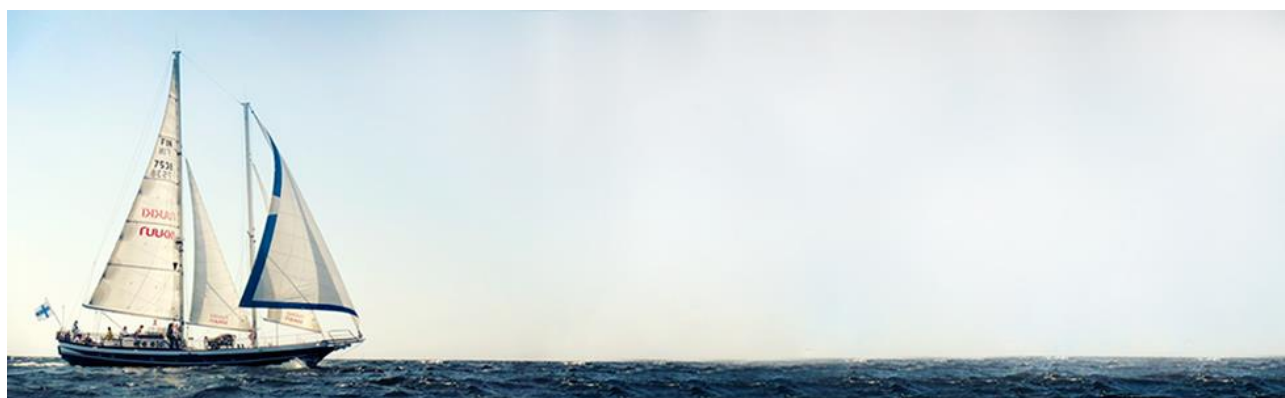

RAAHEN KAUPUNKI

Kuva: Raahen kaupungin arkistokuva

Tilinpäätös 2017 Tasekirja

Kaupunginhallitus 27.3.2018
Kaupunginvaltuusto 18.6.2018

Sisällysluettelo

1 TOIMINTAKERTOMUS	3
1.1 Kaupunginjohtajan katsaus	3
1.2.1 Kunnan hallinto 1.1. – 31.5.2017	4
1.2.2. Kunnan hallinto 1.6. – 31.12.2017	6
1.3 Yleinen taloudellinen kehitys	9
1.4 Oman talousalueen kehitys	11
1.5 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa	12
1.6 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	12
1.7 Kunnan henkilöstö	13
1.8 Arvio merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muita toiminnan kehittämiseen vaikuttavista tekijöistä	13
1.9 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä	14
2 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	17
2.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	17
2.2 Toiminnan rahoitus	26
3 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	29
4 KOKONAISTULOT JA -MENOT	34
5 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	35
5.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä v. 2017	35
5.2 Konsernin toiminnan ohjaus	36
5.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	37
5.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	40
5.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	40
5.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	42
6 KESKEISET LIITETIEDOT	47
7 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	47
8 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	48
8.1 Käyttötalouden toteutuminen	48
Käyttötalous yhteensä	49
Keskusvaalilautakunta	51
Tarkastuslautakunta	52
Kaupunginvaltuusto	54
Aluelautakunta (toimi 31.5.2017 saakka)	56
Kaupunginhallitus	59
Kehittämislautakunta	78
Tulevaisuuslautakunta	86
Rakennetun ympäristön lautakunta	107

<i>8.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen</i>	117
<i>8.3 Investointiosan toteutuminen</i>	121
<i>8.4 Rahoitusosan toteutuminen</i>	124
<i>8.5 Yhteenveto valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta</i>	125
9 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	126
<i>9.1 Kunnan tuloslaskelma</i>	126
<i>9.2 Kunnan rahoituslaskelma</i>	127
<i>9.3 Kunnan tase</i>	128
<i>9.4 Konsernituloslaskelma</i>	129
<i>9.5 Konsernin rahoituslaskelma</i>	130
<i>9.6 Konsernitase</i>	131
10 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	132
11 LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA	165
12 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS	166
13 TILINPÄÄTÖSMERKINNÄT	166

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

KASVUN KYNNYKSELLÄ

Kuluneena vuonna Raahen on merkittävästi parantanut näkyvyyttään kansallisella rintamalla. Vuoden Retkikohde -nimityksestä käynnistynyt aktiivinen toiminta saaristomme tarjoamien ulkoilu- sekä retkeilymahdollisuuksien esilletuomisessa tapahtumineen ja tv-ohjelmineen täydennettynä monikanavaisella markkinoinnilla, kesäsomettajilla, someagenteilla ja monilla muilla vastaavilla toimenpiteillä, ovat tehneet kaupunkiamme kokonaisuutena laajalti näkyväksi ja tunnetuksi. Tänä päivänä Raahen on tunnustettu seutukunnallinen matkailutoimija.

Tällä valtuustokaudella voimme ennustaa pelkästään Raahen muodostuvan noin 500 uutta työpaikkaa Ferrovan Oy:n metallituotetehtaan ja Laivan kultakaivoksen vaikutuksesta. Lisää työpaikkoja myös syntyy olemassa olevaan yrityskantaan kasvavien tilauskantojen myötä. Huomioitaessa myös Hanhikivi 1 hanke on pysyvien työpaikkojen nettoennuste yli tuhat uutta työpaikkaa tulevan vuosikymmenen kuluessa. Tämän hetken suurin haaste onkin varmistaa työpaikkojen mukanaan tuomien asukkaiden sijoittuminen juuri Raahen. Tähän tarvitaan sekä erittäin nopeaa ja tehokasta kaavoitusta sekä kunnallistekniikan rakentamista, kuin myös olemassa olevien asuinalueiden yleisilmeen parantamista.

Kaupunginvaltuuston hyväksymä uusi hallintosääntö astui voimaan kesäkuussa 2017. Edelleen maakuntauudistus ja sen valmistelu on vaatinut useiden viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden osallistumista eri työryhmiin alueen edun valvomiseksi ja uudistuksen tavoitteiden toteutumiseksi. Muutos vaikuttaa mittavasti kaupungin toimintakenttään siirtäen sosiaali- ja terveystoimen, pelastuslaitoksen sekä ison osan tukipalveluista maakunnalliselle toimijalle.

Tulevaisuuden kunnan, maakuntauudistuksen jälkeiseen aikaan varautumisen kannalta kaupungin tulokseksi toteutunut 5,3 M€:n ylijäämä vahvistaa taloudellista liikkumavaraa. Tulos on 4,2 M€ parempi kuin alkuperäisessä talousarviossa. Kulunut vuosi on kolmas toimintavuosi, jolloin kaupungilla ei ole kattamatonta alijäämää kumulatiivisen ylijäämän ollessa 12,6 M€.

Tulevaisuus tuo edelleen meille haasteita hyödyntää eduksemme suurhankkeiden luomat mahdollisuudet, varautua viisaasti maakuntauudistuksen mukanaan tuomiin muutoksiin sekä valtionosuusjärjestelmän ja verotuksen muutoksiin merkittävästi lisää velkaantumatta. Tulevaisuuden tavoite on edelleen asukkaiden hyvinvoinnin lisääminen ja elinvoimatekijöiden kasvattaminen kaupunkilaisten parhaaksi.

Ari Nurkkala
Kaupunginjohtaja

1.2.1 Kunnan hallinto 1.1. – 31.5.2017

Raahen kaupunginvaltuustoon kuului 31.5.2017 päättyneellä kaudella 43 jäsentä. Valtuustokauden lopussa paikkajakauma oli seuraava: KESK 19, VAS 10, SDP 7, KOK 4, PS 2 ja KD 1.

Valtuuston puheenjohtajana toimi kansanedustaja Inkeri Kerola (KESK), I varapuheenjohtajana kansanedustaja Katja Hänninen (VAS), II varapuheenjohtajana radiotoimittaja Paavo Törmi (SDP) ja III varapuheenjohtajana ylilääkäri Matti Honkala (KOK).

Kaupunginhallituksessa oli 11 jäsentä ja jokaisella henkilökohtainen varajäsen. Kaupunginhallituksen puheenjohtajana toimi riskienhallintapäällikkö, palomestari Jarmo Myllymäki (KESK) ja varapuheenjohtajana aluetoimitsija Tarja Ollanketo (VAS).

Lautakunnat ja niiden puheenjohtajisto 1.1.- 31.5.2017:

Aluelautakunta

puheenjohtaja Marjo Törmikoski (KESK), varapuheenjohtaja Jouko Vasankari (VAS)

Hallintolautakunta

puheenjohtaja Pirkko Valtanen (SDP), varapuheenjohtaja Pasi Parkkila (KESK)

Keskusvaalilautakunta

puheenjohtaja Merja Honkakoski (KESK), varapuheenjohtaja Sirkka Kankaala (VAS) 27.3.2017 saakka, Maarit Törmänen 28.3.2017 alkaen

Kulttuurilautakunta

puheenjohtaja Pertti Vuori (KESK), varapuheenjohtaja Arja Maliniemi (SDP)

Liikuntalautakunta

puheenjohtaja Alpo Ohenoja (VAS), varapuheenjohtaja Virve Hautamaa (KOK)

Maaseutu- ja aluelautakunta

puheenjohtaja Jari Törmikoski (KESK), varapuheenjohtaja Urpo Viitala (KESKITIE)

Nuorisolautakunta

puheenjohtaja Jesper Uunila (VAS), varapuheenjohtaja Leila Oikarinen (KESK)

Opetuslautakunta

puheenjohtaja Pekka Karjula (KESK), varapuheenjohtaja Juho Matinlauri (VAS)

Perusturvatoimikunta

puheenjohtaja Virpi Aho (SDP), varapuheenjohtaja Kaarina Pehkonen (KESK)

Tarkastuslautakunta

puheenjohtaja Antero Aulakoski (KESK), varapuheenjohtaja Saila Salonsaari (KD)

Tekninen lautakunta

puheenjohtaja Niilo Ojala (VAS), varapuheenjohtaja Eero Siniluoto (KESK)

Ympäristölautakunta

puheenjohtaja Harri Leppänen (KOK), varapuheenjohtaja Matti Laurila (KESK)

Raahen seutukunnan seutulautakunta

puheenjohtaja Pasi Parkkila (KESK), Raahe, I varapuheenjohtaja Tiina Tirola (KESK), Pyhäjoki, II varapuheenjohtaja Matti Pohjola (VAS), Siikajoki ja III varapuheenjohtaja Matti Honkala (KOK), Raahe.

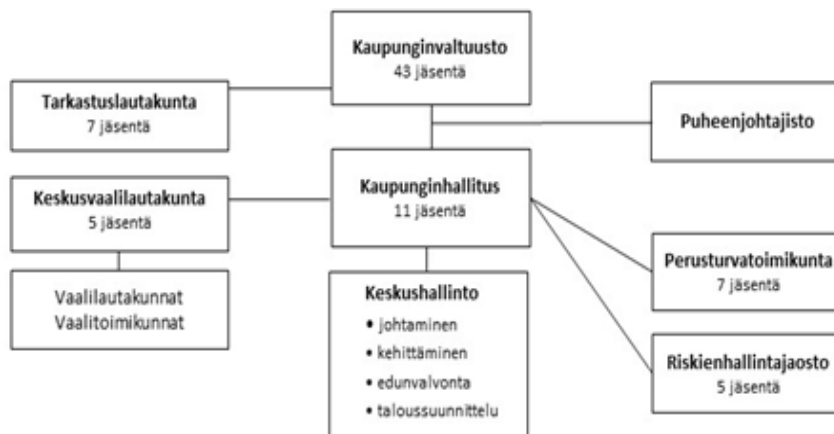
Keskushallinto sekä palvelukeskukset ja niiden johtajat aj. 1.1. – 31.5.2017:

Keskushallinto	Ari Nurkkala, kaupunginjohtaja 1.3.2017 alkaen Ilmo Arvela, apulaiskaupunginjohtaja, vt. kaupunginjohtaja 28.2.2017 saakka Leena Mikkola-Riekkinen, kaupunginlakimies Päivi Määttä, talousjohtaja
Hallintopalvelukeskus	Mikko Päckilä, tietohallintopäällikkö 28.2.2017 saakka Sirkka Kiilakoski, vs. henkilöstöpäällikkö 1.3.2017 alkaen
Sivistyspalvelukeskus	Ritva Mattila, rehtori
Tekninen palvelukeskus	Pasi Alatalo, johtaja

31.5.2017 saakka voimassa ollut organisaatiorakenne:

ORGANISAATIOKAAVIO

Seutulautakunta	Hallintolautakunta 9 jäsentä	Maaseutu- ja aluelautakunta 7 jäsentä	Opetuslautakunta 11 jäsentä	Kulttuurilautakunta 9 jäsentä	Liikuntalautakunta 9 jäsentä	Nuorisolautakunta 9 jäsentä	Aluelautakunta 9 jäsentä	Tekninen lautakunta 11 jäsentä	Ympäristölautakunta 7 jäsentä
Kehittämiskeskus	Hallintopalvelukeskus • hallinto- ja tukipalvelut • palvelutoimisto • ruokapalvelut • ICT • työllistäminen • maaseutupalvelut		Sivistyspalvelukeskus • opetustoimi • varhaiskasvatus • kulttuuritoimi • liikuntatoimi • nuorisotoimi			Yhdistyssopimuksen mukaiset Vihannin kunnan alueella toteutettavat toimenpiteet		Tekninen palvelukeskus • tukipalvelut • kuntatekniikka • tilahallinta • kaavoitus ja maankäyttö • valvonta ja ympäristö	

Kaupungissa toimii erillinen nuorisovaltuusto

1.2.2. Kunnan hallinto 1.6. – 31.12.2017

Hallinnonuudistuksen myötä Raahen kaupungin toimielinten/lautakuntien määrä on vähentynyt merkittävästi. Kaupunginvaltuuston ja – hallituksen lisäksi Raahessa toimii 1.6.2017 lukien kolme lautakuntaa: rakennetun ympäristön lautakunta, tulevaisuuslautakunta ja kehittämislautakunta.

Kaupunginvaltuuston paikkajakauma 31.12.2017 oli seuraava: KESK 19, VAS 10, SDP 7, KOK 3, PS 2, KD 1, VIHR 1, yhteensä 43 jäsentä. Valtuuston puheenjohtajana toimi lehtori Hanna-Leena Mattila (KESK), I varapuheenjohtajana kansanedustaja Katja Hänninen (VAS), II varapuheenjohtajana pääluottamusmies, elektroniikkatyöntekijä Pirkko Valtanen (SDP) ja III varapuheenjohtajana sisätautien erikoislääkäri, eläkeläinen Matti Honkala (KOK).

Kaupunginhallituksessa oli 11 jäsentä ja jokaisella henkilökohtainen varajäsen. Kaupunginhallituksen puheenjohtajana toimi riskienhallintapäällikkö, palomestari Jarmo Myllymäki (KESK) ja varapuheenjohtajana aluetoimitsija Tarja Ollanketo (VAS).

Toimielimet ja niiden puheenjohtajisto 1.6.2017 lukien

Keskusvaalilautakunta

puheenjohtaja Aulis Ylikulju (KESK), varapuheenjohtaja Antti Nordström (VAS)
Keskusvaalilautakuntaan yksi jäsen seuraavista valtuustoryhmistä: KESK, VAS, PS, KOK ja SDP. yhteensä viisi jäsentä.

Tarkastuslautakunta

puheenjohtaja Kauko Lumiaho (KESK), varapuheenjohtaja Saira Salonsaari. (KD)
Tarkastuslautakunnassa on yksi jäsen jokaisesta valtuustoon vaaleilla valitusta ryhmästä, yhteensä 7 jäsentä.

Rakennetun ympäristön lautakunta

puheenjohtaja Niilo Ojala (VAS), varapuheenjohtaja Matti Hummastenniemi (KESK).
11-jäseninen rakennetun ympäristön lautakunta toimii luonnonsuojelulain, jätelain, vesiliikennelain, maastoliikennelain, ulkoilulain, maankäyttö- ja rakennuslain, maa-aineslain ja kunnossapitolain tarkoittamana toimielimenä.

Rakennetun ympäristön lautakunta nimeää lisäksi viisijäsenisen lupa- ja valvontajaoston, joka toimii em. lakien tarkoittamana lupa- ja valvontaviranomaisena.

Tulevaisuuslautakunta

puheenjohtaja Paavo Törmi (SDP), varapuheenjohtaja Jari Törmikoski (KESK)
11-jäsenisen tulevaisuuslautakunnan tehtäviin kuuluvat varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukio-opetuksen, kansalaisopiston, musiikkiopiston sekä nuoriso-, liikunta- ja kulttuuri-toimintaan liittyvien tehtävien hoitaminen ja järjestäminen.

Kehittämislautakunta

puheenjohtaja Antero Aulakoski (KESK), varapuheenjohtaja Marina Alapere (SDP)
11-jäseninen (seudullisia asioita käsiteltäessä 15-jäseninen, seudullisten asioiden käsittelyyn Siikajoen kunta ja Pyhäjoen kunta valitsevat kumpikin 2 jäsentä) Kehittämislautakunta käsittelee kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen hyväksyttäviksi meneviin asemakaavoihin, elinkeinojen kehittämiseen ja toimitilaratkaisuihin, elinkeinostrategian laatimiseen, kaupunkimarkkinointiin ja viestintään, matkailuun kehittämiseen sekä seutukunnan kehitykseen ja edunvalvontaan liittyvät asiat.

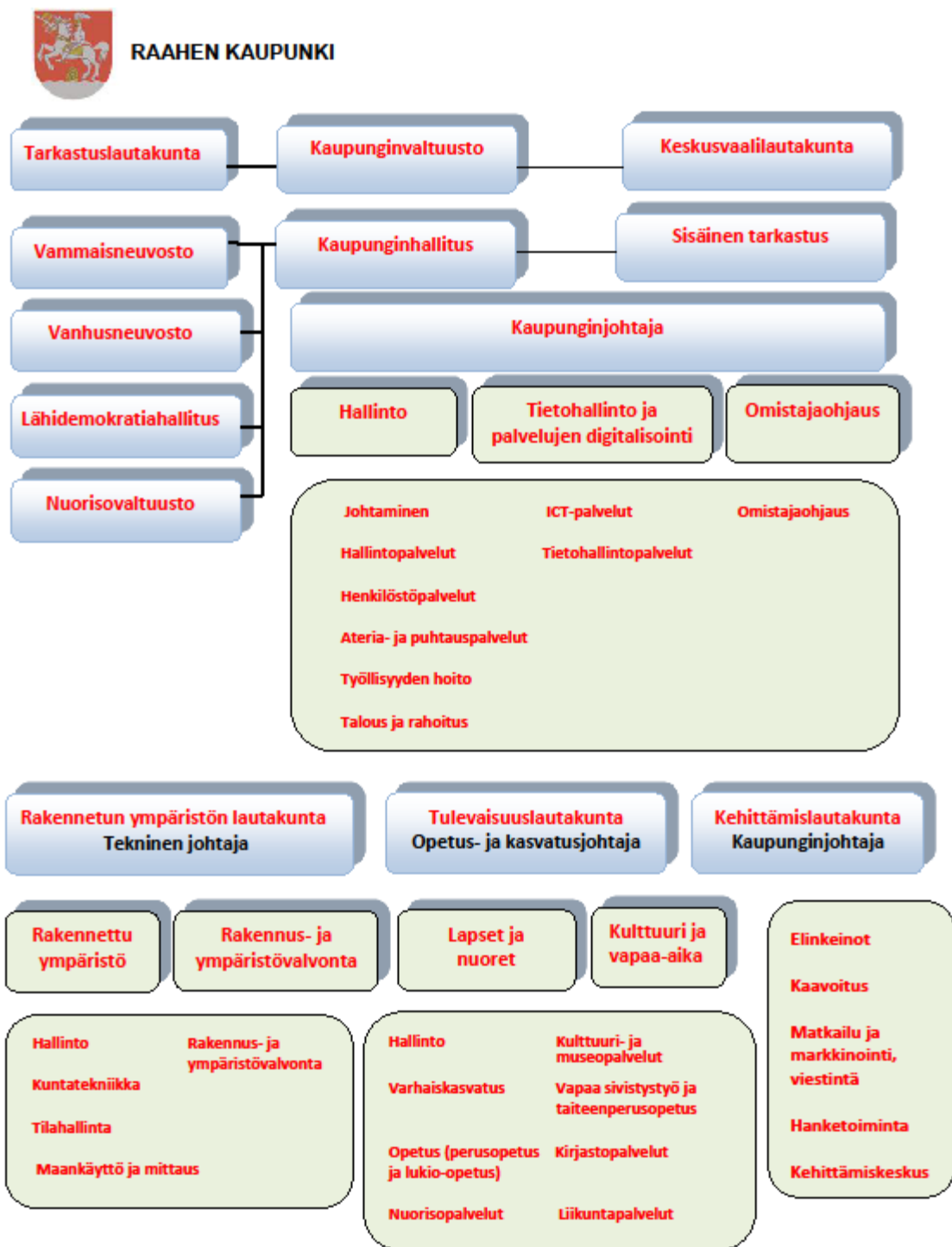
Lähidemokratiahallitus

puheenjohtaja Elina Romppainen, varapuheenjohtaja Pertti Vuori
9-jäseninen lähidemokratiahallitus kootaan neljän alueen (Merikadun, Pattasten, Saloisten ja Vihannin koulupiirit) edustajista, jotka valitaan kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Lähidemokratiahallitus toimii virallisena kanavana, jonka kautta kaupungin eri alueita koskevat asioiden vireillepanot käsitellään ja tiedotetaan. Lähidemokratiahallitus kokoaa aloitteet ja tekee niistä esitykset kaupunginhallitukselle, jakaa kylä- ja asukastoimintaan kohdistetun kehittämisrahan ja jatkaa Sofy-toimintaa sekä järjestää säännöllisiä asukastapaamisia, joissa keskustellaan ajankohtaisista asioista. Lähidemokratiahallitus toimii kaupungin ja paikallisten toimijoiden välisten sopimusten edesauttajana.

Keskushallinto sekä toimialat ja niiden johtajat aj. 1.6. – 31.12.2017:

Keskushallinto	Ari Nurkkala, kaupunginjohtaja 1.3.2017 alkaen Ilmo Arvela, apulaiskaupunginjohtaja, vt. kaupunginjohtaja 28.2.2017 saakka Leena Mikkola-Riekkinen, kaupunginlakimies Päivi Määttä, talousjohtaja
Rakennetun ympäristön lautakunta	Pasi Alatalo, tekninen johtaja
Tulevaisuuslautakunta	Lucina Hänninen, opetus- ja kasvatusjohtaja
Kehittämislautakunta	Ari Nurkkala, kaupunginjohtaja

Organisaatorakenne 1.6.2017 alkaen:

1.3 Yleinen taloudellinen kehitys

Pitkittyneen taantumun jälkeen ovat maailmantalouden myönteiset näkymät vahvistuneet viimeisen vuoden aikana, sillä talouden kasvun ennakoitaan olevan laaja-alaista. Useissa maissa kotimainen kysyntä ja vienti ovat elpyneet. Myös työttömyys on alentunut, joskaan vaatimaton palkkakehitys ei näy inflaation nopeutumisenä. Erityisesti Euroopassa talouskehitys on ollut ennakoitua nopeampaa.

Euroalueella kasvu jatkuu vahvana ja sen ennustetaan olevan 2,5 prosentin luokkaa kahtena seuraavana vuonna (1,8 % vuonna 2016). Kansalaisten luottamus talouskasvuun on korkealla, investoinnit ovat elpyneet ja työllisyystilanne on hyvä. Palkkakehitys on kuitenkin ollut useissa euromaissa maltillista, mikä heijastuu ostovoiman vaatimattomana kasvuna ja heikkoina inflaatio-odotuksina. Keskeisten markkinakorkojen ennakoitaan nousevan lähivuosina talouskasvun nopeuduttua ja rahapolitiikka on vähitellen normalisoitumassa joskin koronnousuja hidastavat vaikeat inflaationäkymät.

Alla olevassa taulukossa esitetään Suomen talouden keskeisiä tunnuslukuja:

Muuttuja	2015	2016	2017	2018*	2019*
<i>(%-muutos)</i>					
<i>BKT, määrän muutos</i>	0,0	1,9	3,1	2,4	1,9
<i>Palkkasumma</i>	1,0	1,5	2,3	3,0	2,6
<i>Ansiotasoindeksi</i>	1,4	1,1	0,2	2,0	2,0
<i>Työlliset</i>	-0,4	0,5	1,0	1,0	0,6
<i>Inflaatio</i>	-0,2	0,4	0,7	1,4	1,5
<i>(%-yksikköä)</i>					
<i>Työttömyysaste</i>	9,4	8,8	8,6	8,1	7,7
<i>Verot/BKT</i>	44,0	44,1	43,2	42,2	41,8
<i>Julkiset menot/BKT</i>	56,9	55,8	54,1	53,1	52,2
<i>Rahoitusjäämä/BKT</i>	-2,7	-1,8	-1,2	-1,4	-1,0
<i>Julkinen velka/BKT</i>	63,6	63,1	62,5	61,9	61,1
<i>Vaihtotase/BKT</i>	-1,0	-1,4	-1,2	-1,3	-1,3
<i>Euribor 3 kk, %</i>	0,0	-0,3	-0,3	-0,2	0,0
<i>10 vuoden korko, %</i>	0,7	0,4	0,6	0,9	1,4

Lähde: VM: Talousnäkymät ja palkanmuodostus 31.1.2018 *ennusteita

Taantumaa seuranneiden kahden kasvuvuoden jälkeen ennakoitaan Suomen talouden kasvun hidastuvan kahden prosentin tuntumaan seuraavien kahden vuoden aikana. Talouskasvua tukevat ulkomaankauppa ja kotimainen kysyntä. Viennin kasvu tasoittuu maailman kasvun mukaiseksi ja kotitalouksien kulutuskysyntää rajoittaa reaalisten käytettävissä olevien tulojen hidastuva kasvu.

Ansiotasoindeksillä mitattuna nimellisansioiden kasvu jää vuonna 2017 mitättömäksi, mikä johtuu kilpailukykysovimukseen sisältyvistä nollakorotuksista ja julkisen sektorin lomarahojen leikkauksesta. Vuosien 2018 ja 2019 palkankorotuksista on neuvoteltu toimialoitain ja neuvottelujen tuloksena ansiotason ennakoitaan nousevan kahden prosentin luokkaa. Ansiotason nousu jää edelleen hitaammaksi kuin 2000 –luvulla keskimäärin, mikä on kuitenkin sopuisoinnussa korkean työttömyyden kanssa. Koko talouden palkkasumman odotetaan nousevan ansiotason kasvua reippaammin, kuin mitä työllisyyden perusteella voisi olettaa. Tämä johtuu pääasiassa siitä, että palkansaajien työllisyys on kasvanut huomattavasti yrittäjien työllisyyttä nopeammin.

Laaja-alainen talouskasvu vuonna 2017 on lisännyt työllisten määrää ja samalla nostanut työllisyysasteen 69,6 prosenttiin (68,7 % vuonna 2016). Työllisyyden kasvun jatkumiselle on hyvät edellytykset, sillä avoimia työpaikkoja on runsaasti ja yritysten työllisyysodotukset ovat hyvät. BKT:n kohtuulisen nopeana odotettu kasvu pitää yllä työvoiman kysyntää. Vuonna 2018 työllisyysasteen ennakoidaan nousevan 70,3 ja sitä seuraavana vuonna 70,7 prosenttiin. Työttömyysasteen hitaan laskun vuonna 2017 arvioidaan johtuvan ainakin osittain siitä, että piilo-työttömät ja muut työvoiman ulkopuoliset aktivoituvat työnhakuun suhdannetilanteen parantuessa. Työttömyysasteen vuosikeskiarvon ennakoidaan vuonna 2019 laskevan alle 8 prosentin työllisyyden parantuessa.

Vuoden 2017 kuluttajahintojen keskimääräiseksi vuosimuutokseksi eli inflaatioksi muodostui 0,7 prosenttia kansallisella indeksillä mitattuna. Nousun taustalla on erityisesti energian hintojen nousu. Kahden seuraavan vuoden aikana inflaation odotetaan kiihtyvän 1,4 ja 1,5 prosenttiin talouskasvun jatkuessa. Hinnat nousevat jatkossa laajemmin eri hyödykeryhmissä ja erityisesti palvelujen hintojen odotetaan nousevan kahteen prosenttiin.

Suomen julkinen alijäämä on pienentynyt vuosikymmenen puolivälistä lähtien, mikä on sopeutustoimien sekä myöhemmin alkaneen talouskasvun ansiota. Kehitys jatkuu samansuuntaisena lähivuodet, joskin alijäämän supistuminen on hidasta. Suotuista talouskasvu ja sopeutustoimet eivät riitä kääntämään taloutta ylijäämäiseksi tämän vuosikymmenen loppuun mennessä, vaikka julkisten menojen ja velkojen suhde bruttokansantuotteeseen laskeekin. Myös veroaste laskee lähivuosina mm. kilpailukyky sopimuksen ja siihen kytkettyjen verokevenysten seurauksena.

Kuntatalouden näkymät

Kuntasektori on voimakkaassa muutoksessa, sillä maakunta- ja soteuudistuksen tavoitteena on maakuntien perustaminen 1.6.2018 alkaen, jolloin maakuntien väliaikaishallinto aloittaa toimintansa. Ensimmäiset maakuntavaalit järjestetään lokakuussa 2018 ja maakuntavaltuustot aloittavat toimintansa vuoden 2019 alussa. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestäminen sekä muiden siirtyvien toimintojen järjestämisvastuu siirtyy maakuntien vastuulle vuoden 2020 alusta lukien. Käytännössä tämä tarkoittaa, että kuntien tehtävistä yli puolet on siirtymässä maakunnille, minkä seurauksena vastaava osuus peruspalvelujen valtionosuuksista ja verotuloista siirretään maakuntien toiminnan rahoittamiseen. Samanaikaisesti kuntien valtionosuusjärjestelmä muuttuu. Kunnille on turvattava rahoitus kunnille jäävien merkittävien tehtävien järjestämiseen. Näitä ovat esimerkiksi varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus sekä lukio, tekninen toimi ja ennaltaehkäisevä työ työllisyyden hoidossa sekä sosiaali- ja terveydenhuollossa. Edellinen peruspalvelujen valtionosuusuudistus otettiin käyttöön vuonna 2015 viiden vuoden siirtymäajalla.

Kuntatalouden rahoitusaseman vahvistuminen on jatkunut vuonna 2017. Kuntien menoja ovat vähentäneet kilpailukyky sopimuksen toimenpiteet ja kuntatyönantajan eläkemaksujen aleneminen. Lisäksi kunnat ja kuntayhtymät ovat jatkaneet oman toiminnan tehostamista ja talouden sopeuttamistoimia. Talouden elpyminen kohentaa kuntataloutta. Vaikka verotulot kasvavat, eivät ne riitä kattamaan kuntien investointitarpeita ja korjausvelan kustannuksia. Kuntatalouden velkamäärän ennakoidaan jatkavan loivaa kasvua lähivuosina. Julkisyhteisöjen velka suhteessa bruttokansantuotteeseen kääntyi laskuun vuonna 2016, mutta talouskasvun hidastuminen ja ikäsidonnaisten menojen kasvaminen uhkaa kääntää julkisen velkasuhteen jälleen kasvuun ensi vuosikymmenellä. Kuntatalouden haasteet siis jatkuvat.

1.4 Oman talousalueen kehitys

Raahen kaupungin talousalueella on jatkunut positiivinen vire, mikä näkyy rakentamisena ja yleisenä toimeliaisuutena. Raahen kaupunki pyrkii vastaamaan elinkeinoelämän ja yksityisen rakentamisen tonttikysyntään hankkimalla ja kaavoittamalla uusia rakennusalueita. Talousalueelle on suunnitteilla merkittäviä investointihankkeita, mm. ydinvoimalahanke Pyhäjoelle sekä Ferrovan Oy:n metallituotetehdas kaupungin satama-alueelle ja Laivan kultakaivos, joka on käynnistymässä uudelleen.

Toimeliaisuuden lisääntyminen näkyy myös siinä, että koko seutukunnan alueella yritysten nettoperustanta oli +68 yritystä, kun se edellisvuonna oli +28 yritystä. Raahessa yritysten nettoperustanta oli +36 (+19 vuonna 2016), Pyhäjoella +9 ja Siikajoella +23.

Alla olevassa taulukossa on esitetty Raahen seutukunnan ja sen kuntien sekä Pohjois-Pohjanmaan työttömyysasteet vuosilta 2014 – 2017.

Työttömyysaste %, 31.12.	2014	2015	2016	2017
Raahen seutukunta	14,4	14,8	14,1	12,2
Pyhäjoki	11,7	12,1	11,4	9,8
Siikajoki	13,4	14,0	11,6	9,4
Seutukunta	14,0	14,5	13,5	11,6
Pohjois-Pohjanmaa	16,4	16,2	15,3	12,8

Lähde: Pohjois-Pohjanmaa työllisyyskatsaus, joulukuu 2017

Positiivista on, että seutukunnan työttömyysaste on laskenut 1,9-prosenttiyksiköllä vuonna 2017 edellisvuoteen verrattuna. Tämä tarkoittaa, että vuoden 2017 lopussa seutukunnassa on 320 työtöntä (16,4 %) vähemmän kuin edellisvuoden lopussa.

Alla olevassa taulukossa on esitetty Raahen työttömät työnhakijat sekä avoimet työpaikat työnvälityksessä 31.12. vuosina 2014 - 2017.

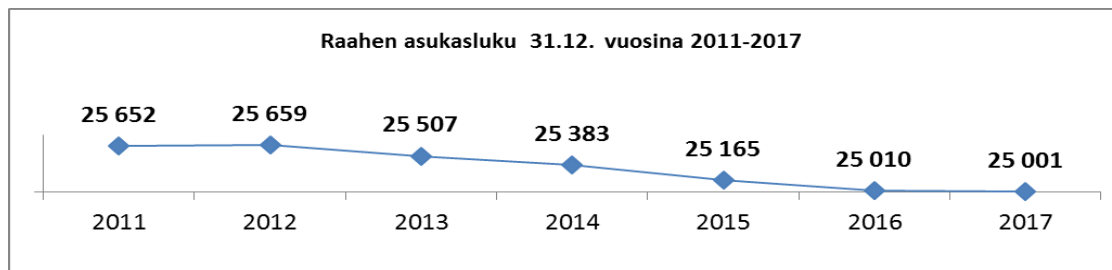
Raahen seutukunta	12/2014	12/2015	12/2016	12/2017	Muutos 2016/2015	
					lkm.	%
Työttömät työnhakijat yhteensä	1 598	1 636	1 541	1 301	-240	-15,6
Työttömät miehet	892	882	801	680	-121	-15,1
Työttömät naiset	706	754	740	621	-119	-16,1
Alle 20 vuotiaat työttömät	75	79	70	61	-9	-12,9
Alle- 25 vuotiaat työttömät	330	341	314	246	-68	-21,7
Yli 50 -vuotiaat työttömät	444	464	454	416	-38	-8,4
Pitkäaikaistyöttömät	294	280	278	252	-26	-9,4
Vamm. ja pitkäaik.sairaajat työttömät	245	220	210	177	-33	-15,7
Avoimet työpaikat	396	392	421	425	4	1,0

Lähde: Pohjois-Pohjanmaa työllisyyskatsaus, joulukuu 2017

Kehityssuunta on positiivinen, sillä työttömien määrä on kahden viime vuoden aikana vähentynyt kaikissa vertailuryhmissä ja avointen työpaikkojen määrä hieman lisääntynyt.

Pohjois-Pohjanmaan Elyn julkaiseman tilaston mukaan tammikuun 2018 työttömyysaste oli Pohjois-Pohjanmaalla 12,4 prosenttia (14,7 prosenttia vuonna 2016), Raahen seutukunnassa 11,6 prosenttia (13,2 prosenttia vuonna 2016) ja Raahessa 12,2 prosenttia (13,9 prosenttia vuonna 2016).

Alla olevassa kaaviossa on esitetty Raahen asukasluvun kehitys vv. 2011 – 2017. Tästä voidaan todeta, että asukasmäärä on laskenut koko tarkastelujakson ajan ja ko. aikana asukkaiden määrä on vähentynyt 650 henkilöllä. Vuoden 2017 aikana asukasmäärä väheni 8 henkilöllä, mikä on huomattavasti vähemmän kuin edellisvuosina.

Kaupungin talouden ja sen kehittymisen kannalta työttömyysasteen ja asukasmäärä muutoksilla on merkitystä, sillä ne vaikuttavat kaupungin verotuloihin ja valtionosuuksiin suoraan sekä kulutuskäyttäytymisen myötä yritysten menestykseen ja sitä kautta välillisesti kaupungin tuoperustaan.

1.5 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Raahen kaupunginvaltuusto teki joulukuussa 2015 päätöksen hallinto- ja organisaatorakenteen uudistamisesta, joka toteutettiin 1.6.2017 lukien. Uuden rakenteen mukaan kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen lisäksi kaupungin toimielimiä ovat rakennetun ympäristön lautakunta, tulevaisuuslautakunta ja kehittämislautakunta. Lähidemokratiahallitus toimii lähidemokratiatoimielimenä. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 1.6.2017 voimaan tulleen Raahen kaupungin hallintosäännön 27.3.2017.

Vuoden 2017 talousarviossa on otettu huomioon uusi hallinto- ja organisaatorakenne ja tilinpäätös on muodostettu uuden rakenteen mukaisesti. 1.1. - 31.5.2017 välisenä aikana toimien lautakuntien alainen toiminta ja talous on siirtynyt uusien lautakuntien alaisuuteen ja ne raportoidaan tilinpäätöksessä osana uusien lautakuntien toteumaa. Raahen ja Vihannin yhdistymisen yhteydessä perustetun aluelautakunnan toiminta on lakannut 31.5.2017 ja esitetään tilinpäätöksessä erikseen.

Valtiovarainministeriö maksoi kuntien yhdistymisestä johtuva valtionosuuksien menetysten korvauksen viimeisen erän, 1,3 milj. euroa, vuonna 2017. Kaupungin tilinpäätökseen on kirjattu menoksi sekä siirtovelkoihin Raahen Seudun Uimahallisäätiölle vuodelta 2017 maksettava 1,2 milj. euron avustus, jota ei ole huomioitu talousarviossa.

Raahen kaupunginvaltuusto valitsi joulukuussa 2016 uudeksi kaupunginjohtajaksi DI Ari Nurkalan ja hän otti viran vastaan 1.3.2017 lukien.

1.6 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Raahen kaupungin taloudellisen kehityksen ennakoitaan jatkuvan positiivisena toistaiseksi. Kaupunkikonsernin toimintaan ja talouteen vaikuttavia tekijöitä on esitetty luvussa 5.5 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä.

Kaupungin positiivisesta talouskehityksestä huolimatta haasteena on edelleen suuri velkarasite, mikä Raahessa on lähes kaksinkertainen verrattuna asukaskohtaiseen kuntien keskimääräiseen lainamäärään. Vuonna 2017 lainamäärän kasvu pysähtyi 0,3 milj. euroon, vaikka talousarviossa oli ennakoitu 5,0 milj. euron lainanlisäys. Nykyisen suunnitelmakauden aikana lai-

namäärän kasvu saadaan taitettua ja jopa laskuun, mikäli taloussuunnitelma toteutuu. On kuitenkin huomioitava, että taloussuunnitelmaan eivät sisälly Vihannin ja Saloisten koulu-/päiväkotihankkeet, joiden rakentaminen on tarkoitus aloittaa kesällä 2018. Hankkeiden rahoitusratkaisusta ei vielä ole päätöksiä.

1.7 Kunnan henkilöstö

Raahen kaupungin henkilöstömäärä oli 1 104 vuoden 2017 lopussa. Kun se vuoden 2016 lopussa oli 1 084, lisääntyi henkilöstömäärä 20 henkilöllä. Vuoden 2017 henkilöstömenot olivat 45,5 milj. euroa. Kun vuoden 2016 henkilöstömenot olivat 46,7 milj. euroa, vähenivät henkilöstömenot 1,2 milj. eurolla. Tästä 1,1 milj. euroa selittyy pienentyneillä eläkemenoperusteilla ja varhaiseläkemenoperusteilla maksuilla.

Vakinaisen henkilöstön sairauspoissaolot olivat keskimäärin 16,5 päivää/henkilö vuonna 2017. Kun vastaava edellisen vuoden luku oli 15,7, lisääntyivät sairauspoissaolot keskimäärin 0,8 päivällä henkilöä kohden.

Tilinpäätöksen liitetiedoissa esitetään toimialakohtainen selvitys henkilöstömäärästä. Henkilöstöä koskevat tarkemmat tiedot ja tunnusluvut esitetään erillisessä henkilöstöraportissa.

1.8 Arvio merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista tekijöistä

Kuntalakiin (325/2012) kesällä 2012 lisätyt säännökset kunnan ja kuntakonsernin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta ovat tulleet voimaan vuonna 2014. Lain mukaan valtuustojen tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Raahen kaupunginvaltuusto on 29.9.2014 hyväksynyt Raahen kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja kokonaisvaltaisen riskienhallinnan järjestämisen perusteet.

Toimielimet ovat antaneet selonteon sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä antaneet arvion merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä, joista alla esitetään yhteenvetona seuraavaa:

- Lapsimäärän ja palvelutarpeen äkilliset muutokset
- Kansainvälisyyden huomioiminen toiminnassa
- Kiinteistöjen sisäilmaongelmat
- Kiinteistöjen ylläpitokulujen kasvu – ylläpitokulut ylittävät myönnetty määrärahat raami- budjetoinnin johdosta
- Ulkoisen vuokrauksen tuottovaatimus on ylimitoitettu
- Henkilöstön vaihtuvuus ja rekrytointi
- Soteuudistuksen tuomat haasteet uudelle kuntarakenteelle, organisaation hajautuminen ja sote-kiinteistöjen tulevaisuus
- Aluehallintouudistus vie useiden viranhaltijoiden työpanosta, mikä ei voi olla vaikuttamatta kaupungin sisäiseen työskentelyyn.

Vaikka kaupungin alijäämät on saatu katettua, ovat omavaraisuutta ja velkaantuneisuutta kuvaavat tunnusluvut vielä heikolla tasolla. Talouteen liittyvä riski on merkittävän suuri lainakanta ja sen hoitamiseen liittyvät korko- ja jälleenrahoitusriskit, vaikka toistaiseksi ei velan saatavuudessa ole esiintynyt ongelmia. Korkeiden osalta ei tällä hetkellä ole ennusteita nopeasta nousukehityksestä, vaan niiden ennakoidaan pysyvän alhaisella tasolla lähitulevaisuuden. Kaupunki on ottanut pitkäaikaista lainaa viimeksi vuonna 2014 ja hoitanut rahoitustarpeensa kuntatodistuslainoilla hyödyntäen poikkeuksellisen korkomarkkinatilanteen. Konserni- ja riskienhallinnan jaosto on päättänyt, että vuoden 2018 aikana osa kuntatodistuslainoista konvertoidaan pitkäaikaiseksi lainaksi.

Sijoitetun varallisuuden osalta riski liittyy sijoitusten tuottoon ja sijoitusten markkinahintojen heilahteluun, mikä voi ainakin tilapäisesti johtaa pääomien menetykseen. Laina- ja sijoitusasi- oita seurataan säännöllisesti konserni- ja riskienhallinnan jaostossa ja tarvittaessa on mahdol- lisuus nopeaan reagointiin.

Kaupungin talouteen liittyviä riskejä ovat myös valtion toimenpiteet, joista esimerkkinä valti- onosuuksiin ja verotukseen liittyvät ratkaisut, tuleva sote- ja maakuntauudistus sekä siihen liittyvä rahoitusratkaisu.

1.9 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä

Raahen kaupungin voimassa olevien sisäisen valvonnan ohjeiden (KH 16.2.2004) mukaan si- säisen valvonnan järjestämisestä vastaavat kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja. Palvelukes- kusten johtajat vastaavat, että palvelukeskusten sisäinen valvonta on riittävästi järjestetty ja hoidettu. Erityisesti palvelukeskusten johtajien on järjestettävä tuloksellisuuden (toiminnallis- ten ja taloudellisten tavoitteiden) seuranta palveleva ja sisäisen tarkkailun kannalta tarkoi- tuksenmukainen tiedonkulku ja raportointi. Tulosalueiden esimiesten vastuulla on sisäisen val- vonnan järjestäminen ja hoitaminen yksikössään. Sisäinen valvonta jakautuu **sisäiseen tark- kailuun, luottamushenkilöiden suorittamaan seurantaan ja sisäiseen tarkastukseen**.

Sisäinen tarkkailu on johtamisen osa, ja se kuuluu jokaisen johtovastuussa olevan perusteh- täviin. Sisäisen tarkkailun menetelmiä ovat raportointi ja tulosten seuranta, hyväksymisvaltuu- det, henkilökunnan työajan suunnittelu ja tarkkailu, tehtävä- ja vastuujako, tehtäväkuvat ja työnkulkukaaviot sekä tulon- että menonmuodostuksen seuranta. Talouden seuranta on rea- aliaikaista webraportoinnin avulla. Sisäisen tarkkailun toteutuminen on pyritty varmistamaan systemaattisen johtamisjärjestelmän avulla ja havaittuihin puutteisiin on pyritty reagoimaan viipymättä.

Toimielimet ovat antaneet selonteon sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä:

Keskushallinnossa sisäinen valvonta on osa johtamis- ja esimiestyötä. Kaupunginhallitus val- voo kaupunginvaltuuston päätösten täytäntöönpanoa. Kunnallisvalituksiin on asianmukaisesti valmisteltu vastineet ja prosessit ovat edenneet niihin oikeusasteisiin, joihin valitukset on osoi- tettu. Saadut korvausvaatimukset on soviteltu. Mahdollisissa toimivaltaylityksissä on kyseinen päätös peruttu ja asia palautettu toimivaltaisen viranomaisen käsiteltäväksi ja ratkaistavaksi. Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista seurataan säännöllisesti. Kaupun- ginvaltuustolle ja kaupunginhallitukselle on myös raportoitu säännöllisesti.

Omaisuuksien hankinta ja luovutukset sekä sen hoito toteutetaan hallintosäännön ja hankinta- ohjeiden mukaan. Hankinnoista tehdään asianmukaiset päätökset, eikä niistä ole tullut vali- tuksia. Sopimusehtojen noudattamista ja niiden vanhentumista valvotaan sopimushallintajär- jestelmän avulla. Vuonna 2017 on otettu käyttöön Cludia-sopimushallintajärjestelmä, johon sisältyy myös sopimusten seuranta. Keskushallinnon osalta riskikartoitusta ei ole tehty, joten siltä osin on kehitettävää.

Kehittämislautakunnan toimialalla sisäinen valvonta on osa päivittäistä johtamis- ja esimies- työtä. Tuloksellisuuden seuranta ja sisäisen valvonnan kannalta tarkoituksenmukainen tiedon- kulku on järjestetty säännöllisillä johtoryhmäkokoontumisilla, säännöllisellä talouden sähköi- sellä raportoinnilla sekä henkilöstöhallinnon kuukausiraportoinnilla. Toimialalla toimitaan hal- lintosäännön mukaisesti. Toimielimen tai viranhaltijan toimintaan ei ole kohdistunut valituk- sia. Riskikartoitus ei ole ajan tasalla eikä sitä ole vastuutettu.

Omaisuuksien hankinta ja luovutukset hoidetaan hallintosäännön mukaisesti. Hankinnat kilpai- lutetaan hankintaohjeiden mukaisesti, sähköisillä järjestelmillä. Omaisuuksien hankinnassa tai luovutuksessa ei ole jouduttu korvaus- tai muuhun oikeudelliseen asemaan. Sopimusehtojen

noudattamista ja vanhentumisaikoja seurataan Clodian sopimuksenhallintajärjestelmällä, joka mahdollistaa sopimuksen päättymisen seurannan. Sopimusehtoihin kirjataan pitempiaikaisissa sopimuksissa säännölliset seurantapalaverit, joissa tarkastellaan sopimusaikaisen toiminnan sopimuksenmukaisuutta. Korvausvaatimuksia tai menetyksiä ei ole tullut.

Tulevaisuuslautakunnan toimialalla sisäinen valvonta on järjestetty kaupungin hallintosäännön mukaisesti ja se on osa johtamis- ja esimiestyötä. Sivistystoimen johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti ja jokainen tulosaluejohtaja sekä esimies seuraavat oman alueensa talouden toteumaa sähköisesti. Lautakunta käsittelee talousarvioraportit neljännesvuosittain. Henkilöstöhallinnon raportteja seurataan säännöllisesti. Toimialalla toimitaan hallintosäännön mukaisesti. Hyvän hallintotavan noudattamista seurataan ja käytänteitä käydään yhdessä läpi johtoryhmissä. Yhteistä rekrytointiprosessia kehitetään. Toimielimen tai viranhaltijan toimintaan ei ole kohdistunut valituksia.

Riskikartoituksen ajantasaistaminen on kesken johtuen hallintouudistuksesta. Kaikkien tulevaisuuslautakunnan alaisten tulosalueiden osalta toimintatapoja ei ole yhtenäistetty. Riskienhallinta ja sen vastuuttaminen saatetaan ajan tasalle vuoden 2018 aikana. Omaisuuden hankinta ja luovutukset hoidetaan hallintosäännön mukaisesti. Kilpailutuksissa käytetään sähköistä hankintaohjelmaa. Sopimusehtojen noudattamista ja näiden vanhentumisaikoja valvotaan yhteistyössä hankintavastaavien kanssa. Kilpailutuksiin tai sopimukseen liittyviä korvausvaatimuksia tai menetyksiä ei ole tullut.

Rakennetun ympäristön lautakunnan toimialalla sisäinen valvonta on järjestetty kaupungin ohjeiden mukaan ja työnjohto on ohjeistettu sen mukaisesti. Laskujen hyväksymisessä ja etenkin tavaraostoksissa on kolmiportainen hyväksymismenettely. Käyttösuunnitelmien ja työohjelmien laatiminen ja hyväksyminen teknisessä lautakunnassa valtuuston hyväksymän talousarvion pohjalta ja työohjelmat tarkennetaan vuosittain touko- ja syyskuussa. Johtoryhmän kokoukset kerran kuukaudessa, muistiot Loovassa. Talousarvion toteumasta raportoidaan lautakunnalle kuukausittain ja tulosaluejohtajat seuraavat toteumaa reaaliaikaisten webraporttien raporttien kautta.

Säännösten, määräysten ja päätösten ja hyvän hallintotavan noudattaminen on järjestetty siten, että asioiden valmistelu on jaettu useammalle henkilölle ja tehtävät on vastuutettu. Sopimusten vakuuksien oikeellisuus tarkistetaan sopimusketkovaiheessa ja vero ym. todistukset tarkistetaan vuosittain. Valtionapuhankkeiden osalta ao. hankevastaava seuraa valtionapupäätöksissä olevaa ohjeistusta ja maksatusta. Vastuuhenkilö on nimetty projekteittain. Omaisuuden hankinta, luovutus tai hoitaminen tehdään teknisen johtajan tai toimielimen valtuutuksen / delegointipäätöksen mukaisesti. Toimielimen tai viranhaltijan toimintaan tai kilpailutukseen ei ole kohdistunut valituksia tai korvausvaatimuksia.

Sopimusten vanhentumista seurataan yhteistyössä hankintatoimen kanssa eikä niiden johdosta ole jouduttu korvaus- tai muuhun oikeudelliseen asemaan. Sopimuksia on siirretty sähköiseen seurantajärjestelmään. Riskikartoitus on tehty marraskuussa 2015 ja sen seuranta on vastuutettu tulosaluejohtajille. Vahinkojen tai toiminnan keskeytymisen varalta ei ole käytetty vakuutuksia, vahingot olleet alle omavastuurajojen. Kilpailutuksessa on lisätty sähköisen hankintaohjelman käyttöä myös pienhankintojen osalta. Kilpailutuksista ei ole tullut valituksia. Omaisuuden myynti on järjestetty sähköisellä huutokaupalla, eikä omaisuuden hankinnan tai luovutuksen johdosta ole jouduttu korvaus- tai muuhun oikeudelliseen asemaan. Hallintosääntö on uudistettu v. 2017. Tästä johtuen on jouduttu tarkastelemaan ja selvittämään tulintoja (mm. rakennetun ympäristön lautakunnalle ja lupa- ja valvontajaostolle kuuluvat tehtävät / työnjako).

Luottamushenkilöiden suorittamaa seurantaa varten on tuotettu säännöllisesti raportteja taloudesta ja toiminnasta sekä antamalla luottamushenkilöille informaatiota heidän pyytämistään asioista.

Sisäinen tarkastus on sisäisen valvonnan näkyvä osa; se on aktiivista, systemaattista ja julkista toimintaa, joka tehdään toimivan johdon johdolla ja alaisuudessa. Se on tarkastustarkoituksessa tehtyä valvontaa. Kaupungilla ei ole sisäisen toiminnan tarkastajaa.

Kaupunginhallituksen valitsema konserni- ja riskienhallinnan jaosto valvoo varainhoidon, lainasalkun ja korkosuojausten kehittymistä ja on tältä osin toteuttanut sisäisen valvonnan.

Hankintojen suunnitelmallisuuteen ja taloudellisuuteen tullaan kiinnittämään entistä enemmän huomiota. Kaupunginvaltuusto hyväksyi hankintastrategian tammikuussa 2017.

2 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

Tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan tuloslaskelmassa ja toiminnan rahoitusta kuvataan rahoituslaskelmassa. Molempien laskelmien ja niistä laskettavien tunnuslukujen tehtävänä on osoittaa kunnan rahoituksen riittävyyttä.

2.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa tilikaudelle jaksotettujen tulojen riittävyys tilikaudelle jaksotettuihin menoihin. Virallisessa tuloslaskelmassa esitetään ulkoiset tuotot ja kulut.

2 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN

Raahen kaupunki

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Ulkoinen	2017	2016
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	19 632	20 215
Valmistus omaan käyttöön	660	473
Toimintakulut	-155 236	-156 336
Toimintakate	-134 944	-135 648
Verotulot	90 892	92 077
Valtionosuudet	54 537	53 368
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	581	563
Muut rahoitustuotot	3 970	2 679
Korkokulut	-1 075	-388
Muut rahoituskulut	-2 036	-1 706
Vuosikate	11 926	10 944
Poistot ja arvonalentumiset	-6 647	-7 248
Tilikauden tulos	5 279	3 696
Tilinpäätössiirrot		2 395
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	5 279	6 092

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	12,7	13,0
Vuosikate/Poistot, %	179,4	151,0
Vuosikate, euroa/asukas	477	438
Asukasmäärä	25 001	25 010

Tuloslaskelman tunnusluvut

Toimintakate on toimintatuottojen ja –kuluja erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Maksurahoituksen osuutta toimintamenoista kuvataan tunnusluvulla, joka lasketaan kaavasta:

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= $100 \cdot \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, on tulorahoitus riittävä. Tällöin tunnusluvun arvo on 100 prosenttia. Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Nämä väittämät pätevät vain, jos poistot vastaavat nettoinvestointien määrää. Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko. Tulorahoituksen voidaan katsoa olevan riittävä, jos poistot kattavat pitkällä aikavälillä keskimääräiset poistonlaiset investoinnit. Tulorahoituksen riittävyyttä arvioidaan seuraavan tunnusluvun avulla:

Vuosikate prosenttia poistoista

= $100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Vuosikate euroa/asukas, on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa.

Asukasmäärä: Asukasmääränä ilmoitetaan väestölaskennan mukainen asukasmäärä tilikauden lopussa (31.12.).

Alla olevassa taulukossa esitetään tuloslaskelmasta laskettuja Raahen kaupungin tunnuslukuja vuosilta 2015 - 2017 sekä maan kuntien keskimääräisiä lukuja vuosilta 2015 – 2016.

Tuloslaskelman tunnusluvut:	Raahen kaupunki			Koko maa	
	2017	2016	2015	2016	2015
Asukasmäärä	25 001	25 010	25 165		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	12,7	13,0	13,9	21,1	21,0
Vuosikate/Poistot, %	179,4	151,0	148,4	128,0	91,0
Vuosikate, €/asukas	477	438	396	494	348
Toimintatuotot €/as.	785	808	853	1 392	1 376
Toimintakulut €/as.	6 209	6 251	6 155	6 665	6 650
Toimintakate, €/as.	-5 398	-5 424	-5 287	-5 192	-5 181
Tilikauden tulos, €/as.	211	148	129	165	27
Verotulot, €/as.	3 636	3 682	3 711	4 016	3 967
Valtionosuudet, €/as.	2 181	2 134	1 929	1 604	1 500
Verorahoitus yhteensä, €/as.	5 817	5 815	5 640	5 620	5 467
Tuloveroprosentti	21,00	21,00	21,00	19,85	19,82

Tunnuslukujen tarkastelusta voidaan todeta seuraavaa:

- Vuosikatteen positiivisen kehityksen myötä myös siitä laskettavat tunnuslukujen arvot ovat parantuneet.
- Vuosikate prosentteina poistoista tunnusluku näyttää, että vuosikate riittää investointien kattamiseen. Tämä tulkinta ei kuitenkaan päde vuonna 2017, koska poistonalaisten investointien omahankintamenot ovat poistoja suuremmat. Vuonna 2017 Raahen poistonalaisten investointien omahankintameno on 556 euroa ja vuosikate 477 euroa asukasta kohden, joten tulo-rahoitus ei ole riittänyt investointien kattamiseen, vaan investointeja on jouduttu kattamaan omaisuuden myynnillä ja lainalla.
- Kuntakohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan, kun keskimääräinen vuotuinen investointitaso jaetaan asukasmäärällä. Raahen kaupungin tavoitearvoksi saadaan voimassaolevan taloussuunnitelman vv. 2018 - 2020 mukaan noin 400 euroa/asukas. Tavoitearvon saavuttaminen suunnitelmakaudella vaatii keskimäärin noin 10,0 milj. euron (400 €/as) vuotuisen vuosikatteen. Taloussuunnitelmassa tavoite toteutuu, sillä keskimääräinen vuosikate on noin 10,7 milj. euroa. Tämä tarkoittaa, että taloussuunnitelmakauden aikana tulo-rahoitus riittää investointien kattamiseen ja siitä jää vielä velan lyhentämiseen. Tämä luonnollisesti edellyttää taloussuunnitelman toteutumista.

Toimintatuotot

Ulkoisia toimintatuottoja kertyi yhteensä 19,6 milj. euroa, mikä on 0,6 milj. euroa eli 2,9 prosenttia vähemmän kuin edellisellä vuonna.

Myyntituotot ovat toimintatuottojen suurin erä. Niitä toteutui 8,4 milj. euroa, mikä on 0,3 milj. euroa (3,5 %) vähemmän kuin edellisellä vuonna. Tulot vähenivät keskushallinnon ICT-palveluilla 215 t€, tulevaisuuslautakunnan perusopetuksella 187 t€ sekä lisääntyivät kehittämislautakunnan hanketoiminnalla 26 t€ ja kehittämiskeskuksella 78 t€.

Maksutuottoja toteutui 2,0 milj. euroa, mikä on 72 t€ eli 3,5 prosenttia edellisvuotta vähemmän, minkä johtuu rakennetun ympäristön lautakunnan toimialan maksutuottojen vähenemisestä.

Kaupunki sai tukia ja avustuksia yhteensä 3,2 milj. euroa, mikä on 0,2 milj. euroa edellisvuotta vähemmän. Tuet vähenivät kaupungin sosiaalipalveluilla 156 t€ ja tulevaisuuslautakunnan perusopetuksella 168 t€, kun kehittämislautakunnan saamat tuet lisääntyivät 150 t€.

Vuokratuloja toteutui 4,8 milj. euroa, mikä on 0,5 milj. euroa (9,2 %) vähemmän kuin edellisellä vuonna. Maa-alueiden vuokratulot vähenivät 100 t€ ja toimitilojen vuokratulot vähenivät 390 t€.

Muita tuottoja kertyi 1,2 milj. euroa, mikä on lähes 0,5 milj. euroa (65,9 %) enemmän kuin edellisellä vuonna. Muihin tuottoihin sisältyy pysyvien vastaavien erien myyntivoittoja yhteensä 0,8 milj. euroa (0,4 milj. euroa vuonna 2016), josta rakennusten myyntivoittoja on noin 0,13 milj. euroa ja maa-alueiden myyntivoittoja 0,65 milj. euroa.

Toimintakulut

Ulkoisia toimintakuluja toteutui 155,2 milj. euroa, mikä on 1,1 milj. euroa eli noin 0,7 prosenttia vähemmän kuin edellisellä vuonna. Kaupungin oman toiminnan osalta (vähennetty Raahen Seudun Hyvinvointikuntayhtymän osuus) menot vähenivät 0,4 milj. euroa eli 0,5 prosenttia ja Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymän maksuosuus pieneni 1,5 milj. euroa eli 1,9 prosenttia edelliseen vuoteen nähden.

Henkilöstökuluja toteutui 45,5 milj. euroa, mikä on lähes 1,2 milj. euroa (2,5 %) edellisvuotta vähemmän. Tämä selittyy lähes kokonaan eläkemenoperusteisilla ennakkomaksuilla ja varhaiseläkemenoperusteisilla maksuilla, joita toteutui 3,2 milj. euroa. Kun edellisvuoden toteuma oli 4,3 milj. euroa, maksut pienuivat 1,1 milj. eurolla.

Palvelujen ostoihin käytettiin 93,1 milj. euroa, mikä on 1,2 milj. euroa (1,3 %) vähemmän kuin edellisenä vuonna. Palvelujen ostojen suurin yksittäinen erä on Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymälle maksettava sosiaali- ja terveystalvelujen kuntaosuus, joka vuonna 2017 oli 78,4 milj. euroa. Kun se vuonna 2016 oli 79,9 milj. euroa, pienui Raahen kuntaosuus 1,5 milj. eurolla (1,9 %). Vuonna 2016 kuntaosuuden kasvu oli 1,2 milj. euroa eli 1,5 prosenttia. Palvelujen ostoihin käytettiin tilahallinnassa 0,3 milj. euroa edellisvuotta enemmän.

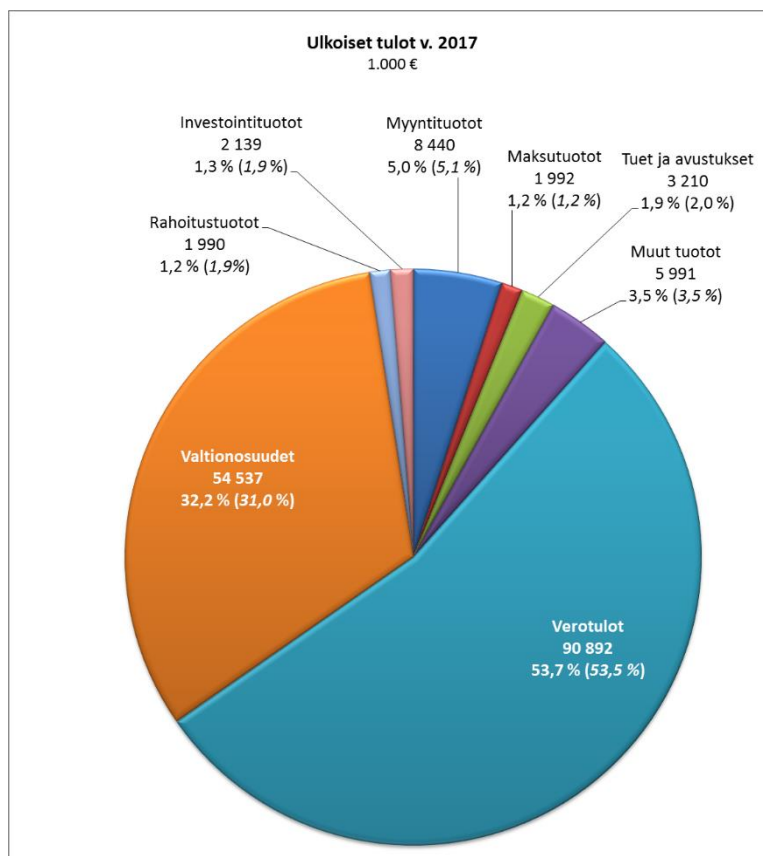
Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostoihin käytettiin 7,0 milj. euroa, mikä on 0,1 milj. euroa (1,9 %) enemmän kuin edellisenä vuonna.

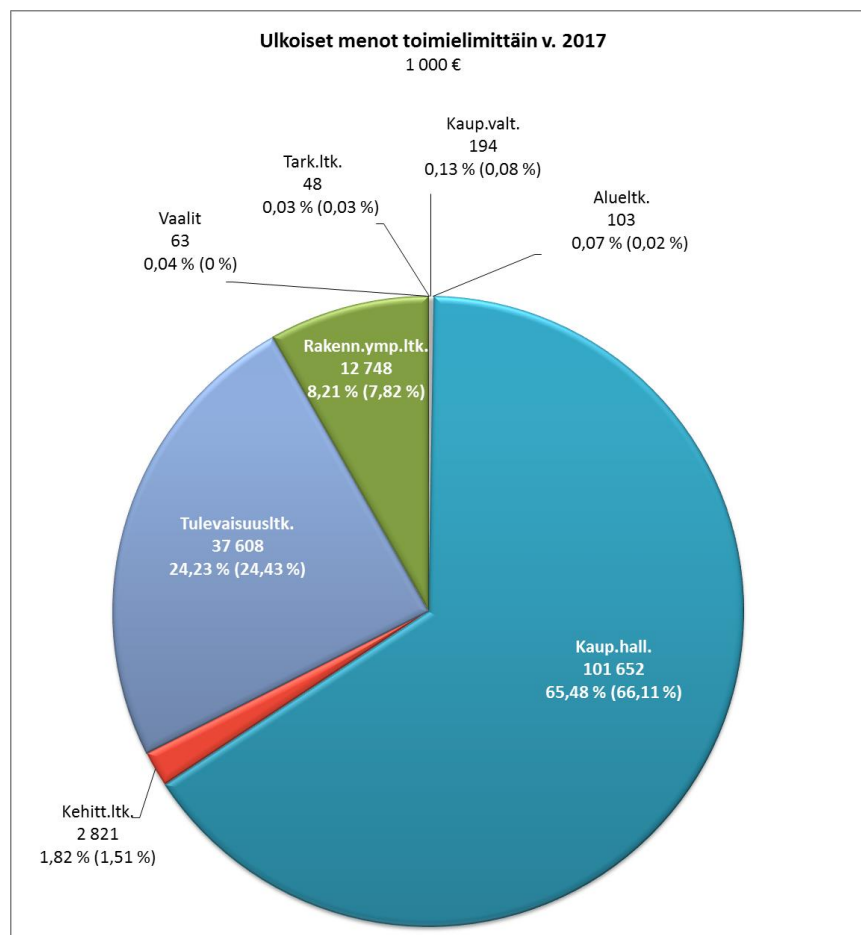
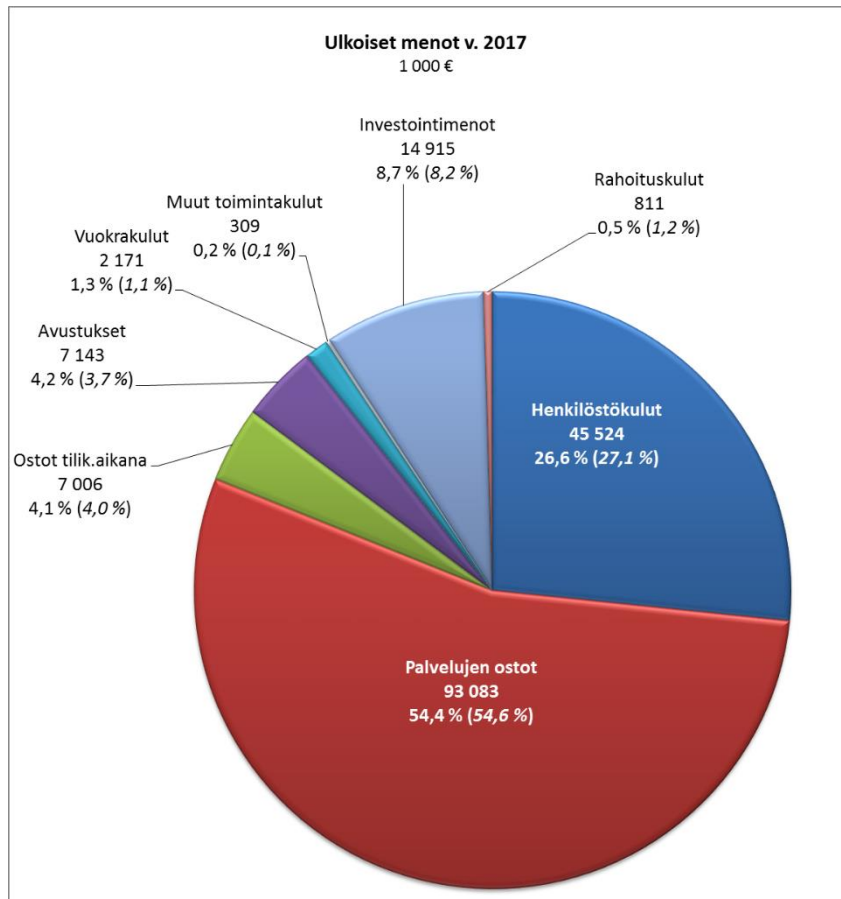
Avustuksia maksettiin 7,1 milj. euroa, mikä on 0,8 milj. euroa (12,7 %) enemmän kuin edellisenä vuonna. Suurin yksittäinen avustuserä on lasten kotihoidon tuet, joita maksettiin noin 2,8 milj. euroa (2,8 milj. euroa vuonna 2016). Raahen Seudun Uimahallisäätiölle maksettiin avustusta 1,2 milj. euroa (0,9 milj. euroa vuonna 2016). Työmarkkinatuen kuntaosuuksia maksettiin Kelalle 1,4 milj. euroa (1,5 milj. euroa vuonna 2016).

Vuokramenot kasvoivat lähes 10 % (196 t€) ja olivat lähes 2,2 milj. euroa. Menojen lisäys selittyy tulevaisuuslautakunnan perusopetuksen vuokramenojen kasvulla.

Muita toimintakuluja toteutui yhteensä 0,3 milj. euroa, mikä on reilut 0,1 milj. euroa enemmän kuin edellisenä vuonna. Vuonna 2017 muihin menoihin sisältyy omaisuuden myynnistä johtuvia myyntitappioita lähes 0,1 milj. euroa, jolla menojen lisäys suurelta osin selittyy.

Seuraavissa kuvioissa on esitetty ulkoiset tulot ja menot sekä ulkoiset menot toimielimittain vuonna 2017 sekä suluissa vuoden 2016 vastaavat %-osuudet.

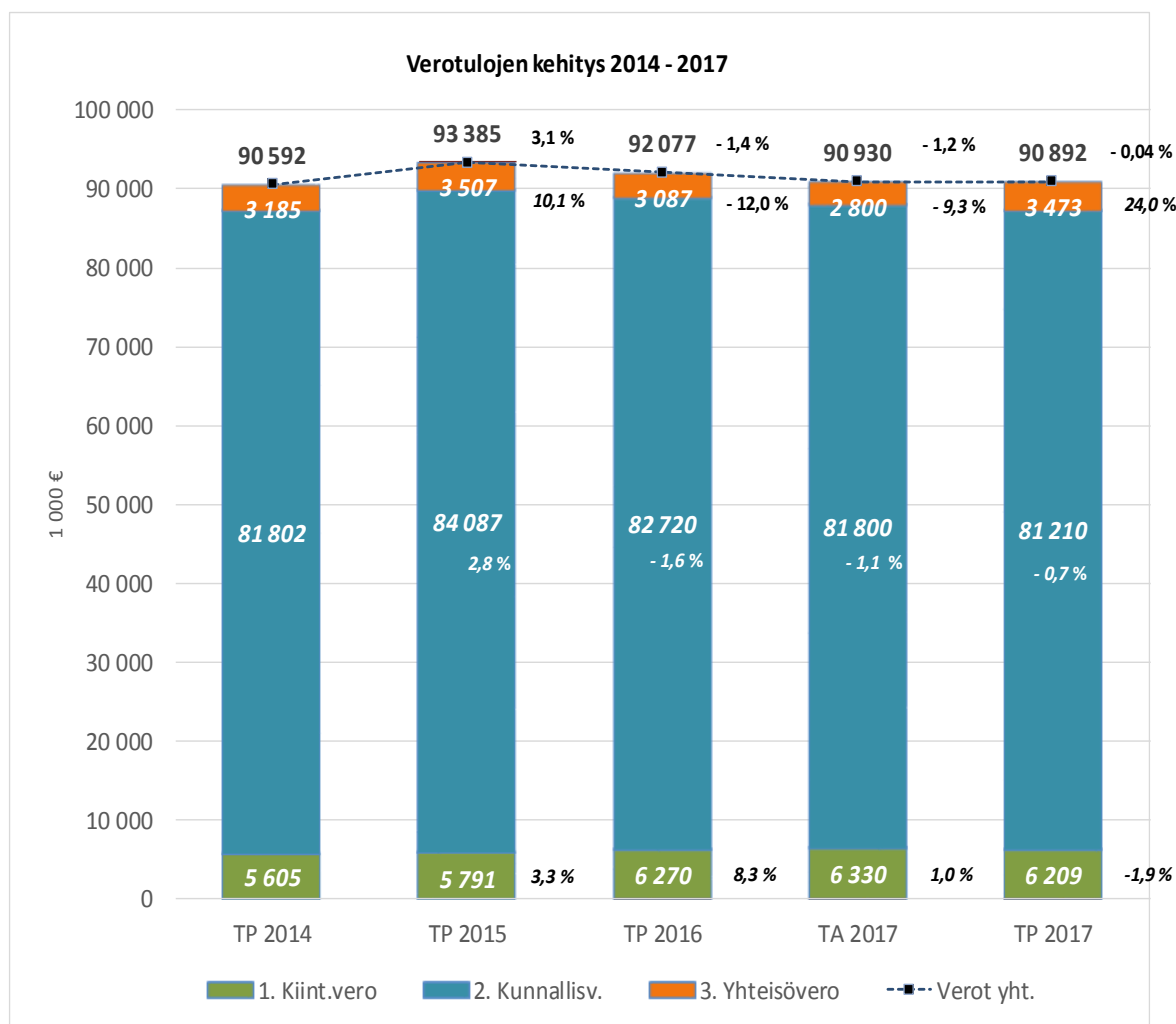

Verotulot

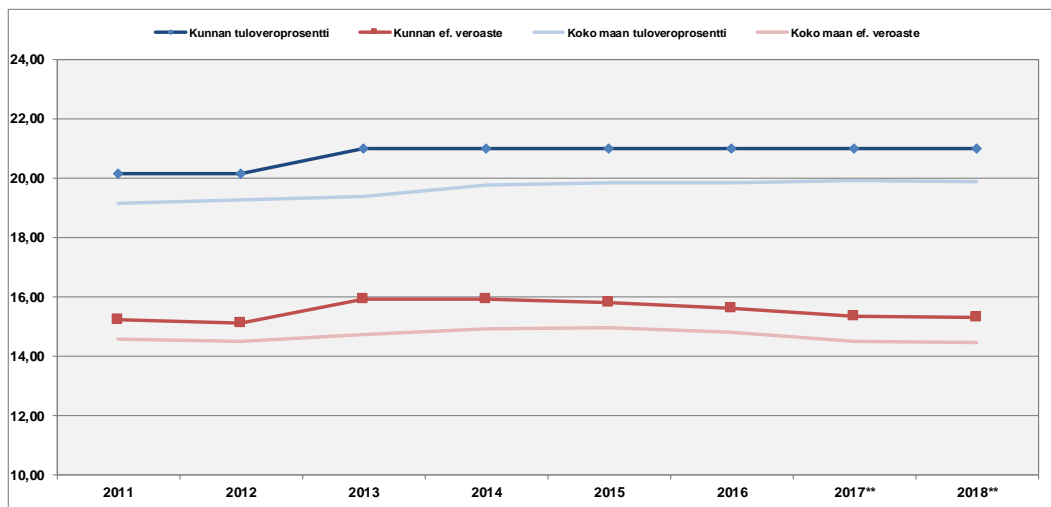
Verotuloja kertyi yhteensä lähes 90,9 milj. euroa, mikä on noin 1,2 milj. euroa eli 1,3 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2016. Tuloveroja kertyi 1,5 milj. euroa eli 1,8 prosenttia edellisvuotta vähemmän. Yhteisöverotilitykset lisääntyivät 0,4 milj. eurolla eli 12,5 prosentilla edellisen vuoden tilityksiin verrattuna. Kiinteistöverotilitykset kasvoivat vain hieman eli 0,1 prosenttia (61 t€). Raahen kiinteistöveroprosentteihin ei tullut muutoksia vuodelle 2017.

Alla olevassa kuvassa on esitetty verotulojen kehitys vv. 2014 – 2017. (kuvan TP 2017 muutosprosentti on laskettu TA 2017 luvuista).

Raahen tuloveroprosentti on ollut vuodesta 2013 lukien 21 prosenttia. Vuonna 2017 maan keskimääräinen tuloveroprosentti on 19,90 prosenttia, joten Raahen veroprosentti on 1,10 prosenttiyksikköä keskimääräistä korkeampi. Efektiivisellä veroasteella tarkoitetaan tosiasiasa maksuunpantujen verojen suhdetta verotettaviin tuloihin. Kunnallisverotuksessa vähennyksiä voidaan tehdä tuloihin tai veroon. Seuraavassa kuvassa on esitetty Raahen kaupungin tuloveroprosentin ja efektiivisen veroasteen kehittyminen vv. 2012 – 2018 sekä vertailutietona koko maan keskiarvot. Kuvasta voidaan todeta, että vuonna 2016 raahelaiset maksoivat tuloistaan keskimäärin 15,59 ja vuonna 2017 ennakkotiedon mukaan 15,35 prosenttia kunnallisveroa, vaikka kunnan tuloveroprosentti oli molempina vuosina 21,00.

RAAHE	2012	2013	2014	2015	2016	2017**	2018**
Kunnan tuloveroprosentti	20,14	21,00	21,00	21,00	21,00	21,00	21,00
Kunnan ef. veroaste	15,11	15,90	15,90	15,81	15,59	15,35	15,30
Erotus	5,03	5,10	5,10	5,19	5,41	5,65	5,70

Koko maa	2012	2013	2014	2015	2016	2017**	2018**
Koko maan tuloveroprosen	19,24	19,38	19,74	19,83	19,85	19,90	19,86
Koko maan ef. veroaste	14,49	14,71	14,93	14,94	14,80	14,51	14,45
Erotus	4,75	4,67	4,81	4,89	5,05	5,39	5,41

Lähde: Kuntaliitto

Valtionsuudet

Valtionsuuksien määrä kasvoi edellisestä vuodesta 2,2 prosenttia eli lähes 1,2 milj. euroa. Tästä peruspalvelujen valtionsuuden osuus on 0,4 milj. euroa eli kasvua 0,7 prosenttia edellisvuoteen nähden. Opetus- ja kulttuuritoimen negatiivinen valtionsuuden osuus pieneni 0,7 milj. euroa, mikä lisää maksettavaa valtionsuutta vastaavalla summalla. Verotulotasaus oli 0,8 milj. euroa edellisvuotta suurempi. Kunnan asukaskohtainen valtionsuus kasvoi 47 eurolla (2,2 %). Alla eritellyt valtionsuuksien toteutumisesta vv. 2016 -2017.

Valtionsuudet vv. 2016 - 2017					
(1.000 €)	2016 TP	2017 TA	2017 Päätös	Päätös/ta € %	
Kunnan peruspalvelujen valtionsuus:					
+ Ikärakenne	92 483	90 394	90 869		
+ Sairastavuus	39 567	39 163	38 870		
+ Muut laskennalliset kustannukset	4 596	4 460	4 460		
= Kunnan peruspalvelujen laskennallinen kustannus	136 646	134 017	134 199	182	0,1
- Kunnan omarahoitusosuus:					
-3 636,07 €/asukas x 25 383 as. (vo-% 25,61)	-92 294				
-3 620,04 €/asukas x 25 165 as. (vo-% 25,23)		-91 098			
-3 627,37 €/asukas x 25 165 as. (vo-% 25,23)			-91 283	-185	0,2
= valtion osuus laskennallisiin kustannuksiin	44 352	42 919	42 916	-3	0,0
+ Lisäosat	1 194	1 166	1 166		
+/- Valt.osuuteen tehtävät vähenn. ja lisäykset, netto (ed. sisältää perustoimeentulotuen siirron Kelalle)	5 372	4 459	4 420	-39	-0,9
+/- Vuoden 2015 järjestelmämuutoksen tasaus	-4 115	-2 062	-2 062		
+/- Verotulotasaus	9 185	9 966	9 965	-1	0,0
1. Peruspalvelujen valtionsuus yhteensä	55 988	56 448	56 405	-43	-0,1
2. Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionsuudet	-2 620	-1 763	-1 868	-105	6,0
Valtionsuudet yhteensä	53 368	54 685	54 537	-148	-0,3
Valtionsuudet euroa/asukas	2 134	2 173	2 181	8	0,4

Raahen kaupungin ja Vihannin kunnan yhdistymisen perusteella valtiovarainministeriö on maksanut vielä vuonna 2017 valtionosuuksien vähenemisen korvausta 1,3 milj. euroa. Tämä erä ei kuulu varsinaiseen valtionosuusrahoitukseen, vaan se käsitellään tuloslaskelman toimintatulojen avustuksena ja se näkyy kaupunginvaltuuston toteumassa.

Rahoitustulot ja – menot

Rahoitustuloja kertyi lähes 4,6 milj. euroa, mikä on 1,3 milj. euroa enemmän kuin edellisenä vuonna. Rahoitustuloihin sisältyvät korkotulot pysyivät edellisvuoden 0,6 milj. euron tasolla. Summa muodostuu lähes kokonaan antolainojen korkotuloista. Muita rahoitustuloja kertyi noin 4,0 milj. euroa, josta oli sijoitusten myyntivoittoja 1,3 milj. euroa (1,4 milj. euroa vuonna 2016), osinkotuloja ja osuuspääoman korkoja 0,4 milj. euroa (0,4 milj. euroa vuonna 2016), koronvaihtosopimusten korkoja 1,7 milj. euroa (0,4 milj. euroa vuonna 2016) ja lainantakauprovisioita 0,24 milj. euroa (0,28 milj. euroa vuonna 2016) sekä muita rahoitustuloja yhteensä 0,3 milj. euroa (0,2 milj. euroa vuonna 2016), jotka ovat suurelta osin sijoitusten alaskirjausten palautuksia ja varainhoitajien maksamia palkkionpalautuksia.

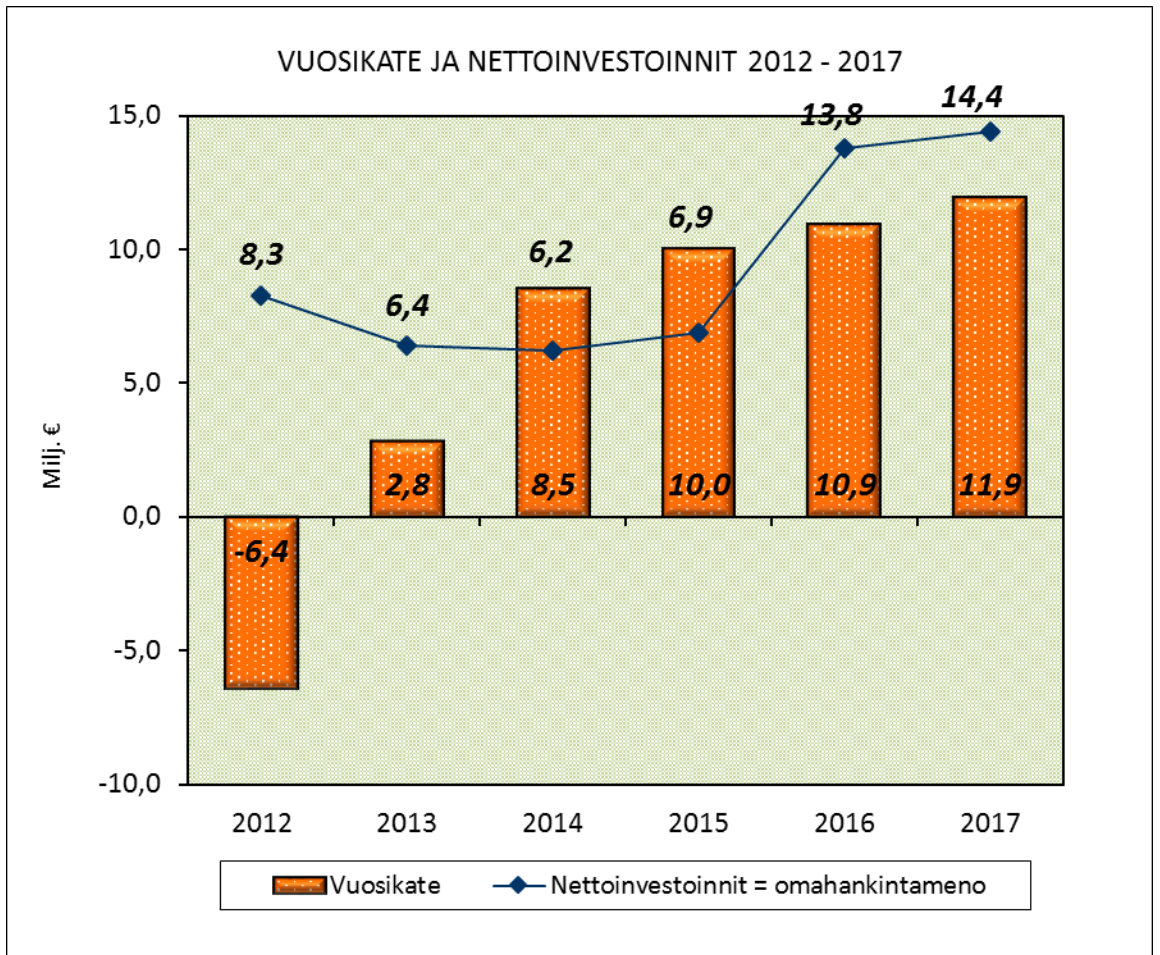
Rahoitusmenoja toteutui 3,1 milj. euroa, mikä 1,0 milj. euroa edellisvuotta vähemmän. Ottolainojen korkomenojen osuus rahoitusmenoista on 1,1 milj. euroa (0,4 milj. euroa vuonna 2016). Vuonna 2017 korkomenoihin kirjattiin koronvaihtosopimusten vastakauppasopimukseen liittyvä jaksotus 1,0 milj. euroa. Varsinaisia lainoista maksettuja korkoja kirjattiin nettona 0,1 milj. euroa. Tämä on koko vuoden alhaisena pysyneen korkotason ansiota. Vuonna 2017 kaupungin maksama keskipääomalla painotettu keskikorko velkakirjalainojen osalta oli 0,90 prosenttia (0,94 % vuonna 2016) ja kuntatodistusten osalta -0,17 prosenttia (-0,03 % vuonna 2016). Muihin rahoitusmenoihin sisältyy koronvaihtosopimusten korkoja 1,7 milj. euroa (1,6 milj. euroa vuonna 2016) ja sijoitusten myyntitappioita 0,2 milj. euroa (0,1 milj. euroa vuonna 2016) sekä tilinpäätöksessä tehtyjä sijoitusten alaskirjauksia 0,1 milj. euroa.

Vuosikate

Vuoden 2017 vuosikate on yli 11,9 milj. euroa. Kun vuoden 2016 vuosikate oli 10,9 milj. euron, parani vuosikate edellisestä vuodesta 1,0 milj. eurolla (9,0 %). Vuosikatteen vahvistumiseen on vaikuttanut toimintakatteen parantuminen 0,7 milj. eurolla sekä rahoituserien 0,3 milj. euron edellisvuotta parempi nettototeuma.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko. Kun vuoden 2017 vuosikate on 11,9 milj. euroa ja poistot 6,6 milj. euroa, voidaan todeta tilikauden tulorahoituksen olleen ylijäämäinen.

Seuraavassa kaaviossa on kuvattu vuosikatteen riittävyttä nettoinvestointeihin vuosina 2012 – 2017. Nettoinvestoinnilla tarkoitetaan investointien omahankintahintaa (= investointimenot – investointeihin saadut rahoitusosuudet). Kaaviosta voidaan todeta, että tarkastelujaksolla vain vuosina 2014 ja 2015 on vuosikate riittänyt kattamaan nettoinvestoinnit ja muina vuosina investointeja on jouduttu kattamaan joko omaisuutta myymällä tai lainarahoituksella. Vuosi 2012 on ollut erityisen heikko, sillä investointien lisäksi myös käyttötaloutta on jouduttu kattamaan lainalla.

2.2 Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa osoitetaan edelleen, miten investoinnit, sijoitukset ja lainanlyhennykset tulo-rahoituksen lisäksi muutoin rahoitetaan.

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2017	2016
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	11 926	10 944
Tulo-rahoituksen korjaukset	-908	-460
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-14 915	-14 198
Rahoitusosuudet investointimenoihin	560	400
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 579	2 910
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 758	-404
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys		-1 633
Antolainasaamisten vähennys	617	353
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-11 361	-12 922
Lyhytaikaisten lainojen muutos	11 700	16 300
Muut maksuvalmiuden muutokset	7 256	-5 829
Rahoituksen rahavirta	8 212	-3 732
Rahavarojen muutos	6 454	-4 136
Rahavarat 31.12.	42 551	36 097
Rahavarat 1.1.	36 097	40 233

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	9 337	-3 969
Investointien tulo-rahoitus, %	83,1	79,3
Lainanhoitokate	1,0	0,9
Kassan riittävyys, pv	84	71
Asukasmäärä	25 001	25 010

Rahoituslaskelman tunnusluvut ja laskentakaavat:

INVESTOINNIT

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €

Rahoituslaskelman välitulokseksi Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta – välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

=100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno

Investointien tulorahoitus – tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoitukselle eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä. Investointien omahankintamenoilla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

LAINANHOITO

Lainanhoitokate

=(Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku 1-2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

MAKSUVALMIUS

Kassan riittävyys (pv)

=365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavarioihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

Seuraavassa taulukossa esitetään rahoituslaskelmasta laskettuja Raahen kaupungin tunnuslukuja vuosilta 2015 - 2017 sekä maan kuntien keskimääräisiä lukuja vuosilta 2015 – 2016.

3 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta.

Tase ja sen tunnusluvut

<u>VASTAAVAA</u>	31.12.2017	31.12.2016	<u>VASTATTAVAA</u>	31.12.2017	31.12.2016
	1000 €	1000 €		1000 €	1000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	186 482	180 258	OMA PÄÄOMA	75 316	70 037
Aineettomat hyödykkeet	656	843	Peruspääoma	62 758	62 758
Aineettomat oikeudet	564	691	Ed.tilikausien yli-/alijäämä	7 279	1 187
Muut pitkävaikutteiset menot	93	153	Tilikauden yli-/alijäämä	5 279	6 092
Aineelliset hyödykkeet	123 583	116 183	PAKOLLISET VARAUKSET		196
Maa- ja vesialueet	20 389	19 866	Eläkevaraukset		196
Rakennukset	54 346	54 462	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	514	512
Kiinteät rakenteet ja laitteet	34 052	34 269	Valtion toimeksiannot	8	20
Koneet ja kalusto	1 813	1 858	Lahjoitusrahastojen pääomat	300	299
Muut aineelliset hyödykkeet	257	257	Muut toimeksiantojen pääomat	206	193
Enn.maksut ja kesk.er.hank.	12 726	5 471	VIERAS PÄÄOMA	167 609	158 089
Sijoitukset	62 242	63 232	Pitkäaikainen	43 918	47 798
Osakkeet ja osuudet	43 679	44 054	Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	35 801	47 108
Muut lainasaamiset	17 903	18 520	Saadut ennakot	714	690
Muut saamiset	660	659	Muut velat	1	
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	470	480	Siirtovelat	7 402	
Valtion toimeksiannot	19	30	Lyhytaikainen	123 691	110 291
Lahj.rahastojen erityiskatteet	299	298	Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	108 808	97 161
Muut toimeksiantojen varat	152	152	Ostovelat	7 573	6 098
VAIHTUVAT VASTAAVAT	56 487	48 096	Muut velat	939	1 643
Vaihto-omaisuus	751	342	Siirtovelat	6 371	5 388
Aineet ja tarvikkeet	201	194	VASTATTAVAA	243 439	228 834
Keskeneräiset tuotteet	521	117	TASEEN TUNNUSLUVUT	31.12.2017	31.12.2016
Muu vaihto-omaisuus	30	31	Omavaraisuusaste, %	31,1	30,8
Saamiset	13 185	11 657	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	101,0	94,8
Pitkäaikaiset saamiset	6 206	782	Velat ja vastuut % käyttötuloista	102,6	96,7
Muut saamiset	600	782	Kertynyt yli-/alijäämä, 1.000 €	12 558	7 279
Siirtosaamiset	5 605		Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	502	291
Lyhytaikaiset saamiset	6 979	10 875	Lainakanta 31.12., 1.000 €	144 608	144 269
Myyntisaamiset	2 902	3 070	Lainakanta 31.12., €/asukas	5 784	5 768
Muut saamiset	1 344	1 584	Lainasaamiset 31.12., 1.000 €	17 903	18 520
Siirtosaamiset	2 733	6 222	Asukasmäärä	25 001	25 010
Rahoitusarvopaperit	40 705	35 188			
Osakkeet ja osuudet	2 005	1 893			
Sijoitukset rahamarkk.instrumentit	2 081	3 692			
Joukkovelkakirjalainasaamiset	17 358	19 260			
Muut arvopaperit	19 261	10 343			
Rahat ja pankkisaamiset	1 846	909			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	243 439	228 834			

Taseen tunnusluvut ja niiden laskentakaavat:

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksistaan pitkällä tähtäyksellä. Hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuusaste, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot} + \text{Vuokravastuut}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, silloin kun vuokravastuut rinnastetaan vieraaseen pääomaan.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Lainakannalla tarkoitetaan kunnan korollista vierasta pääomaa.

Lainasaamiset 31.12.

=Sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Seuraavassa taulukossa esitetään taseesta laskettuja Raahen kaupungin tunnuslukuja vuosilta 2015 - 2017 sekä maan kuntien keskimääräisiä lukuja vuosilta 2015 – 2016.

Taseen tunnusluvut:	Raahе			Koko maa	
	2017	2016	2015	2016	2015
Omavaraisuusaste, %	31,1	30,8	30,0	59,9	60,2
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	101,0	94,8	94,2	55,6	54,8
Velat ja vastuut %:na käyttötuloista	102,6	96,7			
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	12 558	7 279	1 187		
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	502	291	47	1 892	1 735
Lainakanta 31.12., 1000 €	144 608	144 269	140 892		
Lainakanta 31.12., €/asukas	5 784	5 768	5 599	2 933	2 835
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	17 903	18 520	17 240		
Lainsaamiset 31.12. €/asukas	716	740	685	1 027	1 012
Asukasmäärä	25 001	25 010	25 165		

Tasetarkastelusta voidaan todeta seuraavaa:

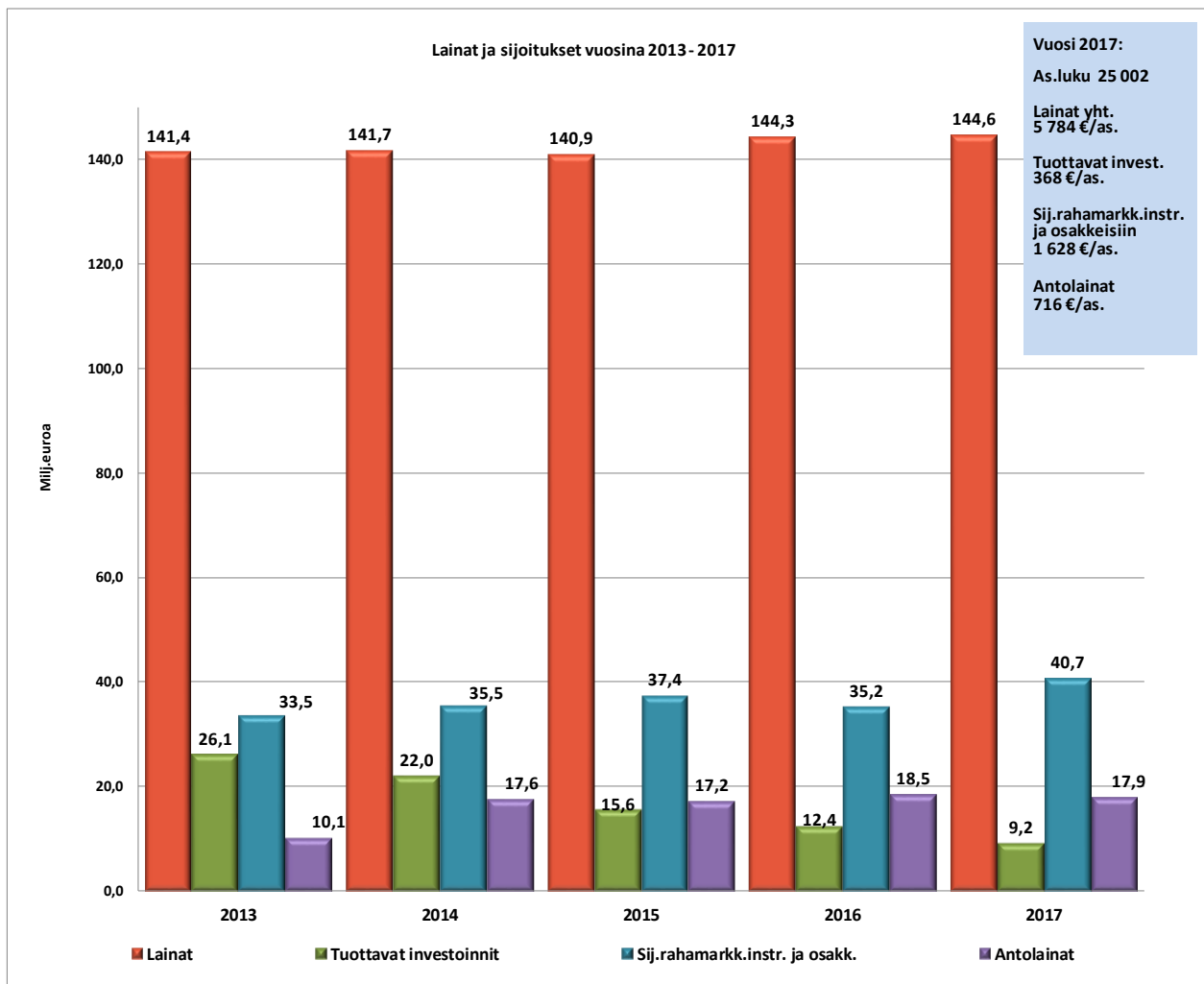
- Omavaraisuutta ja velkaantuneisuutta kuvaavat tunnusluvut ovat edelleen heikolla tasolla ja ollaan kaukana kuntien keskimääräisistä luvuista. Alle 50 prosentin omavaraisuusaste merkitsee merkittävää velkarasitetta.
- Velat ja vastuut %:na käyttötuloista tunnusluku otetaan käyttöön vuoden 2017 tilinpäätöksestä lukien. Velkojen lisäksi siinä huomioidaan taseen liitetiedoissa ilmoitetut vuokravastuut. Raahen kaupungilla on leasingvastuita noin 2,0 milj. euroa.
- Tilikaudelta 2017 muodostunut 5,3 milj. euron ylijäämä kasvattaa taloudellista liikkumavaraa, vaikka vielä ollaan kaukana kuntien keskimääräisistä luvuista. Mikäli tavoitellaan kuntien keskimääräistä lukua, tulisi ylijäämää olla vuoden 2016 luvulla laskettuna 47,3 milj. euroa.
- Kaupungin lainamäärä lisääntyi 0,3 milj. eurolla, jota voidaan pitää positiivisena, koska talousarviossa lainamäärän ennakoitiin kasvavan 5,0 milj. euroa. Vuoden 2016 asukas-kohtainen lainamäärä on lähes kaksinkertainen kuntien keskimääräiseen lukuun verrattuna. Toisin sanoen, mikäli tavoitteena on päästä kuntien keskimääräiselle tasolle, tulisi lainamäärä saada puolittumaan eli 73,3 milj. euroon.

Vuosi 2017 on ollut taloudellisesti positiivinen ja kaupungin taloudellisen kehityksen suunta on oikea. Tulevaisuuden suurena haasteena on velkamäärän kasvun pysäyttäminen ja, mikäli vuosien 2018 – 2020 taloussuunnitelma toteutuu, myös velkamäärä kääntyy laskuun.

SIJOITUKSET 31.12.2017

	Hankinta- hinta €	Markkina- arvo €	Arvon- muutos €	Tuotto-% v:n alusta	Real. tuotto €
EVLI					
Osakerahastot	9 178 644	10 121 742	943 097	} 5,23	1 233 025
Pitkät korkosijoitukset	10 801 427	10 910 532	109 105		
Lyhyet korkosijoitukset	1 176 394	1 176 187	-207		
Muut sijoitukset	4 376 153	4 681 013	304 860		
Käteisvarat	15 000	15 000			
Evli yhteensä	25 547 618	26 904 474	1 356 856		1 233 025
Osakkeet					
Osakkeet	2 183 811	3 026 699	842 888	7,49	116 774
Käteisvarat	6 702	6 702			
Osakkeet yhteensä	2 190 513	3 033 401	842 888		116 774
OP-Private					
Osakerahastot	2 024 477	2 214 637	190 161	} 3,17	129 143
Korkosijoitukset	4 214 882	4 250 435	35 554		
Vaihtoehtoiset sij.	300 070	299 318	-753		
Käteisvarat	822	822			
OP-Private yhteensä	6 540 250	6 765 212	224 962		129 143
SEB					
Osakerahastot	2 563 132	2 863 015	299 883	} 5,38	182 043
Pitkät korkosijoitukset	2 351 622	2 418 834	67 212		
Lyhyet korkosijoitukset	905 292	908 352	3 060		
Muut sijoitukset	900 494	899 001	-1 492		
Käteisvarat	418 873	418 873			
SEB yhteensä	7 139 412	7 508 074	368 662		182 043
YHTEENSÄ	41 417 794	44 211 161	2 793 367		1 660 985

Salkun tuotto-% vuoden alusta=varainhoitajan ilmoittama prosentti, johon sisältyy sekä realisoitunut että realisoitumaton tuotto.
Salkun realisoitunut tuotto €=kirjanpitoon kirjattu realisoitunut nettotuotto

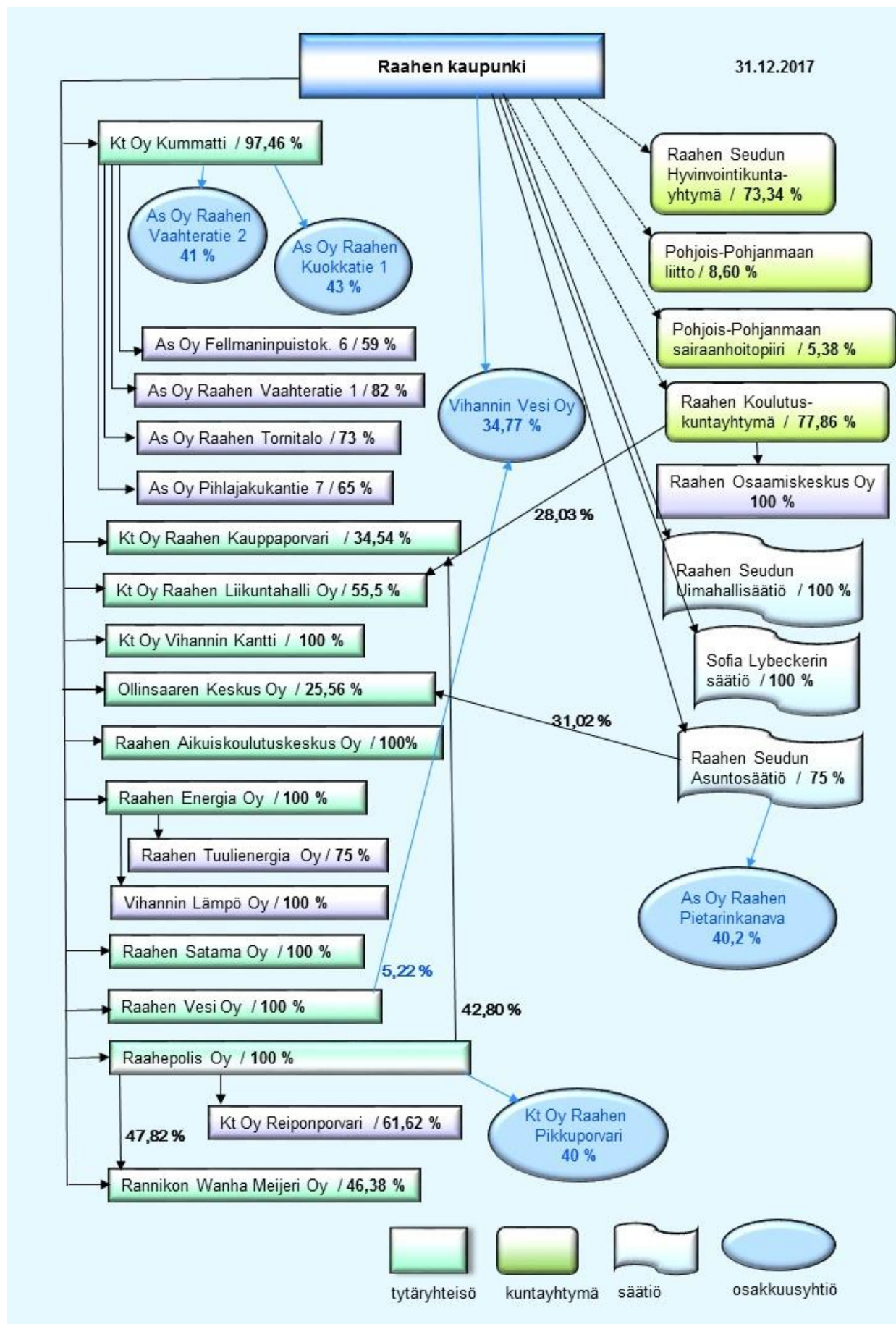
4 KOKONAISTULOT JA -MENOT

Kokonaistulojen ja – menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat.

KUNNAN KOKONAISTULOT JA -MENOT 2017 (ulkoiset)			
TULOT	(1.000 €)	MENOT	(1.000 €)
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	19 632	Toimintakulut	155 236
Verotulot	90 892	- Valmistus omaan käyttöön	-659
Valtionosuudet	54 537	Korkokulut	1 075
Korkotuotot	581	Muut rahoituskulut	2 036
Muut rahoitustuotot	3 971	Satunnaiset kulut	
Satunnaiset tuotot		Tulorahoituksen korjauserät:	
Tulorahoituksen korjauserät:		- Pakollisten varausten muutos	196
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden		- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden	-94
luovutusvoitot	-805	luovutustappiot	
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	560	Investointimenot	14 915
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	1 579		
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset	617	Antolainasaamisten lisäykset	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		Pitkäaikaisten lainojen vähennys	11 361
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	11 700	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	
Kokonaistulot yhteensä	<u>183 264</u>	Kokonaismenot yhteensä	<u>184 066</u>
Täsmäytys:			
Kokonaistulot - Kokonaismenot = 183 264 - 184 066 = 802			
Rahavarojen muutos - Muut maksuvalmiuden muutokset = 6 454 - 7 256 = 802			

5 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

5.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä v. 2017

5.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Kaupunginvaltuusto on kuntakonsernin toiminnan ylin valvoja ja päättää konserniohjauksen periaatteista sekä hyväksyy talousarviossa ja taloussuunnitelmassa konserniyhteisöjen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Kaupunginvaltuuston antamilla konserniohjeilla luodaan puitteet kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle kaupungin tavoitteiden mukaisesti sekä konserniyhteisöjen hyvälle hallintotavalle ja raportoinnille. Ohjeiden tarkoituksena on tukea omistajaohjausta ja kaupunkikonsernin johtamisen edellytyksiä siten, että konsernia voidaan johtaa ja ohjata yhteisillä ohjeilla ja toimintaperiaatteilla.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 30.10.2017 konserniohjeen merkittävän päivityksen, jossa huomioitiin kuntalain edellyttämät muutokset sekä 1.6.2017 voimaan astuneen uuden hallintosäännön mukanaan tuomat uudelleen organisoinnit.

Kaupunginhallitus ja muu konsernijohto

Uudistetussa 1.6.2017 voimaan astuneessa hallintosäännössä konserniohjausjärjestelmää ja vastuujaako uudistettiin merkittävästi.

Uuden hallintosäännön 20 §:n mukaisesti konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen konserni- ja riskienhallinnan jaosto ja kaupunginjohtaja sekä tarvittaessa kaupunginhallituksen määräämä muu viranhaltija.

Konsernijohtoon tehtävät ja toimivallan jako

Kaupunginhallitus:

1. vastaa omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittämisestä ja valmistelusta valtuustolle.
2. vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoii konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan.
3. määrää konsernijohtoon kuuluvien viranhaltijoiden tytäryhteisö- ja osakkuusyhteisökohtaisen työnjaon.
4. antaa valtuustolle puolivuositain raportin yhtiöiden tavoitteiden toteutumisesta ja taloudellisen aseman kehittymisestä sekä arvion tulevasta kehityksestä ja riskeistä.
5. arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta kuntakonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta.
6. käsittelee tilintarkastajan laatiman arvioinnin tulokset ja johtopäätökset konserni- ja riskienhallinnan jaoston kanssa ja informoi johtopäätöksistä kaupunginvaltuustolle.
7. esittää kaupungin edustajat konserniyhtiöiden hallitukseen konserni- ja riskienhallinnan jaoston valmistelun pohjalta.

Konserni- ja riskienhallinnan jaosto:

1. valvoo konserniohjeen noudattamista.
2. seuraa ja arvioi yhtiöiden tavoitteiden toteutumista ja taloudellisen aseman kehitystä ja tekee niiden perusteella tarvittaessa esityksiä kaupunginhallitukselle.
3. antaa kunnan ennakkokannan konserniohjeessa määritellyissä asioissa.
4. esittää kaupunginhallitukselle kunnan ehdokkaat tytäryhteisöjen hallituksiin.
5. nimeää yhtiökokousedustajat ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet.
6. keskittyy sijoituksiin ja lainasalkkuun liittyvien riskien hallintaan.
7. hoitaa kaupunginhallituksen antamat muut tehtävät.

Konserni- ja riskienhallinnan jaoston ottaminen osaksi kaupungin ja kaupunkikonsernin organisaatiota lisää emoyhteisön ja tyttärien välistä kanssakäymistä ja valvontaa yhteisöjen edustajien käydessä jaoston kuultavana sekä jaoston määrittäessä kaupungin ennakkokannan konserniohjeissa määriteltyihin asioihin. Jaosto saa näin monipuolisempaa ja ajantasaisempaa informaatiota suorassa keskustelussa yhtiön johdon kanssa siitä, toteutuuko ja miten valtuuston yhteisölle asettamat tavoitteet.

Tarkastuslautakunnalla on kaupungin omistajavallan nojalla oikeus tutustua konserniyhteisöihin ja saada tietoa niiden toiminnasta ja tilinpäätöksistä voidakseen arvioida valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista.

Kaupunginjohtaja toimii konsernin johtajana vastaten kaupunkikonsernin ohjauksesta ja valvonnasta sekä kaupunkikonsernin omistajapolitiikan toteutuksesta. Kaupunginjohtaja on asettanut konsernijohtoryhmän sujuvoittamaan kaupungin johdon ja yhtiöiden toimivan johdon välistä tiedonvaihtoa.

5.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Konserniyhteisöt ovat toimittaneet seuraavat tiedot tilivuoden 2017 olennaisista tapahtumista:

Kiinteistö Oy Kummatti: Tilikauden aikana käyttöaste laski noin 5 %. Suurimmat syyt asuntojen irtisanomisille toimintavuoden aikana olivat: *yritys vuokraajana, työt loppuivat 17 %, ei enää asunnon tarvetta 16%, muutto toiselle paikkakunnalle 13,5% ja kuollut/sairaalassa /palvelukodissa 13% ja omistusasunnon hankinta 8%.*

Asukastyytyväisyyskysely uusittiin toimintavuoden aikana ja asukkaiden tyytyväisyys oli kaikissa osa-alueissa, yhtiön palvelusta/toiminnasta asumisviihtyvyyteen, kolmen vuoden takaiseen kyselyyn verrattuna kasvanut selvästi.

Jousikatu 6:n kolmas ja viimeinen kerrostalo purettiin tilikauden aikana. Purkukustannuksiin saatiin ARA:n avustusta 70 %. Jousikatu 6 A, B ja C talojen purkujen myötä yhteensä 84 asuntoa on poistunut vaiheittain kolmen vuoden aikana.

Yhtiö jatkoi yhteistyötä Pyhäjoen ydinvoimahankkeen pääurakoitsijaksi valitun Titan -2:n kanssa tarjoamalla heidän työntekijöilleen ja heidän aliurakoitsijoilleen asuntoja. Ydinvoimahankkeen tulo ei ole toistaiseksi isommin näkynyt asuntojen vuokrauksessa.

Tilikauden aikana Raahen vastaanottoyksikkö lakkautettiin ja SPR:lle turvapaikanhakijoiden majoittamiseksi vuokratut tilat sekä vastaanottoyksikön toimistotilat, irtisanottiin.

Raahen Seudun Asuntosäätiölle vuosi 2017 oli edelleen taloudellisesti todella vaikea. Tyhjien asuntojen määrä kasvoi koko vuoden ajan. Tämä johti lopulta siihen, että tyhjensimme vuoden lopussa kaikkiaan kahdeksan rappua asukkaista, jätämme nämä raput peruslämmölle odottelemaan joko purkamista taikka sitten ydinvoimalan rakentajien majoittamista.

Edellisenä vuonna aloitettu hanke KOY Rautasatulan sulauttamiseksi Raahen Seudun Asuntosäätiöön saatettiin loppuun siten, että Rautasatula sulautui säätiöön 1.10.2017.

Raahen Aikuiskoulutuskeskus Oy: Ammatillinen aikuiskoulutus yhtiön tiloissa päättyi 30.9.2017 minkä jälkeen vain pieni osa tiloista on kehittämistoiminnan ja aikuiskoulutusta palvelevan kaluston sijoituspaikkana. Yhtiö realisoi loppuvuonna koulutustoiminnasta vapautuneen kalustonsa ja tarjosi kiinteistönsä myyntiin. Tarjoukset eivät johtaneet kauppaan vaan

yhtiössä valmistaudutaan yhtiön purkuun. Myös yhtiön tytär Coper Oy asetettiin selvitystilaan, joka päättyi yhtiön purkautumiseen vuoden 2018 alussa.

Raahen Energia Oy: Vuosi 2017 oli Raahen Energia konsernille suosiollinen. Tilikauden taloudellinen tulos oli konsernin lyhyen historian paras. Sähkönjakelun ja kaukolämmön toimitusvarmuus pysyi myöskin hyvällä tasolla, eikä asiakkaille aiheutunut merkittäviä toimituskatkoksia. Raahessa vaikuttava rakentamisen ”korkeasuhdanne” näkyi positiivisesti sähkön ja kaukolämmön liittymissopimusten määrässä.

Raahen Energia konsernin tilikauden liikevaihto oli 15 321 223 €, jossa kasvua edelliseen vuoteen 3,2 %. Kaukolämpöä tilikaudella myytiin 168,2 GWh, jossa kasvua 2,0 % ja sähköä siirrettiin 108,1 GWh, jossa kasvua 0,4 %. Raahen Energia Oy:n tilikauden voitto oli 1 140 406 €, jossa kasvua 8,0 % Kaukolämmön myynnin kasvu selittyy pääosin kasvaneella asiakasmäärällä. Ilmastollisista syistä vuonna 2017 kiinteistöjen lämmityksen tarve oli 4,6 % edellisvuotta pienempi.

Raahen Energia Oy:n investoinnit olivat 1 698 293 €, jossa vähennystä 6,9 %. Investoinneista sähköverkkoliiketoiminnan osuus oli 880 269 € ja kaukolämpöliiketoiminnan osuus oli 818 024 €.

Raahen Tuulienergia Oy:n Lapaluodossa sijaitsevien tuulivoimalaitoksien vuotuinen yhteenlaskettu sähköntuotanto oli 20,2 GWh, jossa kasvua 6,3 %. Raahen Tuulienergia Oy:n tilikauden liikevaihto oli 1 657 885 €, jossa kasvua 5,2 %.

Vihannin Lämpö Oy myi kuluneella tilikaudella kaukolämpöä 10,2 GWh, jossa vähennystä 2,9 %. Yhtiön liikevaihto oli 710 823 €, jossa vähennystä 3,1 %.

Raahen Satama Oy:n ja sen hallituksen kolmatta toimintavuotta työllistivät Lapaluodon satamaoperointiin liittyvät järjestelyt ja syväsataman kaavoitukseen liittyvät asiat. Kaupunginvaltuusto hyväksyi syväsataman asema- ja osayleiskaavat toukokuussa. Asemakaava antaa syväsatama-alueelle sijoittuvalle teollisuudelle hyvät toimintamahdollisuudet.

Lapaluodosta purettiin pois kaksi vanhaa varastoa. Satamayhtiö rakennutti niiden tilalle uuden n. 4100 m² satamavaraston. Syväsataman RORO-rampin rakentamisesta ja päätypenkereen peruskorjauksesta laadittiin suunnitelmat.

Raahen Satama Oy osallistuu vuosina 2016 - 2018 kansainväliseen Bothnia Bulk-hankkeeseen, joka on EU:n osarahoittama CEF-hanke. Hanke hyväksyttiin EU:n INEA-yksikössä heinäkuussa 2016. Raahen Satama Oy:n osuus hankkeesta on syväsatama-altaan laajennusruoppaus, mikä toteutetaan vuonna 2018.

Inspecta Sertifiointi Oy auditoi satamayhtiön laatu-, ympäristö- sekä työterveys- ja työturvallisuusjärjestelmät 17.10.2017. Sertifikaatit ovat voimassa 15.10.2019 saakka.

Liikenne- ja Viestintäministeriö on esittänyt EU-komissiolle Oulu & Raahen satamia osaksi TEN-T ydinverkostoa. Asiaa on valmisteltu yhdessä Oulun Satama Oy:n kanssa.

Satamayhtiön liiketoiminnan kehittämisen suunnitelma päivitettiin sekä hyväksyttiin satamayhtiön uusi strategia vuosille 2018 - 2020. Sataman markkinointia ja viestintää on edistetty mm. uutiskirjeillä ja asiakastapaamisilla. Satama-altaassa ja meriväylällä tehtiin pohjatutkimuksia, jotka liittyvät Liikenneviraston esityksestä tehtävään esiselvitykseen Raahen meriväylän ja satama-altaan syventämisestä.

Lapaluodon satamanosassa aloitti 1.4.2017 uusi satamaoperaattori Hooli Stevedoring Oy. Hooli Stevedoring Oy:n toiminta on ollut aktiivista. Aiemmin satamaoperaattorina Lapaluodossa toiminut SSAB Port Operations keskittyi tämän jälkeen terästehtaan satamanosan ope-
rointiin.

Raahen Seudun Uimahallisäätiö: Vuosi 2017 oli Kuntokeidas Vesipekan ensimmäinen kalente-
ri vuoden pituinen toimintavuosi peruskorjaus- ja laajennushankkeen jälkeen. Liikuntakäynti-
kertoja oli vuonna 2017 yhteensä 226 478 kävijää.

Keilaseurat järjestivät keilahallissa 1-2 kilpailua viikossa. Uimahalli järjesti vauvaintiryhmiä,
lasten ja aikuisten uimakouluja sekä vesijumppia. Allaspuolella aloitettiin uutena ryhmävesi-
liikuntamuotona Allas-Lavis ja hankittiin Wibit-temppurata. Wibit-päivinä altailla on käynyt lä-
hes 500 kävijää päivässä.

Kattolyhdyn korjaustöiden yhteydessä kesällä 2017 todettiin, että monitoimiallasosaston
katto / yläpohjarakenne on läpeensä märkä ja ulkoseinän ja yläpohjan liittymä ei ole tiivis eli
rakenne pitää uusida. Työ on tarkoitus toteuttaa kesällä 2018, samoin kuin hallin pihojen pinta-
työt sekä Arina Areenan pysäköintialueen ja uuden tien asfaltointi.

Raahen Liikuntahalli Oy: Liikuntahallilla järjestettiin vuoden 2017 aikana lukuisia sarjapelejä ja
turnauksia salibandyssä, futsalissa ja lentopalloissa. Lisäksi hallilla järjestettiin erilaisia kauppal-
lisia tapahtumia mm. messuja ja musiikkitapahtumia. Kesän 2017 aikana tehtiin tavanomais-
ten kunnossapitotöiden lisäksi tuloilman runkokanavien, toimistotiloja palvelevan kanavan ja
IV-koneiden nuohoukset ja tuloilmakammioista poistettiin pinnoittamattomat äänieristevillat.
Lisäksi parannettiin hallin lattian ilmanvaihtoa ja uusittiin IV-koneiden automaatio.

Raahen Vesi Oy: Edelliseen vuoteen verrattuna on liikevaihto kasvanut 11,71 % kuten myös
veden kokonaisyhtiön 16,30 %. Asiakkailta laskutettu jätevesimäärä laski -4,22 %. Yhtiö on
tehnyt saneeraus- ja uusinvestointeja 2,73 milj. eurolla (1,05 milj. eurolla v. 2016). Yhtiön lai-
nakanta on kasvanut 3,64 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Yhtiön merkittävimpiä
investointikohteita ovat olleet uuden vesitornin rakentamisen aloittaminen, vesihuoltoverkos-
ton rakentaminen Kaupunginmetsän ja Tokolan teollisuusalueella sekä Pyhtilänkankaan ase-
makaava-alueella. Samalla on rakennettu Raahen ja Pattijoen vesijohtoverkostojen yhdistä-
mistä varten tarvittavia runkovesijohtoja sekä mittarikaivoja. Vesihuoltoverkostojen saneer-
auksia on tehty uudisrakentamalla Vihastenkarinkadulla ja Peltokadulla sekä lyhytkestoisem-
piä saneerauksia useissa eri kohteissa. Hulevesiviemäriverkoston aluetta on laajennettu An-
tinkankaantien alueella kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti.

Vuoden aikana on valmistunut vesijohtoverkoston mallinnuksen päivitys sekä jätevedenpuh-
distamon ympäristöluvan lupaehtojen vaatimusten mukaisesti jätevesiviemäriverkoston kun-
nostamisen yleissuunnitelma, jonka tavoitteena on ohjata viemäriverkoston saneerauksia ver-
koston huonoimmille osille ja vähentää jätevedenpuhdistamolla käsiteltävän jäteveden mää-
rää. Raahen kaupunginvaltuusto on hyväksynyt kokouksessaan 5.6.2017 vesihuoltolaitoksen
vesi- ja viemäriverkoston toiminta-alueen ja hulevesiviemäriverkoston alueen vastaamaan ny-
kyistä tilannetta. Pohjois-Suomen Aluehallintovirasto on myöntänyt luvan ottaa pohjavettä
kuukausikeskiarvona laskettuna 650 m³/vrk Raahen Pohjavesi-tilalta.

Raahepolis Oy: Tilikauden aikana toteutettiin mittava kiinteistöinvestointi teollisuusmaalaa-
moa varten sekä saneerattiin ja uudistettiin Kauppaporvari kiinteistössä huoneisto 1 uusien
toimijoiden käyttöön. Lisäksi laadittiin vuoden vaihteessa kaupungilta vaihdossa siirtyneisiin

kiinteistöihin pitkäntähtäimen kunnossapitosuunnitelma. Samoin vuoden aikana pystyttiin ottamaan kokonaan käyttöön sähköinen huoltokirja, dokumentaation hallinta sekä vikailmoitusten käsittely. Loppuvuodesta otettiin käyttöön uudet kiinteistöhuollon palvelukuvaukset kaikkiin yhtiön omistuskiinteistöihin. Vuokrausaste säilyi hyvänä olleen 97,5 %, jossa on parannusta edelliseen vuoteen lähes prosenttiyksikön verran.

5.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Alueen teollisuushankkeiden, kuten ydinvoimalan ja metallituotetehtaan rakentaminen sekä kultakaivos, odotetaan tuovan kysyntää teollisuustiloille ja asunnoille sekä logistiikkapalveluille, kuten sataman toiminnoille. Kerrannaisvaikutuksena myös liiketilojen ja vapaa-ajan palveluiden kysyntä tulee kasvamaan.

Lisääntyvien työpaikkojen myötä tonttivarannon on oltava tulevaisuuden tarpeeseen riittävä. Asuntotuotantoa, erityisesti omakotituotantoa, on kyettävä edesauttamaan siten, että kysynnän koittaessa rakentamisen mahdollistava kaavoitus, kunnallis- ja aluetekniikka on olemassa. Myös päiväkotij- ja koulupaikkojen lisääntymiseen on syytä varautua.

Valokuituverkon rakentaminen ja toimivat, luotettavat tietoliikenneyhteydet ovat keskeisessä osassa tulevaa kehitystä erityisesti niillä alueilla, joille kaupallista palvelutuotantoa ei ole tarjolla.

Uusien asuinalueiden kaavoittaminen ja käyttöönotto edellyttää edelleen kunnallistekniikan uudisrakentamista. Myös ikääntyvä verkosto vaatii panostamista peruskorjaukseen. Kaukolämmön tuotannossa tulee harkittavaksi vaihtoehtoisia ratkaisuja nykyisten laitojen ikääntymisessä.

Hyvinvointikuntayhtymän taholla sote-ratkaisu vaikuttaa merkittävästi konsernitoimintoihin saattaen edellyttää mm. sote-kiinteistöjen yhtiöittämistä, ja vaikuttaen ruoka-, ICT- ja talouspalveluiden tuottamiseen.

Raahen Aikuiskoulutuskeskus Oy puretaan vuoden 2018 aikana.

Konsernin lainakanta on kasvanut 3,1 milj. eurolla edellisestä vuodesta. Konsernilla on lainaa vuoden 2017 lopussa 261,4 milj. euroa (258,3 milj. euroa vuonna 2016). Tästä kaupungin osuus on 144,6 milj. euroa (144,3 milj. euroa vuonna 2016). Tulevaisuuden suurena haasteena on saada konsernin velkamäärä laskusuuntaan.

5.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvonnan järjestäminen ja vastuunjako määriteltiin uudelleen 1.6.2017 voimaan astuneessa uudessa hallintosäännössä, kuten edellä konsernin toiminnanohjausta käsittelevästä kappaleesta ilmenee.

Raahen kaupunginvaltuusto hyväksyi lokakuussa 2017 konserniohjeet vastamaan uutta kuntalakia. Konserniohje ja 1.10.2014 voimaan tullut ohje sisäisen valvonnan ja kokonaisvaltaisen riskien hallinnan järjestämisen perusteista on lähetetty konserniyhteisöille käsiteltäväksi yhtiökokouksissa ja hallinnoissa.

Raahen kaupunginvaltuusto on talousarvion hyväksymisen yhteydessä asettanut taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet keskeisille konserniyhteisöille. Konserniyhteisöt informoivat omistajaa vuosikellon mukaisesti asetettujen taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutu-

misesta edelliseltä vuodelta sekä toimittavat kuluvan vuoden puolivuotisraportin taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta 31.8. mennessä konsernijohtolle, joka raportoi niistä edelleen kaupunginhallitukselle ja konserni- ja riskienhallinnan jaostolle. Yhtiöitä kutsutaan myös jaostoon kertomaan vallitsevasta tilanteesta ja poikkeamien syistä. Keskeisten konserniyhteisöjen osalta taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisaraportit esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Kulunutta vaalikauden alkua on leimannut uuden organisaation ja toimintatavan sisäänajo, mitä tulee edelleen jatkaa sekä käytänteitä vakiinnuttaa. Konsernijohtoon henkilövaihdosten johdosta uusia toimivia järjestelyjä tulee luoda ja edelleen kehittää, jolloin keskeistä on konserniyhtiöiden keskinäisen synergian ja yhtiöiden sekä kaupungin välinen kitkaton tiedonkulkukäytäntö. Valvonnassa on syytä kiinnittää huomiota riskikartoitusten ajantasaisuuteen sekä luoda dokumentoitu toimintatapa merkittävimpien riskien ajantasaiseen raportointiin sekä raportoinnin ohjeistukseen.

Konserniohjeen tultua hyväksytyksi syksyllä 2017, se tulee käsitellä yhtiöiden kevään varsinaisissa yhtiökokouksissa.

Konsernivalvontaan tulee turvata riittävät resurssit apulaiskaupunginjohtajan siirtyessä ansaitulle eläkkeelle sekä käytännöllinen työnjako. Talouspalvelujen ja palkanlaskennan osalta toiminnot ovat keskittyneet palvelutoimistoon muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta.

Uuden hallintomallin, kaupunkistrategian sekä kaupungin johdon henkilöstövaihdosten myötä Raahekonserni on luomassa tulevaisuutta uudistunein silmin arjessa, jossa tehtävää työtä kuntalaisten ja alueen hyväksi riittää. Tulevaisuuden luomiseen liittyy myös hallittu riskinotto uuden elinvoiman aikaan saamiseksi.

5.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2017	2016
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	117 153	125 075
Toimintakulut	-239 001	-241 835
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	8	42
Toimintakate	-121 840	-116 717
Verotulot	89 970	91 106
Valtionosuudet	61 457	53 368
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	47	104
Muut rahoitustuotot	3 950	2 616
Korkokulut	-3 096	-2 538
Muut rahoituskulut	-2 065	-1 751
Vuosikate	28 425	26 187
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-18 551	-19 164
Arvonalentumiset	-47	
Tilikauden tulos	9 828	7 023
Tilinpäätössiirrot	-311	72
Tilikauden verot	-32	-132
Laskennalliset verot	-76	42
Vähemmistöosuudet	-5	-39
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	9 403	6 968

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	49,0	51,7
Vuosikate/Poistot %	152,8	136,6
Vuosikate euroa/asukas	1 137	1 047
Asukasmäärä	25 001	25 010

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2017	2016
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	28 425	26 187
Tilikauden verot	-32	-132
Tulorahoituksen korjauserät	-906	446
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-29 783	-30 919
Rahoitusosuudet investointimenoihin	560	400
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 513	832
Toiminnan ja investointien rahavirta	777	-3 185
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset	7	40
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	7 139	4 491
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-16 502	-17 322
Lyhytaikaisten lainojen muutos	12 502	17 345
Oman pääoman muutokset	376	231
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	31	25
Vaihto-omaisuuden muutos	-480	-169
Saamisten muutos	-2 647	-2 146
Korottomien velkojen muutos	10 060	-2 737
Rahoituksen rahavirta	10 486	-242
Rahavarojen muutos	11 263	-3 427
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	66 618	55 355
Rahavarat 1.1.	55 355	58 782
	11 263	-3 427
KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-5 176	-25 972
Investointien tulorahoitus %	97,3	85,8
Lainanhoitokate	1,6	1,5
Kassan riittävyys, pv	81	69

KONSERNITASE JA TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	31.12.2017	31.12.2016	VASTATTAVAA	31.12.2017	31.12.2016
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	323 007	312 349	OMA PÄÄOMA	87 999	75 414
Aineettomat hyödykkeet	2 437	1 205	Peruspääoma	62 758	62 758
Aineettomat oikeudet	1 456	275	Arvonkorotusrahasto	4 663	4 663
Muut pitkävaikut. menot	840	839	Muut omat rahastot	4 747	4 272
Ennakkomaksut	142	91	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	6 427	-3 247
			Tilikauden yli-/alijäämä	9 403	6 968
Aineelliset hyödykkeet	310 377	301 465	VÄHEMMISTÖOSUUDET	5 194	5 746
Maa- ja vesialueet	25 689	25 145			
Rakennukset	180 013	176 937	PAKOLLISET VARAUKSET	1 908	2 006
Kiinteät rakenteet ja laitteet	73 623	77 315	Eläkevaraukset	196	196
Koneet ja kalusto	13 028	13 879	Muut pakolliset varaukset	1 712	1 810
Muut aineelliset hyödykk.	501	480	KONSERVIRESERVI	1 035	1 293
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	17 523	7 710			
Sijoitukset	10 192	9 679	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 806	1 295
Osakkuusyhtiöosuudet	4 588	6 270			
Muut osakkeet ja osuudet	5 174	3 130	VIERAS PÄÄOMA	320 620	307 350
Joukkovelkakirjalainasaamiset		51	Pitkäaik. korollinen vieras pääoma	140 055	155 047
Muut lainasaamiset	83	39	Pitkäaik. koroton vieras pääoma	21 422	13 803
Muut saamiset	348	190	Lyhytaik. korollinen vieras pääoma	121 357	103 227
			Lyhytaik. koroton vieras pääoma	37 786	35 274
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 632	1 153	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	418 562	393 104
VAIHTUVAT VASTAAVAT	93 924	79 602	KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT		
Vaihto-omaisuus	2 034	1 554			
Saamiset	25 272	22 694	Omavaraisuusaste, %	21,0	19,2
Pitkäaikaiset saamiset	6 494	1 008	Suhteellinen velkaantuneisuus %	115,2	114,2
Lyhytaikaiset saamiset	18 778	21 686	Velat ja vastuut % käyttötuloista	117,2	115,6
			Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1.000 €	15 830	3 721
Rahoitusarvopaperit	42 408	37 089	Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	633	149
			Konsernin lainat, €/asukas	10 456	10 326
Rahat ja pankkisaamiset	24 210	18 265	Konsernin lainakanta 31.12., 1.000 €	261 413	258 273
			Konsernin lainasaamiset 31.12., 1.000 €	83	90
VASTAAVAA YHTEENSÄ	418 562	393 104	Kunnan asukasmäärä	25 001	25 010

Konsernin tunnusluvut**Tuloslaskelman tunnusluvut:**

Maksurahoituksen osuutta toimintamenoista kuvataan **Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista**.

Vuosikate osoittaa konsernin tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoitukseen ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, konsernin tulorahoitus on riittävä.

Vuosikate prosenttia poistoista: Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan konsernin tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä, mikäli konsernin poistot vastaavat keskimääräistä konsernin vuotuista investointitasoa.

Konserni Tuloslaskelman tunnusluvut:	Raahen kaupunki			Koko maa	
	2017	2016	2015	2016	2015
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	49,0	51,7	53,1	47,4	47,1
Vuosikate/Poistot, %	152,8	136,6	138,9	135	117
Vuosikate, €/asukas	1 137	1 047	1 065	968	816
Toimintakate, €/asukas	-4 873	-4 667	-4 484	-4 827	-4 819
Tilikauden tulos, €/as.	393	281	299	308	141
Asukasmäärä	25 001	25 010	25 165		

Rahoituslaskelman tunnusluvut:**Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €**

Rahoituslaskelman välitulokset Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä, omaisuutta myymällä tai lainanotolla.

Toiminnan ja investointien rahavirta – välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omaraahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omaraahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, % kertoo kuinka paljon investointien omahankintahinnasta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä 100 osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi käyttöomaisuuden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Lainanhoitokate kertoo konsernin tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Konsernin lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku 1-2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kassan riittävyys, pv.: Konsernin maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku kertoo, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa konsernin rahavaroilla.

Konserni Rahoituslaskelman tunnusluvut:	Raahen			Koko maa	
	2017	2016	2015	2016	2015
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1.000 €	-5 176	-25 972	-25 646		
Investointien tulorahoitus, %	97,3	85,8	107,3	78	71
Lainanhoitokate	1,6	1,5	1,4	1,6	1,5
Kassan riittävyys, pv	81	69	74	41	40
Kunnan asukasmäärä	25 001	25 010	25 165		

Konsernitaseen tunnusluvut kuvaavat konsernin omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, % mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä.

Suhteellinen velkaantuneisuus, % kertoo, kuinka paljon konsernin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi konsernin velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet konsernilla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista

$$= 100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot} + \text{Vuokravastuut}) / \text{Käyttötulot}$$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, silloin kun vuokravastuut rinnastetaan vieraaseen pääomaan.

Kertynyt ylijäämä/alijäämä

Luku osoittaa, paljonko konsernilla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Vuoden 2015 tilinpäätöksestä lukien on konsernitaseen poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on jaettu konsernituloslaskelmassa laskennallisten verojen muutokseen ja tilikauden yli- tai alijäämään sekä konsernitaseessa omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Konsernin lainakanta 31.12. Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Konsernin lainasaamiset 31.12. Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja konsernin omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Konserni Taseen tunnusluvut:	Raahе			Koko maa	
	2017	2016	2015	2016	2015
Omaravaisuusaste, %	21,0	19,2	19,7	43,9	42,4
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	115,2	114,2	113,2	77,5	78,1
Velat ja vastuut %:na käyttötuloista	117,2	115,6			
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	15 830	3 721	-3 247		
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	633	149	-129	1 983	1 694
Konsernin lainat, €/asukas	10 456	10 326	10 084	6 146	5 975
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	261 413	258 273	253 759		
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	83	90	79		
€/asukas	3	4	3	211	200
Kunnan asukasmäärä	25 001	25 010	25 165		

Kuntakonsernin omavaraisuutta ja rahoitusvarallisuutta kuvaavat tunnusluvut ovat hieman kohentuneet, joten siltä osin konsernin taloudellinen kehitys on ollut positiivista. Velkaisuutta kuvaavat luvut ovat edelleen heikentyneet, konsernin lainamäärän kasvaessa 3,1 milj. euroalla. Konsernin velkarasite on huolestuttavan suuri.

6 KESKEISET LIITETIEDOT

Tilinpäätöstä täydennetään liitetiedoilla, joissa annetaan tietoa sellaisista kunnan talouteen ja konsernin tilinpäätökseen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa tuloslaskelmassa tai taseessa. Kaupungin ja konsernin tilinpäätöstä ja taloudellista asemaa täydentävät liitetiedot esitetään toimintakertomuksen lopussa sivulta 132 alkaen.

Konsernin laajuutta ja toimintaa suhteessa kaupunkiin voidaan tarkastella esimerkiksi ulkoisten toimintatuottojen ja -menojen kautta. Kaupungin ulkoiset toimintatuotot vuonna 2017 olivat 19,6 milj. euroa ja konsernin 117,2 milj. euroa. Kaupungin osuus konsernin toimintatuotoista on 16,7 prosenttia vuonna 2017, kun ne edellisellä vuonna olivat 16,2 prosenttia. Kaupungin ulkoiset toimintamenot vuonna 2017 olivat 155,2 milj. euroa, kun ne konsernilla olivat 239,0 milj. euroa, joten kaupungin osuus konsernin toimintamenoista on 64,9 prosenttia (64,6 prosenttia vuonna 2016). Koko konsernia koskevaa taloudellista asemaa kuvaa myös liitetieto ”Omistukset muissa yhteisöissä”.

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevista liitetiedoista voidaan todeta, että kaupungin antamien takausten määrä tilikauden päättyessä oli 84,3 milj. euroa, joista 78,2 milj. euroa oli annettu samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta ja 6,1 milj. euroa annettu muiden puolesta. Kun annettujen takausten määrä vuoden 2016 lopussa oli 83,9 milj. euroa, lisääntyi annettujen takausten määrä 0,4 milj. eurolla.

7 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Kaupunginhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Kaupunginhallitus esittää tilikauden 5.279.076,81 euron tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- Siirretään tilikauden ylijäämä 5.279.076,81 euroa taseen omaan pääomaan tilikauden yli-/alijäämätilille.

8 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

8.1 Käyttötalouden toteutuminen

Käyttötalous yhteensä

1 000 €	Alkuperäinen TA 2017	TA- muutokset	TA 2017 muut. jälkeen	Toteuma 2017	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Myyntituotot	15 430	-1	15 429	15 090	-339
Maksutuotot	1 958		1 958	2 000	42
Tuet ja avustukset	3 285	-75	3 210	3 213	3
Muut toimintatuotot	8 343	11	8 354	8 755	401
Toimintatuotot yht.	29 015	-65	28 950	29 058	107
Valmistus omaan käyttöön	381		381	660	279
Henkilöstökulut	-46 854	-203	-47 057	-45 524	1 533
Palvelujen ostot	-102 022	38	-101 984	-99 742	2 242
Ostot tilikauden aikana	-6 683	-21	-6 704	-7 023	-318
Avustukset	-6 218	-12	-6 230	-7 143	-913
Vuokrat	-4 758	-4	-4 762	-4 919	-157
Muut toimintakulut	-481	-21	-502	-311	192
Toimintakulut yht.	-167 017	-223	-167 240	-164 661	2 579
Toimintakate = valtuustoon nähden sitova	-137 621	-288	-137 909	-134 944	2 965
Poistot	-6 940		-6 940	-6 647	293
Ulkoiset					
Myyntituotot	8 693	-1	8 692	8 440	-252
Maksutuotot	1 932		1 932	1 992	60
Tuet ja avustukset	3 285	-75	3 210	3 210	
Vuokratuotot	4 951		4 951	4 805	-147
Muut toimintatuotot	716	11	727	1 186	459
Toimintatuotot yht.	19 576	-65	19 511	19 632	121
Valmistus omaan käyttöön	381		381	660	279
Henkilöstökulut	-46 854	-203	-47 057	-45 524	1 533
Palvelujen ostot	-95 236	38	-95 199	-93 083	2 116
Ostot	-6 683	-21	-6 704	-7 006	-301
Avustukset	-6 218	-12	-6 230	-7 143	-913
Vuokrat	-2 105	-4	-2 109	-2 171	-63
Muut toimintakulut	-481	-21	-502	-309	193
Toimintakulut yht.	-157 578	-223	-157 801	-155 236	2 565
Toimintakate	-137 621	-288	-137 909	-134 944	2 965
Sisäiset					
Myyntituotot	6 737		6 737	6 650	-87
Maksutuotot	27		27	9	-18
Avustukset				3	3
Vuokratuotot	2 654		2 654	2 753	99
Muut toimintatuotot	22		22	11	-11
Toimintatuotot yht.	9 439		9 439	9 425	-14
Palvelujen ostot	-6 785		-6 785	-6 653	132
Ostot tilikauden aikana				-17	-17
Vuokrat	-2 654		-2 654	-2 748	-94
Muut toimintakulut				-2	-2
Toimintakulut yht.	-9 439		-9 439	-9 420	19
Toimintakate				6	6
Vyörytykset					
Keskushallinto	1 049		1 049	1 659	610
Hallintopalvelut	753		753		-753
Sivistyspalvelut	842		842	628	-214
Tekninen toimi	628		628	603	-26
Vyörytystulot yht.	3 273		3 273	2 890	-383
Keskushallinto	-1 049		-1 049	-1 659	-610
Hallintopalvelut	-753		-753		753
Sivistyspalvelut	-842		-842	-628	214
Tekninen toimi	-628		-628	-603	26
Vyörytysmenot yht.	-3 273		-3 273	-2 890	383
Kokonaiskustannukset	-144 561	-288	-144 849	-141 591	3 258

Keskusvaalilautakunta

Tarkastuslautakunta

Kaupunginvaltuusto

Aluelautakunta

Keskusvaalilautakunta

Vastuuhenkilö: Leena Mikkola Riekkinen

1 000 €	Alkuperäinen TA 2017	TA- muutokset	TA 2017 muut. jälkeen	Toteuma 2017	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Henkilöstökulut	-36		-36	-48	-12
Palvelujen ostot	-7		-7	-15	-8
Ostot tilikauden aikana				-2	-2
Vuokrat					
Toimintakulut yht.	-43		-43	-65	-21
Toimintakate = valtuustoon nähden sitova	-43		-43	-65	-21
Ulkoiset					
Henkilöstökulut	-36		-36	-48	-12
Palvelujen ostot	-4		-4	-13	-9
Ostot				-2	-2
Toimintakulut yht.	-40		-40	-63	-23
Toimintakate	-40		-40	-63	-23
Sisäiset					
Palvelujen ostot	-3		-3	-2	2
Toimintakulut yht.	-3		-3	-2	2
Toimintakate	-3		-3	-2	2
Kokonaiskustannukset	-43		-43	-65	-21

Palvelutoiminnan kuvaus:

Vuosina 2017 – 2019 järjestettävät vaalit:

2017**KUNTAVAALIT**

- vaalipäivä sunnuntai 9.4.2017
- ennakkoäänestys kotimaassa 29.3. – 4.4.2017 ja ulkomailla 29.3. – 1.4.2017
 - *Ennakkoäänestys hoidettiin kaupungin oman henkilöstön toimesta. Lisäksi vaalitoimitsijoina oli mukana joitakin opiskelijoita, jotka saivat vaalityöstä arvokasta työkokemusta. Ennakkoäänestys ja varsinainen vaalipäivä sujuivat kaikin puolin hyvin. Vaalitoimitsijat koulutettiin tehtäviinsä sekä ennakkoäänestyksen että vaalipäivän äänestyksen osalta tarpeellisin osin.*

2018**PRESIDENTINVAALI**

- vaalipäivä sunnuntai 28.1.2018, mahdollisen toisen vaalin vaalipäivä sunnuntai 11.2.2018

MAAKUNTAVAALIT

- vaalipäivä sunnuntai 28.1.2018 (järjestetään presidentinvaalin yhteydessä)

2019**EDUSKUNTAVAALIT**

- vaalipäivä sunnuntai 14.4.2019

EUROPARLAMENTTIVAALIT

- touko-kesäkuu

Tarkastuslautakunta

Vastuuhenkilö: Päivi Määttä

1 000 €	Alkuperäinen TA 2017	TA- muutokset	TA 2017 muut. jälkeen	Toteuma 2017	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Henkilöstökulut	-26		-26	-21	6
Palvelujen ostot	-47		-47	-27	20
Ostot tilikauden aikana				-1	-1
Vuokrat	-2		-2	-2	
Muut toimintakulut	-1		-1		1
Toimintakulut yht.	-75		-75	-50	25
Toimintakate = valtuustoon nähden sitova	-75		-75	-50	25
Ulkoiset					
Henkilöstökulut	-26		-26	-21	6
Palvelujen ostot	-43		-43	-24	18
Ostot				-1	-1
Vuokrat	-2		-2	-1	
Muut toimintakulut	-1		-1		1
Toimintakulut yht.	-72		-72	-48	24
Toimintakate	-72		-72	-48	24
Sisäiset					
Palvelujen ostot	-4		-4	-3	1
Toimintakulut yht.	-4		-4	-3	1
Toimintakate	-4		-4	-3	1
Kokonaiskustannukset	-75		-75	-50	25

Tarkastuslautakunta

Palvelutoiminnan kuvaus (toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö)
Kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksesta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja. Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarkastuslautakunta huolehtii myös kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta. Tarkastuslautakunnan uutena tehtävänä on valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.

Suunnittelukauden 2017 – 2019 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet
<ol style="list-style-type: none"> 1. Tarkastus- ja arviointitehtävien hoitaminen säännösten mukaisesti. 2. Arvioinnin vaikuttavuuden lisääminen. 3. Sidonnaisuuksien ilmoittamisen järjestäminen.

Toiminnan tavoitteet, mittarit/tunnusluvut ja niiden tavoitetaso vuodelle 2017, valtuustoon nähden sitovia				
Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit/Tunnusluvut	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2017
Tarkastus- ja arviointitehtävien hoitaminen säännösten mukaisesti.	1. Tarkastuksen resurssien turvaaminen/	1. lakisääteiset tarkastuspäivät	57	40 pv
	2. arvioinnin resurssien turvaaminen.	2. lautakunnan avustamiseen käytetyt päivät	9	7 pv
Arvioinnin vaikuttavuuden lisääminen.	3. Palaute raportteihin ja arviointikertomukseen nopeasti ja asianmukaisesti.	3. määräaika	3 kk raportoinnista	Saavutettu
Sidonnaisuuksien ilmoittamisen järjestäminen	4. Rekisteri valmis määräajassa.	4. valmistumisaika	heinäkuun 2017 loppuun mennessä	Toteutui 11/2017

Perustelut (resurssit ja muut toimintaedellytykset)
Kuntalain edellyttämät uudet tehtävät edellyttävät resurssien lisäämistä.

Kaupunginvaltuusto

Vastuuhenkilöt: Ilmo Arvela 1.1.–28.2.2017, Ari Nurkkala 1.3.–31.12.2017

1 000 €	Alkuperäinen TA 2017	TA- muutokset	TA 2017 muut. jälkeen	Toteuma 2017	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Tuet ja avustukset	1 266		1 266	1 266	
Toimintatuotot yht.	1 266		1 266	1 266	
Henkilöstökulut	-97		-97	-108	-11
Palvelujen ostot	-38		-38	-80	-43
Ostot tilikauden aikana	-1		-1	-15	-14
Avustukset				-1	-1
Vuokrat				-11	-11
Toimintakulut yht.	-136		-136	-215	-79
Toimintakate = valtuustoon nähden sitova	1 130		1 130	1 051	-79
Ulkoiset					
Tuet ja avustukset	1 266		1 266	1 266	
Toimintatuotot yht.	1 266		1 266	1 266	
Henkilöstökulut	-97		-97	-108	-11
Palvelujen ostot	-19		-19	-65	-46
Ostot	-1		-1	-13	-12
Avustukset				-1	-1
Vuokrat				-7	-7
Toimintakulut yht.	-117		-117	-194	-77
Toimintakate	1 148		1 148	1 072	-77
Sisäiset					
Palvelujen ostot	-19		-19	-16	3
Ostot tilikauden aikana				-1	-1
Vuokrat				-4	-4
Toimintakulut yht.	-19		-19	-21	-2
Toimintakate	-19		-19	-21	-2
Kokonaiskustannukset	1 130		1 130	1 051	-79

Kaupunginvaltuusto

Palvelutoiminnan kuvaus (toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö)				
Kaupunginvaltuusto vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta ja hyväksyy kaupungin talousarvion vuodelle 2017 sekä taloussuunnitelman vuosille 2018 - 2019 sekä asettaa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kaupunkikonsernille.				
Suunnittelukauden 2017 – 2019 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kaupungin toiminnan ja talouden ohjaaminen niin, että talous saadaan kestäväälle pohjalle. Kunnan tuloeroprocentin tavoitetaso pitkällä aikavälillä on kuntien keskimääräinen tuloeroprocentti. 2. Uuden hallinto- ja organisaatorakenteen toimivuus. 3. Kaupungin vetovoimaisuuden lisääminen asukkaiden ja elinkeinoelämän tarpeita vastaavilla kaavoitusratkaisuilla, sekä muilla kaupungin kehittämistä tukevilla toimenpiteillä. 4. Muuttuvien olosuhteiden ennakointi, reagointi ja vaikuttaminen sekä päätöksenteon vaikuttavuusarviointi kuntalaisiin, elinkeinoelämään sekä kaupungin talouteen 5. Valmistautuminen tulevaan maakuntaudistukseen. 				
Toiminnan tavoitteet, mittarit/tunnusluvut ja niiden tavoitetaso vuodelle 2017, valtuustoon nähden sitovia				
Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit/Tunnusluvut	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2017
1. Tasapainoinen ja kestävä talous	Taseen ylijäämän lisääminen	Taseen ylijäämä	Ylijäämä > ed. vuosi	Ylijäämä kasvoi 5,28 M€:lla
	Nykyisen kaupunkistrategian kokonaisarviointi	Arviointi on tehty, analysoitu ja käsitelty	Käsitelty kv:ssa 31.5. menn.	Toteutui Kv 29.5.2017
	Valtuustotyöskentelyn arviointi	Arviointi on tehty, analysoitu ja käsitelty	Käsitelty kv:ssa 31.5. menn.	Toteutui Kv 29.5.2017
	Kaupunkistrategian päivittäminen	Kaupunkistrategia	Hyväksytty kv:ssa	Toteutui Kv 30.10.2017
2. Uuden hallinto- ja organisaatorakenteen täytäntöönpano	Otetaan käyttöön uuden valtuustokauden alussa	On toiminnassa	Toteutunut	Toteutui
3. Vetovoimainen kaupunki	Toimivat palvelut	Kuntalaisten palautteet	Palautteet käsitelty	Ei toteutunut, palautejärjestelmän valmistelu käynnistynyt
4. Poliittisen yhteistyön vahvistaminen	Uusien toimintatapojen luominen	Tilaisuuksien määrä	Vähintään 1 tilaisuus	Toteutui, uusia toimintatapoja luotu ja tilaisuuksia järjestetty
5. Raahen seudun elinvoimastrategia pannaan täytäntöön. Keskitetään elinkeinorakenteen vahvistamiseen, työpaikkojen luomiseen ja lisätään kaupungin vetovoimaisuutta.	Yritysten määrää kasvatetaan.	200 uutta työpaikkaa ja 100 uutta yritystä.		Uusien työpaikkojen määrä ei selvillä, uusia yrityksiä 86

Aluelautakunta (toimi 31.5.2017 saakka)

Vastuuhenkilö: Leena Mikkola-Riekkinen

1 000 €	Alkuperäinen TA 2017	TA- muutokset	TA 2017 muut. jälkeen	Toteuma 2017	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Henkilöstökulut	-9		-9	-3	6
Palvelujen ostot	-2		-2	-2	
Ostot tilikauden aikana					
Avustukset	-88		-88	-98	-10
Vuokrat					
Toimintakulut yht.	-100		-100	-103	-3
Toimintakate = valtuustoon nähden sitova	-100		-100	-103	-3
Ulkoiset					
Henkilöstökulut	-9		-9	-3	6
Palvelujen ostot	-2		-2	-2	
Avustukset	-88		-88	-98	-10
Toimintakulut yht.	-99		-99	-103	-3
Toimintakate	-99		-99	-103	-3
Sisäiset					
Palvelujen ostot	-1		-1	-1	
Toimintakulut yht.	-1		-1	-1	
Toimintakate	-1		-1	-1	
Kokonaiskustannukset	-100		-100	-103	-3

Aluelautakunta

Palvelutoiminnan kuvaus (toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö)				
Aluelautakunnan toiminnan tarkoituksena on entisen Vihannin kunnan alueen kehityksen vahvistaminen ja paikallisten vaikuttamismahdollisuuksien turvaaminen ja kehittäminen. Aluelautakunnan yhtenä keskeisenä tehtävänä on arvioida yhdistymissopimuksen käytännön toteutumista. Aluelautakunnassa on yhdeksän jäsentä, joiden tulee olla entisen Vihannin kunnan alueella asuvia henkilöitä. Aluelautakunta toimii tiiviissä yhteistyössä alueella toimivien yhteisöjen kanssa alueen identiteetin, palveluiden ja alueen elinvoimaisuuden kehittämiseksi.				
Suunnittelukauden 2017 - 2019 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Elinvoiman kehittäminen entisen Vihannin kunnan alueella huomioon ottaen elinkaari- ja kuntalaisten hyvinvointinäkökulma 2. Kylien kulttuurisen muutoksen aikaansaaminen Raahen kyläkokonaisuuden osana 				
Toiminnan tavoitteet, mittarit/tunnusluvut ja niiden tavoitetaso vuodelle 2017 (=valtuustoon nähden sitovia)				
Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit/Tunnusluvut	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2017
Hyvinvoivat kuntalaiset ja elinvoimaiset kylät	1. Kuntalaisten tarpeista lähtevät ja yhdenvertaisesti eri kyliä hyödyttävät hyvinvointia ja elinvoimaa tukevat ratkaisut	1. Kylien aktiivinen toimintaympäristö ja sen kehittymisen, uusien asukkaiden kiinnostus aluetta kohtaan	Positiivinen kehitys jatkuu	Aluelautakunnan määrärahoilla on toteutettu kylien esittämiä ja toivomia hankkeita ja toimenpiteitä, joilla on lisätty kylien elinvoimaisuutta ja kaupunkilaisten hyvinvointia.
Julkisen sektorin ja yhteisöjen saumaton yhteistyö	2. Etsitään uusia toimintamalleja verkostoituen	2. Yhteiset kehittämistoimet, verkostojen toimivuus	Uusia malleja syntynyt	Raahen on lähtenyt mukaan Arjen turvaaja verkoston toimintaan, jonka avulla yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa on vahvistettu.
Lähidemokratia vahvaksi vaikuttamiskanavaksi	3. Kuunnellaan kuntalaisia ja tiedotetaan asioista aktiivisesti avoimen hallinnon periaatteiden mukaisesti aito vaikuttaminen huomioiden	3. Kuulemistilaisuudet kuntalaisten osallistumisaktiivisuus	Erilaisia vaikuttamisen kanavia hyödynnetty	Lähidemokratiahallitus on aloittanut toimintansa ja uusia vaikuttamiskanavia on sen myötä syntymässä.
		4. Kyläviesti vakiintuneena tiedotuskanavana		Kyläviesti on ollut käytössä Vihannin alueen tiedotuslehtenä.
Perustelut (resurssit ja muut toimintaedellytykset)				
Aluelautakunnan roolin vahvistamisella voidaan aluevaikuttamista kehittää. Investointirahoilla ja kehittämisavustusmäärärahalla on mahdollisuus luoda hyvinvointia ja elämisen edellytyksiä tasapuolisemmin eri kylille. Kylien elinvoimaisuus keskiössä.				

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus

Vastuuhenkilöt: Ilmo Arvela 1.1.–28.2.2017, Ari Nurkkala 1.3.–31.12.2017

1 000 €	Alkuperäinen TA 2017	TA- muutokset	TA 2017 muut. jälkeen	Toteuma 2017	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Myyntituotot	11 781		11 781	11 328	-453
Maksutuotot	51		51	4	-47
Tuet ja avustukset	791		791	700	-91
Muut toimintatuotot	1 097		1 097	1 109	12
Toimintatuotot yht.	13 720		13 720	13 142	-579
Valmistus omaan käyttöön					
Henkilöstökulut	-10 435		-10 435	-9 405	1 030
Palvelujen ostot	-89 272		-89 272	-86 907	2 364
Ostot tilikauden aikana	-2 005		-2 005	-1 959	47
Avustukset	-2 352		-2 362	-3 612	-1 250
Vuokrat	-722		-722	-758	-36
Muut toimintakulut	-71		-71	-129	-58
Toimintakulut yht.	-104 857		-104 867	-102 769	2 098
Toimintakate = valtuustoon nähden sitova	-91 136		-91 146	-89 627	1 520
Poistot	-1 498		-1 498	-1 707	-209
Ulkoiset					
Myyntituotot	6 083		6 083	5 819	-264
Maksutuotot	37		37	4	-32
Tuet ja avustukset	791		791	700	-91
Vuokratuotot	1 095		1 095	1 095	
Muut toimintatuotot	2		2	8	6
Toimintatuotot yht.	8 008		8 008	7 626	-381
Valmistus omaan käyttöön					
Henkilöstökulut	-10 435		-10 435	-9 405	1 030
Palvelujen ostot	-88 349		-88 349	-85 980	2 369
Ostot	-2 005		-2 005	-1 955	50
Avustukset	-2 352		-2 362	-3 612	-1 250
Vuokrat	-547		-547	-572	-25
Muut toimintakulut	-71		-71	-128	-58
Toimintakulut yht.	-103 759		-103 769	-101 652	2 116
Toimintakate	-95 751		-95 761	-94 025	1 736
Sisäiset					
Myyntituotot	5 698		5 698	5 509	-189
Maksutuotot	15		15		-15
Muut toimintatuotot				6	6
Toimintatuotot yht.	5 713		5 713	5 515	-198
Palvelujen ostot	-923		-923	-927	-4
Ostot tilikauden aikana				-4	-4
Vuokrat	-175		-175	-186	-10
Toimintakulut yht.	-1 098		-1 098	-1 116	-18
Toimintakate	4 615		4 615	4 399	-216
Vyörytykset					
Keskushallinto	1 049		1 049	1 659	610
Hallintopalvelut	753		753		-753
Vyörytystulot yht.	1 803		1 803	1 659	-144
Keskushallinto	-206		-206	-397	-191
Hallintopalvelut	-50		-50		50
Vyörytysmenot yht.	-256		-256	-397	-141
Kokonaiskustannukset	-91 087		-91 097	-90 072	1 025

Palvelutoiminnan kuvaus (toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö)

Kaupunginhallitus huolehtii kokonaisuutena kaupungin johtamisesta ja kehittämisestä kaupunginvaltuuston hyväksymien tavoitteiden, suunnitelmien ja päätösten mukaisesti. Päätöksiä tehtäessä arvioidaan niiden vaikutusta kuntalaisiin ja elinkeinoelämään sekä kaupungin talouteen.

Suunnittelukauden 2017 – 2019 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

1. Tasapainoisen ja kestävä talouden saavuttaminen ja sen ylläpitäminen.
2. Hallinto- ja organisaatorakenteen käyttöönotto sekä palvelurakenteita ja –tarpeita vastaava henkilöstövoimavarojen suunnittelu ja sen mukainen toiminta.
3. Monipuolisilla kaavoitus- ja asumisratkaisuilla tuetaan asukkaiden viihtyvyyttä ja vastataan elinkeinoelämän tarpeisiin. Painopistealueena on kaupungin keskusta sekä ranta- ja teollisuusalueet. Kuntalaisten hyvinvointia edistetään toimivilla palveluilla sekä moniammatillisella yhteistyöllä kaikissa elämänvaiheissa.

Toiminnan tavoitteet, mittarit/tunnusluvut ja niiden tavoitetaso vuodelle 2017
(=valtuustoon nähden sitovia)

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit/ Tunnusluvut	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2017
1. Tasapainoinen ja kestävä talous	Ylijäämäinen tilinpäätös	Tilikauden tulos	Tulos > 0	Tulos + 5,28 M€
	Hankintastrategian täytäntöönpano	Pienhankintaohjeet päivitetty	Toteutunut	Ei toteutunut
		Sopimushallintaohjelma Claudia otettu käyttöön hankintasopimuksissa	Toteutunut	Toteutunut
2. Hallinto- ja organisaatorakenteen täytäntöönpano	Uuden hallintosäännön mukainen toiminta seuraavan valtuustokauden alusta lukien	Uusi hallinto- ja organisaatorakenne toiminnassa	Toteutunut	Toteutunut
		Uuden rakenteen mukainen tilinpäätös	Toteutunut	Toteutunut
3. Monipuoliset kaavoitusratkaisut	Maanhankinnassa ja kaavoituksessa ennakoidaan asukkaiden ja elinkeinoelämän tarpeet	Monipuolinen tonttitarjonta	Riittävä tonttivaranto	Ei toteutunut, asuintonttitarjonnan monipuolisuus ei ole riittävä
4. Konsernijohtamisen tehostaminen	Vuorovaikutteisuuden lisääminen emo- ja konserniyhteisöjen välillä	Ajankohtaiskatsaukset kh:lle	Vähintään 1 krt. /vuosi	Toteutui osittain ajankohtaiskatsauksen osalta. Toimintaa tehostettu uuden hallintosäännön mukaisella konserni- ja

5. Osaamisen vahvistaminen	Koulutuksen järjestämisen uudelle kaupunginhallitukselle	Toteutuminen/osallistuminen	Toteutuu/kaikki osallistuvat	riskienhallinnan jaostolla sekä konsernijohtoryhmällä Koulutus järjestetty/kaikki eivät osallistuneet
----------------------------	--	-----------------------------	------------------------------	--

Hallintolautakunta (toimi 31.5.2017 saakka)

Vastuuhenkilöt: Mikko Päckilä 1.1.–28.2.2017, Sirkka Kiilakoski 1.3.–31.5.2017

Palvelutoiminnan kuvaus (toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö)
Hallintolautakunnan alaisuudessa toimivat seuraavat tulosalueet: hallinto- ja tukipalvelut, palvelutoimisto, ICT-palvelut, ateria- ja puhtauspalvelut sekä kaupungin keskitetty työllistäminen.
Suunnittelukauden 2017 – 2019 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet
<ol style="list-style-type: none"> 1. Toimintojen edelleen kehittäminen ja työhyvinvoinnin kehittämistoimenpiteiden jatkaminen. 2. Tavoitteena on asiakasyhteistyö lisääminen ja ympäristössä tapahtuviin muutostarpeisiin reagoiminen. 3. Tietojärjestelmien, tietoverkkojen ja sähköisten palveluiden kehittäminen luo mahdollisuuksia parantaa toimintaprosesseja ja lisätä laadukasta sekä tehokasta toimintaa palveluiden järjestämisessä.

Toiminnan tavoitteet, mittarit/tunnusluvut ja niiden tavoitetaso vuodelle 2017
(=valtuustoon nähden sitovia)

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit/Tunnusluvut	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2017
1. Henkilöstön hyvinvointi	Henkilöstöä koskevien toimintaohjeiden ja prosessien edelleen kehittäminen ja niiden käytännön toimeenpaneminen.	Perehdyttämisohjeiston käyttö, koulutuspäivät ja esimiesinfot.	On toteutettu.	Perehdyttämisohjeisto käytössä ja koulutettu henkilöstölle. Koko henkilöstön koulutukset 2 x vuosi. Esimiesinfot/ koulutukset 7 x vuosi.
2. Asiakasyhteistyön vahvistaminen	Säännölliset asiakastapaamiset suurimpien asiakkaiden kanssa. Tavoitteenamme on nopea muutostarpeiden reagointi.	Asiakastapaamiset väh. 4 krt. /vuosi ja toiminnasta raportointi.	On toteutettu.	Toteutunut pääsääntöisesti.
3. Tietohallinto ja tietoturvaratkaisujen kehittäminen	Uusien sähköisten palveluiden käyttöönotto, käytön laajentaminen ja tietohallinnon strategisen ohjauksen lisääminen.	Henkilöstöjärjestelmän ja sähköisten viestintäjärjestelmien uudistamisen jatkaminen	On toteutettu. (viestinjärjestelmät, henkilöstöjärjestelmän kehitystyö aloitettu). On toteutettu.	Henkilöstöjärjestelmän käyttöönotto toteutunut osittain ja jatkuu vuonna 2018.

		Tietohallintostrategian ja tietoturvapoliitiikan mukaisten toimien käytännön panto.		Toteutunut osittain ja jatkuu vuonna 2018.
--	--	---	--	--

Maaseutu- ja aluelautakunta (toimi 31.5.2017 saakka)Vastuuhenkilö: *Anni Mathlin*

Palvelutoiminnan kuvaus (toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö)
Päätää maaseudun kehittämisrahan jakoperusteista sekä myöntää haettuja kehittämisraha-avustuksia. Seuraa Sofy-toimintaa ja Sofy-raham käyttöä. Seuraa ja osallistuu maaseudun kehittämiseen muiden toimijoiden ja tahojen kanssa yhteistyössä. Seuraa Raahen maaseudun kehittämisohjelman toteutumista.

Suunnittelukauden 2017 – 2019 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet
Maaseudun ja maaseutumaisten alueiden kehittäminen, palveluiden säilyttäminen sekä uusien palveluiden aloittamisen tukeminen ja asumisviihtyvyyden lisääminen. Harrastustoiminnan aktivoiminen ja tukeminen sekä uusien harrastusmuotojen ja lajien kartoittaminen. Seuraa maaseutus suunnitelmaan kirjattujen tavoitteiden toteutumista

Toiminnan tavoitteet, mittarit/tunnusluvut ja niiden tavoitetaso vuodelle 2017 (= valtuustoon nähden sitovia)				
Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit/Tunnusluvut	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2017
	Sofy-toiminnan jatkuminen ja kehittäminen		Jatkuu	Toiminnot jatkuivat tavoitteiden mukaisesti kesäkuun loppuun
	Maaseudun kehittämisrahan säilyminen		Säilynyt	Maatalouden kehittämisrahaa haettu ja myönnetty tavoitteiden mukaisesti
	Maatalouden kehittämisrahan säilyminen		Säilynyt	Toiminnot siirretty lähidemokratiahallitukselle 2017

Tulosalue: Johtaminen

Tulosyksiköt: Kaupunginjohtaja, muu yleishallinto, toimikunnat ja jaostot

Vastuuhenkilöt: Ilmo Arvela 1.1.–28.2.2017, Ari Nurkkala 1.3.–31.12.2017

1 000 €	Alkuperäinen TA 2017	TA- muutokset	TA 2017 muut. jälkeen	Toteuma 2017	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Toimintatuotot yht.				99	99
Toimintakulut yht.	-2 687		-2 687	-2 611	76
Toimintakate	-2 687		-2 687	-2 512	174

Tulosalue: Omistajaohjausyksikkö

Tulosyksiköt: Omistajapolitiikka, Raahen Satama Oy, kuntaosuudet

Vastuuhenkilö: Ilmo Arvela

1 000 €	Alkuperäinen TA 2017	TA- muutokset	TA 2017 muut. jälkeen	Toteuma 2017	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Toimintatuotot yht.	1 095		1 095	1 095	
Toimintakulut yht.	-84 298	-10	-84 308	-83 433	875
Toimintakate	-83 203	-10	-83 213	-82 338	875

Tulosalue: Hallintopalvelut

Tulosyksiköt: Yleishallinto

Vastuuhenkilö: Leena Mikkola-Riekkinen

1 000 €	Alkuperäinen TA 2017	TA- muutokset	TA 2017 muut. jälkeen	Toteuma 2017	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Toimintatuotot yht.	52		52	66	14
Toimintakulut yht.	-972		-972	-753	220
Toimintakate	-920		-920	-687	234

Tulosalue: Henkilöstöpalvelut

Vastuuhenkilö: Sirkka Kiilakoski

1 000 €	Alkuperäinen TA 2017	TA- muutokset	TA 2017 muut. jälkeen	Toteuma 2017	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Toimintatuotot yht.	191		191	147	-45
Toimintakulut yht.	-1 511		-1 511	-1 344	167
Toimintakate	-1 320		-1 320	-1 197	123

Tulosalue: Talous ja rahoitus

Tulosyksiköt: Taluspalvelut, palvelutoimisto, talous- ja velkaneuvonta

Vastuuhenkilö: Päivi Määttä

1 000 €	Alkuperäinen TA 2017	TA- muutokset	TA 2017 muut. jälkeen	Toteuma 2017	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Toimintatuotot yht.	1 438		1 438	1 466	28
Toimintakulut yht.	-1 574		-1 574	-1 592	-18
Toimintakate	-135		-135	-126	9

Tulosalue: Ateria- ja puhtauspalvelut

Vastuuhenkilö: Riitta Pekkala

1 000 €	Alkuperäinen TA 2017	TA- muutokset	TA 2017 muut. jälkeen	Toteuma 2017	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Valmistus omaan käyttöön				1	1
Toimintakulut yht.	-6 810		-6 810	-6 553	257
Toimintakate	439		439	661	222

Tulosalue: ICT-palvelut

Vastuuhenkilöt: Mikko Päckilä 1.1.- 28.2.2017, Erja Mattila 1.3.- 14.5.2017, Kari Väyrynen 15.5.- 31.12.2017

1 000 €	Alkuperäinen TA 2017	TA- muutokset	TA 2017 muut. jälkeen	Toteuma 2017	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Toimintatuotot yht.	3 074		3 074	2 577	-498
Toimintakulut yht.	-2 897		-2 897	-2 834	63
Toimintakate	177		177	-257	-434

Tulosalue: Työllisyyden hoito

Tulosyksikkö: Työllistäminen, kaupungin sosiaalipalvelut

Vastuuhenkilöt: Sirkka Kiilakoski ja Leena Mikkola-Riekkinen

1 000 €	Alkuperäinen TA 2017	TA- muutokset	TA 2017 muut. jälkeen	Toteuma 2017	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Toimintatuotot yht.	620		620	479	-142
Toimintakulut yht.	-4 000		-4 000	-3 544	456
Toimintakate	-3 379		-3 379	-3 065	314

Tulosalue: Lähidemokratia

Tulosyksiköt: Lähidemokratiahallitus, maaseutupalvelut, Sofy

Vastuuhenkilö: Leena Mikkola-Riekkinen

1 000 €	Alkuperäinen TA 2017	TA- muutokset	TA 2017 muut. jälkeen	Toteuma 2017	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Toimintakulut yht.	-100		-100	-84	16
Toimintakate	-100		-100	-84	16

Tulosalue: Neuvostot ja nuorisovaltuusto

Vastuuhenkilöt: Leena Mikkola-Riekkinen, Ari Pietarinen

1 000 €	Alkuperäinen TA 2017	TA- muutokset	TA 2017 muut. jälkeen	Toteuma 2017	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Toimintakulut yht.	-8		-8	-21	-13
Toimintakate	-8		-8	-21	-13

Johtaminen

Vastuuhenkilöt: Ilmo Arvela 1.1.–28.2.2017, Ari Nurkkala 1.3.–31.12.2017

Palvelutoiminnan kuvaus (toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö)
Johtamisen tulosalueeseen sisältyy kaupunginjohtajan, muun yleishallinnon, kh:n alaisten toimikuntien ja jaostojen, talouspalvelun ja yleishallinnon sekä hanketoiminnan ja kehittämisen tulosityksiköt.

Suunnittelukauden 2017 – 2019 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet
<ol style="list-style-type: none"> 1. Tasapainoinen ja kestävä talous. 2. Uuden hallinto- ja organisaatorakenteen käyttöönotto sekä palvelurakenteita ja –tarpeita vastaava henkilöstövoimavarojen suunnittelu ja sen mukainen toiminta sekä selkeä johtamisjärjestelmä. Uuden organisaatorakenteen toimivuuden arviointi ja yhteisen tavoitetilan kirkastaminen. 3. Huolehditaan kaupungin tunnettavuuden edistämisestä ja viedään kaavoitusratkaisuja eteenpäin painopistealueiden mukaisesti huomioiden asukkaiden ja elinkeinoelämän tarpeet. 4. Konsernijohtamisen tehostaminen.

Toiminnan tavoitteet, mittarit/tunnusluvut ja niiden tavoitetaso vuodelle 2017				
Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit/Tunnusluvut	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP2017
1. Kestävä talous	Talous- ja henkilöstösuunnitelman toteutumisen seuranta ja poikkeamiin puuttuminen välittömällä toimenpiteillä	Toteumaraporttien analysointi vähintään ¼ -vuosittain	Toteutunut	Toteutui
	Hankintojen suunnitelmallisuus ja taloudellisuus	Hankintastrategian mukainen toiminta	Toteutunut	Pääsääntöisesti toteutunut, poikkeamiin puuttuu
2. Uuden organisaatorakenteen käyttöönotto	Uusi organisaatorakenne käytössä	Hallintosääntö mukainen toiminta	Toteutunut	Toteutunut
	Palvelurakenteita vastaava henkilöstömäärä	Henkilöstösuunnitelman mukainen toiminta	Toteutunut	Toteutunut
3. Kaupungin tunnettavuuden edistäminen	Viedään eteenpäin erityisesti painopistealueiden (keskusta sekä ranta- ja teollisuusalueet) mukaisia kaavoitusratkaisuja.	Monipuolinen tontti-varanto	Vastaa kysyntää	Ei toteutunut, asuintonttitarjonnan monipuolisuus ei ole riittävä
4. Konsernijohtamisen tehostaminen	Tiivis yhteistyö konserniyhteisöjen edustajien kanssa	Yhteistyötapaamiset	2 kertaa/yhteisö (merkittävimmät)	Toteutunut

OmistajaohjausyksikköVastuhenkilö: *Ilmo Arvela*

Palvelutoiminnan kuvaus (toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö)				
Omistajaohjausyksikön tulosalue koostuu omistajapolitiikan, kuntaosuuksien ja Raahen Satama Oy:n tulosyksiköistä. Kuntaosuuksiin sisältyy Raahen Seudun Uimahallisäätiön, Raahen Liikuntahalli Oy:n ja Jokilaaksojen pelastuslaitoksen maksuosuudet. Raahen Satama Oy:n tulosyksikköön kirjataan kiinteiden laitteiden ja rakenteiden vuokratulot ja vastaavien tase-erien poistot.				
Suunnittelukauden 2017 – 2019 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Konserniyhteisöjen välisen keskinäisen vuoropuhelun tiivistäminen omistajaohjauksen toteuttamiseksi. 2. Kehitetään konsernirakennetta käynnistämällä Koivuluodon urheilupuiston ympärille alueen kokonaisuudesta ja markkinoinnista vastaava yhteisö, joka panostaa aiempaa enemmän liikuntapalveluiden ja kilpailupaikkojen markkinointiin. 3. Teollisuushallien omistus keskitetään Raahepolis Oy:hyn. 4. Tiivistetään konsernirakennetta. 5. Konsernitilin saattaminen käyttöön. 				
Toiminnan tavoitteet, mittarit/tunnusluvut ja niiden tavoitetaso vuodelle 2017				
Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit/Tunnusluvut	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2017
Omistajaohjauksen tehostaminen	1. Konserniyhtiöt ja -yhteisöt infor- moiva kaupunkia vuosikellon mu- kaisesti.	1. Saatu / Ei	3 krt / v.	Toteutui
	2. Tiivistetään emon ja konserniyhtiöit- ten yhteistyötä.	2. Kyllä / Ei	2 krt / v	Toteutui
	3. Konsernitili otettu käyttöön.	3. Kyllä / Ei	Kyllä	Ei toteutunut
	4. Teollisuushallien omistuksen kes- kittäminen.	4. Kyllä / Ei	Kyllä	Ei toteutunut
	5. Koivuluodon lii- kuntayhteisö saa- tettu toimintaan.	5. Kyllä / Ei	Kyllä	Työ keskeytetty jatkoselvitystä varten
Perustelut (resurssit ja muut toimintaedellytykset)				
Konsernirakenteessa ja kiinteistöjärjestelyissä tarvitaan ulkopuolista asiantuntemusta mm. arvojen määrit- telyssä ja sulautumisissa, minkä vuoksi esitetään 30.000 euron määrärahaa.				
Seurataan kuntalain vaikutuksia kuntien arviointimenettelyyn konsernitilinpäätöksen valossa, huomioiden myös kuntayhtymät.				

Kaupungin sosiaalipalvelutVastuuhenkilö: *Leena Mikkola-Riekkinen*

Palvelutoiminnan kuvaus (toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö)
<p>Kaupungin sosiaalipalvelujen tulosalueeseen sisältyy: perusturvatoimikunta ja avustukset, eläkevastuut, ympäristöterveydenhuolto, työmarkkinatuen kunnan rahoitusosuus, kuntouttavan työtoiminnan Ely-korvaukset, työpajatoiminnat, mielenterveys- ja päihdekuntoutujien toimintakeskus Vihanti sekä Koti-apu Kissankello ja Woimala.</p> <p>Kuntouttavasta työtoiminnasta säädetään kuntouttavasta työtoiminnasta annetussa laissa. Lain mukaan kuntien on järjestettävä kuntouttavaa työtoimintaa niille pitkään työttöminä olleille asiakkaille, jotka saavat työmarkkinatukea tai toimeentulotukea.</p>

Suunnittelukauden 2018 – 2019 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet
<ol style="list-style-type: none"> 1. Pitkäaikaistyöttömien aktivoiminen, toimintakyvyn ylläpito ja parantaminen sekä syrjäytymisen ehkäisy. Tavoitteena on saada heidät takaisin työelämään tai koulutuspolulle. 2. Kehittää uusia toimintamalleja ja menetelmiä työllistämisen lisäämiseksi, hyvinvoinnin parantamiseksi ja kuntaosuuden maksun vähentämiseksi. Työpanosta voidaan hyödyntää mm. kunnossapidossa, alueiden hoidossa ja erilaisissa korjaustöissä. 3. Kuntouttavan työtoiminnan ja erilaisten työkokeilu- ja työharjoittelupaikkojen lisääminen ja jatkopolkujen mahdollistaminen.

Toiminnan tavoitteet, mittarit/tunnusluvut ja niiden tavoitetaso vuodelle 2017				
Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit/Tunnusluvut	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2017
<p>Pitkäaikaistyöttömien saaminen takaisin työelämään.</p> <p>Passiivisen työmarkkinatuen piirissä olevien aktiivointi ja lukumäärän vähentäminen.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kuntouttavan työtoiminnan kehittäminen 2. Luodaan uusia toimintatapoja passiivisen työmarkkinatuen piirissä olevien työllistämiseksi ja vähentämiseksi 	<ol style="list-style-type: none"> 1. - Kuntouttavassa työtoiminnassa olevat henkilöt - Passiivisen työmarkkinatuen listalla olevat henkilöt - Erilaisissa toimenpiteissä olevat 2. Sanallinen arviointi 	<p>- väh. 250 henk./kk (keskiarvo) - enit. 220 henk./kk (keskiarvo)</p>	<p>Keskimäärin ollut 343 henk./kk Marraskuu 2017, 280 henk., joista aktivoitavia 89.</p> <p>Työhönvalmentaja nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi ja työkokeilupaikkojen löytymiseksi resurssoitu. Lisäksi yhteinen koordinaattori hyvinvointikuntayhtymän kanssa jatkanut työllisyyden hoidossa. Säännöllisiä neuvotteluja TE-toimiston kanssa käyty,</p>

	<p>3. Toimintaan tulevien henkilöiden aktivointi ja tukeminen ”oikeiden töiden” tekemisen kautta</p> <p>4. Toimintojen kehittäminen erilaisten kehittämishankkeiden kautta.</p>	<p>3. Rakennusten ja ympäristöjen kunnostus, työpajojen toiminnan vakiinnuttaminen ja laajentaminen</p> <p>4. Hankkeen tavoitteiden saavuttaminen.</p>	<p>aktivointeja liittäty, epäkoh- tia korjattu.</p> <p>Työpajatoi- minta vakiin- tunutta.</p> <p>Mm. Työvoit- tohankeesta saatu hyvät palautteet ja kokemukset työllistymisen edistämiseen (tutkinnon osien suoritus, kesken jääneet tutkinnot val- miiksi).</p>
--	---	--	--

Perustelut (resurssit ja muut toimintaedellytykset)

Työmarkkinatuen määrärahaa voidaan käyttää myös työsuhteen jatkamiseen niin, että henkilö ei palaudu passiivituen piiriin sekä avustuksiin henkilön työllistämiseksi kaupungin ulkopuoliseen työsuhteeseen. (Kuntalisä yrityksille 500–750 €/kk).

Kunnat velvoitetaan vuoden 2015 alusta lukien osana työllisyyspolitiikan tehtävien vastuunjaon tarkistusta osallistumaan yli 300 päivää työmarkkinatuella olleiden työmarkkinatuen rahoitukseen. Työmarkkinatuen määrärahaa voidaan käyttää kuntouttavaa työtoimintaa toteuttavien ohjaajien palkkaamiseen, jolloin tavoitteena on vähintään vastaavan vähenemän aikaansaanti työmarkkinakustannusosuudesta.

Hallinto- ja tukipalvelut (toimi 31.5.2017 saakka)

Vastuuhenkilöt: Mikko Päckilä 1.1.–28.2.2017, Sirkka Kiilakoski 1.3.–31. 5.2017

Palvelutoiminnan kuvaus (toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö)
Hallinto- ja tukipalveluiden tehtävänä on kaupungin palvelukeskusten, henkilöstön ja esimiesten tukeminen ja ohjaaminen henkilöstön työsuhteisiin, osaamisen vahvistamiseen, työhyvinvointiin ja terveyteen liittyvissä asioissa. Henkilöstöjärjestöjen kanssa tehtävä yhteistyö on myös keskeinen tehtävä Hallinto- ja tukipalveluiden tulosalueeseen kuuluu seuraavat tulosyksiköt: <ul style="list-style-type: none"> ○ Hallinto, johon kuuluvat kaupungin puhelinvaihte, monistamo ja postitus ○ Henkilöstöhallinto ○ Talous- ja velkaneuvonta

Suunnittelukauden 2017 – 2019 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet
Henkilöstön hyvinvoinnin ylläpitäminen ja vahvistaminen Esimiestyön tukeminen ja vahvistaminen Osaamisen lisääminen Palveluprosessien kehittäminen Muuttuvien olosuhteiden ennakointi

Toiminnan tavoitteet, mittarit/tunnusluvut ja niiden tavoitetaso vuodelle 2017				
Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit/Tunnusluvut	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2017
1. Hyvinvoiva, osaava henkilöstö	1. Kaupungin henkilöstön osaaminen ja koulutustarpeet kartoitetaan	1. Kartoitetaan kehityskeskustelun yhteydessä	1 krt /vuosi	Toteutunut osin, kartoittamista jatketaan vuoden 2018 aikana.
	Perehdyttämisprosessi toimii kaikilla tasoilla	Perehdyttämisohjeistus käytössä kaikissa yksiköissä	100 %	Perehdyttämisohje hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 29.5.2017, jonka jälkeen se on esitelty esimiesinfossa ja henkilöstölle pidetyssä perehdyttämistilaisuudessa. Ohje on intrassa kaikkien saatavilla 100%.
	2. Työhyvinvoinnin ylläpitämistä tuetaan tasapuolisesti	Liikunta- ja kulttuurisetelit käytössä	5 -10 seteliä/ henkilö	Henkilöstöllä oli mahdollisuus anoa seteleitä max. 5 kpl/hlö (omavastuuosuus 50%). Seteleitä anoi 392 henkilöä, kaiken kaikkiaan 1935 seteliä.
	Henkilöstön osaamisen kehittäminen	Koulutuspäivien määrä	1-3 pv /vuosi/ henkilö	Henkilöstö koulutautui kaikkiaan 2012 päivää, joka on 1,8 päivää/ henkilö

2. Laadukas esimiestyö	2. Vuorovaikutteiset esimiesinfot Esimiesten tiedottaminen Henkilöstöhallinnon jalkautuminen / pienryhmäinfot käyttöön	2. Toteutuneiden esimiesinfojen määrä Ajantasainen postituslista käytössä Infojen saatavuus tarvittaessa	6 krt/vuosi Käytössä 100 %	Esimiesinfoja toteutettiin 7 kpl. Postituslista on käytössä ja sitä päivitetään tarvittaessa. Henkilöstöhallinto on pyydettyessä jalkautunut yksiköihin ja pitänyt pieninfoja eri yksiköissä 100%.
3. Onnistunut rekrytointiprosessi	3. Rekrytointin suunnitelmallisuus	3. Rekrytointi kuntarekryn kautta	100 %	Ulkoiset rekrytointin toteutettiin Kuntarekryn kautta 100%.
4. Talous- ja velkaneuvonnan hyvä saatavuus	4. Jonotusajan pysyminen valtakunnallisessa tavoitetasossa	4. Jonotusaika	alle 60 päivää	26 päivää
5. Talous- ja velkaneuvonnan palveluprosessin kehittäminen	5. Keskeneräisten tapauksien määrä tasapainossa työntekijämäärään	5. Keskeneräiset asiakastapaukset	enintään 26/neuvoja	22/neuvoja

Perustelut (resurssit ja muut toimintaedellytykset)

Kehityskeskusteluohjeistus ja lomakkeet on uudistettu. Henkilöstön osaaminen ja mahdolliset koulutustarpeet kartoitetaan aina kehityskeskustelun yhteydessä kerran vuodessa. Esimiehet on veloitettu ilmoittamaan tiedot henkilöstöhallintoon, jossa nämä tiedot huomioidaan koulutussuunnitelmassa.

Kaupungin perehdyttämisohje valmistuu niin, että se otetaan käyttöön kaikissa yksiköissä vuoden 2017 aikana. Tavoitteena on yhtenäinen perehdytys kaikille 100 %:sti.

Liikunta- ja kulttuurisetelit otetaan käyttöön henkilöstön hyvinvoinnin tukemisessa vuoden 2017 alusta alkaen. Kaupunki maksaa setelien arvosta 50 % ja työntekijä 50 %. Tämän hetkinen määräraha takaa henkilöstölle 5 seteliä/vuosi, yhden setelin arvon ollessa 5 €.

Henkilöstön osaamista pyritään lisäämään ja kaupungin henkilöstön koulutuspäivien määrää lisäämään nykyistä aktiivisemmalla ohjaamisella ja myös ohjaamisella siihen, että kaikki koulutuspäivät tulevat kirjaetuiksi. Henkilöstön omaehtoista lisäkoulutusta tuetaan esim. oppisopimuskoulutusten kautta.

Henkilöstön hyvinvoinnin edellytys on hyvä esimiestyö. Esimiehiä tuetaan järjestämällä koulutusta, informaatiotilaisuuksia ja tiedottamalla asioista välittömästi. Henkilöstöhallinto tarjoaa työpaikoille myös ohjauksikäyntejä niihin asioihin, joissa apua/tukea tarvitaan. Kentältä tuleviin kyselyihin vastataan mahdollisimman nopeasti ja tukea ja ohjausta annetaan tarvittaessa nopeasti.

Henkilöstön rekrytointiin kiinnitetään erityistä huomiota. Kaikkien vapautuvien tehtävien täyttämistarve arvioidaan yhdessä henkilöstöpäällikön, palvelukeskusten johtajien ja tulosalueiden esimiesten kanssa. Kaikki pitempiaikaiset rekrytinnit tehdään Kuntarekry-järjestelmän kautta.

Velkaneuvonnan osalta suunnittelukauden 2017 – 2019 aikana pyritään pysymään valtakunnallisessa tavoitetasossa palvelun saatavuuden suhteen. Mittarina käytetään jonotusaikoja.

Palvelutoimisto

Vastuhenkilö: Pirjo Alanen

Palvelutoiminnan kuvaus (toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö)
Palvelutoimisto vastaa Raahen kaupungin ja useiden konserniyhtiöiden kirjanpidon ja palkkalaskennan hoitamisesta.

Suunnittelukauden 2017 – 2019 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

1. Kehitämme jatkuvasti työtapoja ja talous- ja henkilöstöhallinnon palveluprosesseja
2. Olemme aktiivisia seudullisessa ja Raahen kaupunkikonsernin yhtiöiden kanssa tehtävässä yhteistyössä
3. Varaudumme henkilöstön ikääntymisestä ja sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksesta johtuviin muutoksiin toiminnassa

Toiminnan tavoitteet, mittarit/tunnusluvut ja niiden tavoitetaso vuodelle 2017

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit/Tunnusluvut	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2017
Avoimuus	1. Asiakaspalaverit suurimpien asiakkaiden kanssa säännöllisesti	1. Palavereiden määrä	vähint. 2/asiakas	Toteutunut kaupunki, HVKY, KKY
Uudistumisvalmius	2. Monitaitoisuuden lisääminen koulutuksen, tehtäväkierron ja sijaitamisten kautta	2. Ajan tasalla olevat sijaistamiskäytännöt	tehty kaikille	95 %
Kestävä kasvu	3. Henkilöstöhallinnon järjestelmän uudistaminen	3. Pilottikäyttö	tehty	Projekti aloitettu ja käyttöönotto alkuvuonna 2018
	4. Päätöksentekijöille ajantasainen ja oikea raportointi		aikataulua noudatettu 100 %	100 %

Perustelut (resurssit ja muut toimintaedellytykset)

Kaupungin 100 % omistamat konserniyhtiöt pitäisi konserniohjauksella saada käyttämään palvelutoimiston palveluita. Tämä edellyttää kuitenkin palvelutoimiston palvelujen kilpailukykyistä hintaa ja laatua. Yhtiöiden tulisi kilpailuttaa taloushallinnon palvelut hankintalain mukaisesti, jolloin palvelutoimisto voi jättää tarjouksen.

Henkilöiden monitaitoisuutta lisäämällä ja prosesseja tarkentamalla pyritään tehtävät hoitamaan ilman ulkoisia rekrytointeja.

Ateria- ja puhtauspalvelut

Vastuhenkilö: Riitta Pekkala

Palvelutoiminnan kuvaus (toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö)
Ateriapalveluiden tehtävänä on tarjota maukkaita, terveellisiä ja taloudellisesti tuotettuja aterioita asiakkaillemme. Tuotamme ateriapalvelut kaupungin päiväkotien ja koulujen, Raahen alueen hyvinvointikuntayhtymän toimipaikkojen sekä Raahen koulutus kuntayhtymän asiakasryhmille. Ateriatuotanto on keskitetty kahdeksaan alueelliseen tuotantokeittiöön, joista ruoka kuljetetaan palvelu- ja jakelukeittiöihin (30). Puhtauspalvelujen tehtävänä on turvata asiakkaidemme toimitilojen riittävä puhtaus, joka tuo työskentelyympäristöön viihtyisyyttä ja terveyttä edistävää hygieenisyyttä. Tuotamme puhtauspalveluita kaupungin koulujen, päiväkotien, virastojen, kulttuuri- ja nuorisotoimen ym. kiinteistöjen palvelutarpeisiin. Siivottavaa pinta-alaa on n 89 000 m ² joista ostopalveluna hankittava osuus on n. 30 900 m ² .

Suunnittelukauden 2017 – 2019 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet				
1. Taloudellinen, laadukas ja asiakaslähtöisesti toimiva ateria- ja puhtauspalvelun yksikkö. 2. Sujuva yhteistyö eri sidosryhmien kanssa 3. Henkilöstön hyvinvoinnin ja ammatillisen osaamisen vahvistaminen. 4. Ateriatuotannon keittiöverkon suunnittelu ja toteutus tuleville vuosikymmenille				
Toiminnan tavoitteet, mittarit/tunnusluvut ja niiden tavoitetaso vuodelle 2017				
Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit/Tunnusluvut	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2017
Toimiva, taloudellinen ja laadukas ateria- ja puhtauspalvelutuotanto	1. Asiakastyytyväisyys	1. Asiakaskyselyt	1-3 vuoden välein	Toteutunut osittain
	2. Kustannusseuranta ja palvelukuvaukset mitoitusten pohjana	2. €/ suorite, €/m ² Henkilöstömäärä/ asiakkaat tai /siivottavat neliö	Vertailtavuus ja tasapuolisuus	Toteutunut
Työhön sitoutunut, hyvinvoiva henkilöstö	3. Selkeät työtehtävät ja vastualueet	3. Kehityskeskustelut, koulutukseen ja hyvinvointia tukeviin palveluihin osallistuminen Toimiva tiedottaminen	1 krt/ vuosi Säännölliset palaverit Sähköposti joko-kaisella	Kehityskeskusteluista toteutunut n. 90 %
Tarkoituksenmukainen ostopalvelun käyttö	4. Vertailulaskelmat/ laatukierrokset	4. Kustannuslaskelmat/laatudokumentointi	On tehty	Toteutunut
Turvata tulevaisuudessa osaavan henkilöstön saatavuus	5. Yhteistyö oppilaitosten ja työvoimaviranomaisten kanssa	5. Henkilöstön saatavuus, avointen vakanssien täyttö	Koulutettua henkilöstöä vakansseihin	Toteutunut
Palveluiden tasainen laatu kaikissa palvelutilanteissa	6. Perehdytys- ja työohjeistus ajan tasalla toimipisteissä. Toimivat sijaisjärjestelyt	6. Asiakasryhmien palvelukuvaukset tehtynä. Perehdytys- ja työohjeet päivitetty	On tehty	Perehdytysohjeistus toteutunut, palvelunkuvaukset kesken-eräiset
Perustelut (resurssit ja muut toimintaedellytykset)				
<p>Ateria- ja puhtauspalveluissa seurataan työvoiman määrää työaika – ja tuottavuuslaskelmilla. Mitoitustyöllä on haettu tasapuolisuutta ja oikein kohdennettua työvoiman tarvetta palvelutarpeen mukaisesti kohteisiin.</p> <p>Omaehtoisen koulutuksen kautta on henkilöstön osaaminen lisääntynyt. Puhtauspalveluihin on valmistunut työnohessa tutkinnon suorittaneita siivoustyönohjaajia kolme ja siivousteknikoita yksi henkilöä. Tätä kautta on saatu lisättyä alan asiantuntijuutta ja saadaan vastuutehtäviin ammattilaisia omasta henkilöstöstä.</p> <p>Ateriapalveluissa ravitsemukselliseen laatuosaamiseen on panostettu henkilöstön suorittamalla ravitsemuspasseilla lisäksi ruokaohjeita on vakioitu täyttämään sydänmerkkiin vaadittavat ravitsemukselliset kriteerit.</p> <p>Yhteistyössä hyvinvointikuntayhtymän kanssa on kehitetty potilasruokailun prosesseja, jotta tarjotun ateriapalvelun laatua pystytään parantamaan.</p> <p>Työvuorosuunnitteluun on otettu sähköinen työvuorosuunnitteluohjelma käyttöön koko henkilöstön osalta.</p>				

Ateriapalvelun tunnusluvut	2015	2016	2017
Ateriasuoritteita, kpl/vuosi	1 524 806	1 512 905	1 510 887
Ateriasuoritteita keskimäärin kpl/päivä	6 796	6 742	6 759
Keskimääräinen suoritehintaa euroa	3,26	3,10	3,06
Puhtauspalvelun tunnusluvut	2015	2016	2017
Siivottavia neliöitä yhteensä	84 916	89 213	89 139
Ostopalvelun osuus siivottavista neliöistä	26 136	30 922	30 923
Keskimääräinen siivoushinta €/m ²	24,45	22,27	21,52

Keskittetyt ICT-palvelut

Vastuuhenkilöt: Mikko Päckilä 1.1.- 28.2.2017, Erja Mattila 1.3.- 14.5.2017, Kari Väyrynen 15.5.- 31.12.2017

Palvelutoiminnan kuvaus (toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö)
<p>Raahen kaupungin ICT-palveluiden tulosalue vastaa tietohallinto- ja ICT-palveluiden tuottamisesta. Raahen kaupungin ICT-palveluiden asiakaskuntaan kuuluvat Raahen kaupungin palvelukeskusten lisäksi kaupungin osakasyhtiöt, koulutuskuntayhtymä ja Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymä. Palvelut järjestetään kaupungin, koulutuskuntayhtymän ja hyvinvointiyhtymän toiminta-alueella.</p> <p>ICT-palveluiden ylläpitämä työasemaympäristö kattaa tällä hetkellä n. 3700 työasemaa, 55 palvelinta ja 3300 hallintoverkon käyttäjää. Raahen kaupungin ICT-palvelut myös hallinnoi kaupungin toiminnan kannalta keskeisiä tietojärjestelmiä sekä kaupungin tietoverkkoyhteyksiä.</p> <p>Kaupungin ja hyvinvointikuntayhtymän lakisääteisistä tehtävistä osa on määritelty toteutettavaksi tietojärjestelmien avulla tai sähköisenä palveluna. ICT-palveluiden tehtävänä on ICT-palveluiden ja prosessien kehittäminen yhteistyössä asiakkaidensa kanssa.</p>

Suunnittelukauden 2017 – 2019 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet
<ol style="list-style-type: none"> 1. Tietohallintomallin ja strategisten tavoitteiden toteutuminen 2. Tietoturvallisuuden ja käyttäjien tietoturvatietoisuuden lisääminen 3. Tietoverkkojen ja tietoliikenneverkon toimintavarmuuden lisääminen

Toiminnan tavoitteet, mittarit/tunnusluvut ja niiden tavoitetaso vuodelle 2017				
Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit/ Tunnusluvut	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2017
1. Tietohallintomallin ja strategisten tavoitteiden toteutuminen	Tietohallintostrategian mukaisten tavoitteiden toteuttaminen	Luodaan tietohallintostrategian toteuttamista varten toimintasuunnitelmat	Aloitettu.	Aloitettu. Tietohallintostrategiaa ohjaa ylätasolla kaupunkistrategia, jonka uusiin osallistui myös ICT-palveluiden henkilöstöä v. 2017. Strategian tarpeiden mukaisesti ICT-palveluiden toiminta (tietohallintomalli) on organisoitu palvelujen ja tietohallinnon yksiköihin ja otettu käyttöön muutoksenhallinnan prosessi sekä kehitetty palveluiden hallintaa kokonaisuutena uusien sähköisten asiakas- ja digitaalisten palveluiden suunnittelemiseksi ja kehittämiseksi kaupungin ja sen asukkaiden tarpeita varten.
2. Tietoturvallisuuden lisääminen	Tieturvapoliitiikan mukaisien ohjeiden ja sen edellyttämien toiminnan suorittaminen	Tietoturvallisuusohjeet ja sitoumukset tehty ja henkilökunnan tietoturvallisuuskoulutusta lisätty	On tehty	On tehty. Raahen kaupungissa on käyttöön otettu Navisec tietoturva/tietosuojakoulutusympäristö. Vuosittain kaupungin henkilöstön tulee tehdä hyväksytysti suoritettu testi, josta tulostetaan todistus esimiehelle. Kaupungin henkilöstö on vuonna 2017 testin suorittanut.
3. Tietoverkkojen ja tietoliikenneverkon	Tietoverkkojen kehitystyön jatkaminen	Tietoliikenneverkon kehittämissuunnitelman päivittämien ja	On tehty	On tehty. Raahen kaupunki uudisti tietoliikenneverkkoja ja samalla solmi uudet

toimintavarmuuden lisääminen		kehitystyön jatkaminen aikaisemman suunnitelman pohjalta.		palvelusopimukset Joki ICT:n kanssa. Suurin osa muutoksista on tehty ja osa on vielä vanhalla operaattorilla Elisalla. Internet yhteydet tulevat myös Joki ICT:ltä ja osin myös Elisalta. Joki ICT:ltä ostetaan palveluna mm. palomuuripalvelut ja runkoverkon suunnittelu, hallinnointi ja ylläpito. Vanhoja tietoliikennelaitteita vaihdetaan uusiin määrätietoisesti ja suunnitellusti.
------------------------------	--	---	--	--

Perustelut (resurssit ja muut toimintaedellytykset)

Työasemien ja tietojärjestelmien määrä lisääntyy tasaisesti, joka näkyy myös kasvuna ICT-palveluiden kysynnässä. Kasvu on ollut erityisen voimakasta opetus ja varhaiskasvatuksessa. Tietoturvallisuus ja tietoverkkojen toimivuus on noussut keskeiseksi toimintavaatimukseksi kaupungin ja asiakkaiden omassa toiminnassa.

Henkilöstömäärä pysyy kutakuinkin vakiona vuoden 2017 osalta.

Työllisyyden hoito

Vastuuhenkilöt: Sirkka Kiilakoski, Leena-Mikkola Riekkinen

Palvelutoiminnan kuvaus (toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö)

Toiminnan tarkoitus on syrjäytymisen ehkäiseminen ja työllistämistoimien piirissä olevien henkilöiden määrän lisääminen.

Työllistämisen tulosalue sisältää keskitetyn työllistämisen, oppisopimukset ja nuorten kesätyöllistämisen. Keskitetty työllistäminen painottuu määrärahojen rajallisuuden vuoksi ensisijaisesti veloitetyöllistämiseen, jonka lisäksi pyritään työllistämään palkkatukeen oikeutettuja henkilöitä resurssien puitteissa. Nuorten kesätyöllistämisen piirissä ovat 15 – 17 – vuotiaat.

Suunnittelukauden 2017 – 2019 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

Tavoitteena on syrjäytymisvaarassa olevien auttaminen mahdollisimman varhaisessa vaiheessa aktiivisen työn ja toimintojen piiriin esim. oppisopimuskoulutusten ja palkkatuen avulla.

Jokaiselle 15 – 17-vuotiaalle taataan joko kaupungin kesätyöpaikka kerran/nuori tai kesätyöseteli, jonka avulla nuori voi työllistyä myös yksityissektorille kerran 15 – 17 -vuotiaana.

Toiminnan tavoitteet, mittarit/tunnusluvut ja niiden tavoitetaso vuodelle 2017

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit/Tunnusluvut	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2017
1. Ammatillisen koulutuksen tukeminen	1. Oppisopimuspaikkojen järjestäminen	1. Oppisopimuskoulutuksessa olevien määrä kaupungin organisaatiossa	vähintään 5 henkilöä	Oppisopimuskoulutuksen aloitti vuoden aikana 4 ulkopuolista sekä 17 kaupungin omaa henkilöstöä olevaa henkilöä.
2. Syrjäytymisen estäminen	2. Työllistämistoimien piirissä olevien määrän lisääminen	2. Kuntouttavasta työtoiminnasta työllistyneiden määrä	vähintään 2 henkilöä /vuosi	Toteutunut 100 %, kuntoutta-

		3. Jokainen 15–17 -vuotias saa kaupungin kesätyöpaikan tai kesätyösetelin kerran ko. ikäisenä.	100 %	vasta työtoiminnasta työllistyi 5 henkilöä. Jokainen kesätyöpaikkaa tai kesätyöseteliä hakenut nuori sai kesätyöpaikan tai kesätyösetelin ainakin kerran ko. ikäisenä.
--	--	--	-------	---

Kehittämislautakunta

Kehittämislautakunta

Vastuuhenkilö: Ari Nurkkala

1 000 €	Alkuperäinen TA 2017	TA- muutokset	TA 2017 muut. jälkeen	Toteuma 2017	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Myyntituotot	810	-1	809	926	117
Tuet ja avustukset	822	-75	747	663	-84
Muut toimintatuotot	77	11	88	117	29
Toimintatuotot yht.	1 709	-65	1 644	1 706	62
Henkilöstökulut	-1 559	-203	-1 762	-1 839	-76
Palvelujen ostot	-1 079	38	-1 041	-882	160
Ostot tilikauden aikana	-25	-21	-46	-65	-19
Avustukset	-186	-2	-188	-79	109
Vuokrat	-165	-4	-169	-105	64
Muut toimintakulut	-29	-21	-50	-37	14
Toimintakulut yht.	-3 044	-213	-3 257	-3 006	251
Toimintakate = valtuustoon nähden sitova	-1 335	-278	-1 614	-1 300	313
Poistot	-17		-17	-17	
Ulkoiset					
Myyntituotot	253	-1	252	268	16
Tuet ja avustukset	822	-75	747	663	-84
Muut toimintatuotot	77	11	88	115	27
Toimintatuotot yht.	1 152	-65	1 087	1 046	-41
Henkilöstökulut	-1 559	-203	-1 762	-1 839	-76
Palvelujen ostot	-1 006	38	-969	-767	201
Ostot	-25	-21	-46	-64	-18
Avustukset	-186	-2	-188	-79	109
Vuokrat	-114	-4	-118	-35	83
Muut toimintakulut	-29	-21	-50	-36	14
Toimintakulut yht.	-2 920	-213	-3 133	-2 821	313
Toimintakate	-1 768	-278	-2 046	-1 774	272
Sisäiset					
Myyntituotot	557		557	657	101
Muut toimintatuotot				2	2
Toimintatuotot yht.	557		557	659	103
Palvelujen ostot	-73		-73	-114	-42
Ostot tilikauden aikana				-1	-1
Vuokrat	-51		-51	-70	-19
Muut toimintakulut				-1	-1
Toimintakulut yht.	-124		-124	-186	-62
Toimintakate	433		433	474	41
Vyörytykset					
Keskushallinto				-62	-62
Hallintopalvelut	-6		-6		6
Vyörytysmenot yht.	-6		-6	-62	-55
Kokonaiskustannukset	-1 359	-278	-1 637	-1 379	258

Seutulautakunta (toimi 31.5.2017 saakka)

Vastuhenkilö: Risto Pietilä

Palvelutoiminnan kuvaus (Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö)
Toiminnan tarkoituksena on toimia alueen kuntien, sekä Raahen kaupungin välisenä yhteistyöelimenä seutukunnallisessa kehittämistyössä, jonka ensisijaisena tavoitteena on elinkeinoelämän toimintaedellytysten ja seutukunnan asukkaiden yleisen hyvinvoinnin ja niitä palvelevien toimintojen edistäminen ja kehittäminen yhteistyössä alan toimijoiden kanssa (Hallintosäätö)
Tehtävät jakaantuvat kolmeen tulosityksikköön: 1) Kehittämiskeskus, 2) Projektitoiminta, sekä 3) Raahen seudun yrityspalvelut.

Suunnittelukauden 2017 – 2019 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet
<ol style="list-style-type: none"> 1. Seudullisen elinvoimastrategian mukaiset tavoitteet ja niiden edistäminen 2. Suurhankkeiden vaikuttavuus ja hyötyjen maksimointi alueen näkökulmasta 3. Edistää alueen yritysten ja elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä, sekä seudullinen edunvalvonta ja verkostotyö aluetta vahvistavana toimena 4. Alueen vetovoiman ja matkailun kehittäminen

Toiminnan tavoitteet, mittarit/tunnusluvut ja niiden tavoitetaso vuodelle 2017 (=valtuustoon nähden sitovia)				
Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit / Tunnusluvut	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2017
A. Elinvoiman vahvistaminen = Elinvoimastrategian mukaiset kehityskohteet ja strategian koordinointi verkostotasolla	<ol style="list-style-type: none"> 1. Edistetään teemojen mukaisia kehitystoimia 2. Luodaan toteutuman seuranta-järjestelmä 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kutakin teemaa edistävä resurssi käytössä 2. Vetovoiman ja matkailun kehittäminen 3. Digitaalinen seurantajärjestelmä toteutusosapuolten käytössä 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hanke tai muu resurssi per teema 2. Muuttotaseessa positiivinen käänne verrattuna vuoteen 2015 3. Seurantajärjestelmä ja reagointi aktiivisessa käytössä 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hankkeet ovat elinvoimastrategian mukaisia ja teemoja edistetään aktiivisesti hankkeiden avulla. 2. Positiivinen käänne on tapahtunut viimeisten käytössä olevien tilastojen mukaan. 3. Pohjatyo on tehty ja järjestelmä on luotu. Seuranta käynnissä. Käytännöt kehitetään edelleen.
B. Suurhankkeiden vaikuttavuuden ja hyötyjen maksimointi alueen näkökulmasta	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analysoidaan energiahankkeiden resurssivirrat 2. Yritysten etabloitumisen edistäminen 3. Yritysten ja julkisen sektorin valmennus 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tuotetaan selvitys ydinvoiman ja tuulivoiman resurssivirroista 2. Koordinoidaan julkisen sektorin valmentautumista suurhankkeisiin 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Resurssivirtaselvitys tehty 2. Viranomaisen palvelukeskus Hanhikivellä käynnistyy 3. Vähintään 5 uutta yritystä etabloitunut seudulle 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aikataulua on siirretty suunnitellusti eteenpäin, joten resurssivirtaselvitys on viimeistelyvaiheessa. Loppuseminaari ja selvityksen

<p>C. Yritysten toimintaedellytysten parantaminen, edunvalvonta ja verkostotyö</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uudistetaan yritysten tarpeiden analysointia 2. Vaikutetaan seudun kuntien ja kumppaneiden ratkaisuihin yhteistyöllä 	<ol style="list-style-type: none"> 3. Edistetään yritysten valmentautumista suurhankkeiden hyödyntämiseen <ol style="list-style-type: none"> 1. Uudistettu, systemaattinen palautejärjestelmä käytössä 2. Proaktiivinen reagointi palautteeseen 3. Edunvalvonnan painopisteet elinvoimastrategian toteutuksessa 	<ol style="list-style-type: none"> 4. Vähintään 25 seutukunnan yritystä toimii suurhankkeissa <ol style="list-style-type: none"> 1. Kartoitettu väh. 350 uuden asiakkaan tilanne henkilökohtaisesti 2. Suhdannepalvelun viidestä kärkitoimialasta vähintään kolmessa liikevaihto ja työpaikat lisääntyneet verrattuna v. 2015 	<p>esittely pidetään keväällä 2018.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Palvelukeskus -konsepti on luotu ja keskus on käynnistymässä myöhemmin Hanhikivi-hankkeen etenemisestä riippuen. 3. Seudulle on etabloitunut 10 uutta yritystä 4. Hanhikivi-hankkeessa on toiminut vuoden 2017 loppuun mennessä 63 seutukunnan yritystä. <ol style="list-style-type: none"> 1. 320 uuden asiakkaan tilanne on kartoitettu henkilökohtaisesti. 2. Liikevaihto ja työpaikat ovat lisääntyneet suhdannepalvelun neljällä kärkitoimialalla.
--	--	---	--	--

Perustelut (resurssit ja muut toimintaedellytykset)

Raahen seutukunnan kehittämiskeskuksen ja sen osana toimivan Raahen seudun yrityspalveluiden toiminnan tärkeimpänä toimintaa linjaavana asiana on seudullinen elinvoimastrategia ja sen edellyttämät teemat, painopisteet, tavoitteet ja toimenpiteet.

Edunvalvonnan kärki tulee suunnata elinvoimastrategian edistämiseen ja sen resurssointiin, kuten strategiaa edistävien uusien hankekokonaisuuksien laadintaan.

Raahen kaupungin organisaatiouudistus tulee osaltaan vaikuttamaan myös kehittämiskeskuksen toimintaan ja sen aseointiin. Uuden organisaatiomallin vahvuudeksi tulee asettaa nykyisen pirstaloituneen palvelukonseptin kasaaminen kohti tiiviimpää tiimityötä niin seudullisesti, mutta ennen kaikkea Raahen kaupungin sisäisesti. Esimerkiksi kaavoituksen, markkinoinnin, matkailun, koulutuksen ja yrityspalvelujen yhteistyön tiivistäminen.

Tulosalue: Elinkeinot

Vastuuhenkilö: Harri Tuomikoski

1 000 €	Alkuperäinen TA 2017	TA- muutokset	TA 2017 muut. jälkeen	Toteuma 2017	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Toimintakulut yht.	-103		-103	-111	-7
Toimintakate	-103		-103	-111	-7

Tulosalue: Kaavoitus

Vastuuhenkilöt: Anu Syrjäpalo

1 000 €	Alkuperäinen TA 2017	TA- muutokset	TA 2017 muut. jälkeen	Toteuma 2017	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Toimintakulut yht.	-547		-547	-557	-10
Toimintakate	-547		-547	-557	-10

Tulosalue: Matkailu ja markkinointi

Vastuuhenkilöt: Ilmo Arvela 1.1.–28.2.2017, Ari Nurkkala 1.3.–14.6.2017, Hanna-Leena Korhonen 15.6.–31.12.2017

1 000 €	Alkuperäinen TA 2017	TA- muutokset	TA 2017 muut. jälkeen	Toteuma 2017	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Toimintatuotot yht.	36		36	1	-35
Toimintakulut yht.	-414		-414	-322	92
Toimintakate	-378		-378	-321	57

Tulosalue: Hanketoiminta

Vastuuhenkilö: Hannele Meskus

1 000 €	Alkuperäinen TA 2017	TA- muutokset	TA 2017 muut. jälkeen	Toteuma 2017	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Toimintatuotot yht.	242	-65	177	197	19
Toimintakulut yht.	-549	-213	-763	-881	-118
Toimintakate	-307	-278	-585	-684	-99

Tulosalue: Kehittämiskeskus

Tulosyksiköt: Kehittämistoiminta, projektitoiminta, Raahen seudun yrityspalvelut

Vastuuhenkilöt: Risto Pietilä

1 000 €	Alkuperäinen TA 2017	TA- muutokset	TA 2017 muut. jälkeen	Toteuma 2017	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Toimintatuotot yht.	1 430		1 430	1 509	78
Toimintakulut yht.	-1 430		-1 430	-1 136	294
Toimintakate				373	373

Strategiayksikkö (toimi 31.5.2017 saakka)Vastuuhenkilöt: *Ilmo Arvela 1.1.–28.2.2017, Ari Nurkkala 1.3.–31.12.2017*

Palvelutoiminnan kuvaus (toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö)
Strategiayksikkö koostuu seuraavista tulosityksiköistä: strategiayksikkö ja elinkeinotoiminta

Suunnittelukauden 2017 – 2019 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

1. Sähköisen asiointin ja tietojärjestelmien kehittäminen
2. Raahen näkyvyyden parantaminen
3. Raahelaisten yritysten ja oppilaitosten yhteistyön kehittäminen
4. Raahelaisten yritysten toimintaedellytysten ylläpitäminen ja kehittäminen

Toiminnan tavoitteet, mittarit/tunnusluvut ja niiden tavoitetaso vuodelle 2017

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit/Tunnusluvut	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2017
Kaupunkimarkkinoinnin ja matkailun uudistaminen	Veden äärellä –hankkeen toteuttaminen hanke-suunnitelman mukaisesti	Hankesuunnitelma	Tehty	Tehty yhteistyössä hanke-työntekijöiden kanssa
	Uusien markkinointikampanjoiden toteuttaminen yritysten ja uusien asukkaiden saamiseksi Raahen	1 uusi kampanja	Toteutettu	Toteutettu yhteistyössä koulutuskuntayhtymän kanssa
	Digitaalisen markkinoinnin kehittäminen	Uusia markkinointikanavia otettu käyttöön	Toteutettu	Toteutettu
Raahen kaupungin, eri oppilaitosten (yliopisto, AMK ja toinen aste) ja raahelaisten yritysten yhteistyön kehittäminen.	Sitoutuminen yhteishankkeisiin	3 kpl	100 %	100%

Kaavoitus (taulukko sisältää myös rakennetun ympäristön lautakuntaan kuuluvan maankäyttö ja mittaus – tulosyksikön tavoitteet ja niiden toteuman)

Vastuhenkilö: Anu Syrjäpalo

Palvelutoiminnan kuvaus (toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö)
Kaavoitus vastaa maankäyttö- ja rakennuslain mukaisten Raahen kaupungin yleis- ja asemakaavojen laadinnasta. Kaavoitusta ohjaavat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja maakuntakaava. Kaavoitus palvelee jatkuvana toimintana yhteiskunnan kaikkia osa-alueita ja niiden maankäyttöön ja rakentamiseen liittyviä tarpeita.
Maankäyttö vastaa kartta-, mittaus- ja kiinteistönmuodostuspalvelusta ja hallinnoi kaupungin maaomaisuutta.

Suunnittelukauden 2017 – 2019 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

1. Maankäyttö- ja rakennuslain 77 a § mukaisten tuulivoima-alueiden yleiskaavojen laadinta (Kaupunkistrategia 2014)
2. Mustavaaran Kaivos Oy:n vanadiinitehtaan YVA -prosessi ja kaavoitus (Kaupunkistrategia 2014)
3. Valtatien 8 kehittämisen edellyttämä suunnittelu ja kaavoitus (Maankäytön ja liikenteen 2015 yhteensovittamisen uudelleenarviointi ja liikennesuunnittelu)
4. Raahen liikekeskustan kehittäminen ja muiden kaupungin kehityksen edellyttämien asemakaavojen laadinta (Maankäyttö – ja rakennuslaki § 51)
5. Riittävän teollisuus- ja asuintonttitarjonnan turvaaminen
6. Rekisterinpitoalueen laajentaminen

Toiminnan tavoitteet, mittarit/tunnusluvut ja niiden tavoitetaso vuodelle 2017

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit/Tunnusluvut	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2017
Suurhankkeiden kaavoitus (Kaupunkistrategia 2014)	1. Tuulivoima-alueiden ja Mustavaaran Kaivos Oy:n vanadiinitehtaan yleis- ja asemakaavojen laadinta	1. Valmiusaste	100 %	100 % (saavutettu)
Valtatien 8 kehittämishanke yhteistyössä ELY -keskuksen kanssa sekä Mettalanmäen osayleis- ja asemakaava	2. Valtatien 8 ja Mettalanmäen yleis- ja asemakaavoitus	2. Valmiusaste	100 %	100 % (saavutettu)
Raahen liikekeskustan kehittäminen	3. Liikekeskustan kaupunkikuvallinen ja -rakenteellinen kehittäminen yhteistyössä elinkeinoelämän toimijoiden kanssa-> kaavarunkovaihe ja Rautatalon tontin asemakaava	3. Valmiusaste	50 %	50 % (saavutettu)
Maankäyttö- ja rakennuslain § 51 mukaisten asemakaavojen laadinta, yleiskaavojen uudistaminen kaupunkikehityksen edellyttämällä tavalla	4. Vireillä olevien ja vireille tulevien asema- ja yleiskaavojen laadinta kaavoitusohjelman mukaisesti	4. Kaavoitusohjelma / valmiusaste	80 %	50 % (22 hankkeesta 11 edennyt luotamuselinkäsittelyssä v. 2017 aikana)

Kaupungin maapolitiikka	5. Raahen maapoliittisen ohjelman ajantasaistaminen	5. Valmiusaste	100 %	50 % (pohja-aineistoa kerätty, kesken)
Riittävä tonttitarjonta	6. Asuin-, teollisuus- ja palvelutuotannon tontteja on saatavilla kysyntää vastaavasti	6. Valmiusaste	90 %	50 % (asuintonttitarjonnan monipuolisuus ei ole riittävä)
Rekisteripitoalueen laajentaminen	7. Pattijoen asemakaava-alueen ottaminen kaupungin rekisteripitoalueeksi	7. Valmiusaste	35 %	35 % (saavutettu)

Perustelut (resurssit ja muut toimintaedellytykset)

Kaupungin kehittyminen edellyttää kaavoitusta (maankäytön suunnittelua) ja varautumista tuleviin tarpeisiin. Toiminta on kaavoituksen, kantakartan ylläpidon ja kiinteistönmuodostustehtävien osalta lakisääteistä ja jatkuvaa toimintaa.

1. Kaupunkistrategian mukaisten suurhankkeiden (tuulivoima ja vanadiinitehdas) toteuttaminen edellyttää maankäyttö- ja rakennuslain mukaisten yleiskaavojen laadinnan ja työn edellyttämät riittävät henkilöresurssit.
2. Valtatien 8 kehittämissuunnittelussa otetaan huomioon tulevat maankäytön tarpeet. Suunnittelu tapahtuu yhteistyössä ELY -keskuksen kanssa.
3. Raahen liikekeskustan kehittämishanke on laajuudeltaan hyvin mittava. Tavoitteet ja tuleva kaupunkirakenne esitetään kaavarunkosuunnitelmana, jonka pohjalta keskustan asemakaavat voidaan vaiheittain uudistaa kaupungin kehityksen edellyttämällä tavalla.
4. Maankäyttö- ja rakennuslain 51 §:n mukainen asemakaavojen laadinta sitä mukaa kuin kaupungin kehitys, erityisesti asuntotuotannon tarve, taikka maankäytön ohjaustarve sitä edellyttää. Raahen keskeisten taajama-alueiden osayleiskaava ohjaa asemakaavoitusta, joka lakisääteisenä toimintana on jatkuvaa. Yleiskaavojen laadinta ja niiden tarkistaminen vastaamaan maankäytön tulevia tavoitteita on myös jatkuvaa toimintaa. Kaavoituksen tulee tapahtua suunnitellusti, jotta kaupungin tonttitarjonta säilyy vetovoimaisena ja monipuolisena.
5. Kaupungissa tulee olla riittävä ja monipuolinen tonttitarjonta asuin-, teollisuus- ja palvelutuotannon tarpeisiin ottaen huomioon suurhankkeiden johdosta odotettavissa oleva tonttikysynnän lisääntyminen.
6. Rekisteripitoalueen laajentaminen Pattijoen asemakaavoitetulle alueelle on perusteltua kaupungin kiinteistörekisterinpidon kannalta.

Tulevaisuuslautakunta

Tulevaisuuslautakunta

Vastuuhenkilöt: Ritva Mattila 1.1.–30.9.2017, Lucina Hänninen 1.10.–31.12.2017

1 000 €	Alkuperäinen TA 2017	TA- muutokset	TA 2017 muut. jälkeen	Toteuma 2017	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Myyntituotot	493		493	572	79
Maksutuotot	1 410		1 410	1 568	158
Tuet ja avustukset	392		392	535	143
Muut toimintatuotot	274		274	300	26
Toimintatuotot yht.	2 569		2 569	2 975	406
Henkilöstökulut	-29 771		-29 771	-29 260	511
Palvelujen ostot	-7 515		-7 515	-7 598	-82
Ostot tilikauden aikana	-1 420		-1 420	-1 311	109
Avustukset	-3 170		-3 170	-2 990	180
Vuokrat	-3 289		-3 289	-3 414	-125
Muut toimintakulut	-359		-359	-57	302
Toimintakulut yht.	-45 524		-45 524	-44 630	894
Toimintakate = valtuustoon nähden sitova	-42 955		-42 955	-41 655	1 300
Poistot	-2 279		-2 279	-1 736	543
Ulkoiset					
Myyntituotot	493		493	562	69
Maksutuotot	1 410		1 410	1 562	152
Tuet ja avustukset	392		392	532	140
Vuokratuotot	123		123	128	5
Muut toimintatuotot	151		151	136	-15
Toimintatuotot yht.	2 569		2 569	2 919	350
Henkilöstökulut	-29 771		-29 771	-29 260	511
Palvelujen ostot	-2 586		-2 586	-2 739	-154
Ostot	-1 420		-1 420	-1 308	112
Avustukset	-3 170		-3 170	-2 990	180
Vuokrat	-1 163		-1 163	-1 254	-91
Muut toimintakulut	-359		-359	-56	302
Toimintakulut yht.	-38 469		-38 469	-37 608	861
Toimintakate	-35 899		-35 899	-34 689	1 210
Sisäiset					
Myyntituotot				10	10
Maksutuotot				7	7
Avustukset				3	3
Vuokratuotot				36	36
Muut toimintatuotot				1	1
Toimintatuotot yht.				56	56
Palvelujen ostot	-4 930		-4 930	-4 853	77
Ostot tilikauden aikana				-3	-3
Vuokrat	-2 126		-2 126	-2 160	-34
Muut toimintakulut				-1	-1
Toimintakulut yht.	-7 056		-7 056	-7 017	39
Toimintakate	-7 056		-7 056	-6 961	95
Vyörytykset					
Sivistyspalvelut	842		842	628	-214
Vyörytystulot yht.	842		842	628	-214
Keskushallinto	-660		-660	-916	-256
Hallintopalvelut	-546		-546		546
Sivistyspalvelut	-842		-842	-628	214
Vyörytysmenot yht.	-2 048		-2 048	-1 544	503
Kokonaiskustannukset	-46 441		-46 441	-44 307	2 133

Opetuslautakunta (toimi 31.5.2017 saakka)Vastuhenkilö: *Ritva Mattila*

Palvelutoiminnan kuvaus (toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö)
Opetuslautakunnan tehtävänä on järjestää kasvatus- ja opetuspalveluja, jotka tukevat kasvua, elinikäistä oppimista, osallisuutta ja hyvinvointia kehittyvässä toimintaympäristössä. Tavoitteena on osallistuva, aktiivinen kansalainen, joka ottaa vastuun omasta ja muiden hyvinvoinnista.
Opetuslautakunta vastaa: Perusopetuslain mukaisesta perusopetuksesta, lukiolain mukaisesta lukio-opetuksesta, vapaan sivistyslain mukaisesta opetuksesta, taiteen perusopetuslain mukaisesta musiikin opetuksesta ja päivähoito- ja esiopetuslain mukaisesta varhaiskasvatuksesta.

Suunnittelukauden 2017 – 2019 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

1. Laadukas koulutus
2. Yhteistyön ja osallisuuden edistäminen
3. Digitalisaatio

Toiminnan tavoitteet ja mittarit/tunnusluvut ja niiden tavoitetaso vuodelle 2017
(=valtuustoon nähden sitovia)

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit/Tunnusluvut	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2017
1. Toimivat palveluketjut	1. Asiakaslähtöinen ja osallistava palveluiden organisointi.	1. Uusien sähköisten palvelujen kehittäminen	Lukumäärä	Uusia sähköisiä palveluita (perusopetus 2, varhaiskasvatus 1)
2. Laadukkaat kasvatus- ja opetuspalvelut	2. Oppilaskustannukset	2. €/oppilas	Alueen keskitasoa	7.126,66 €/opp
3. Digitalisaatio	3. Riittävä laitteisto mahdollistamaan uuden opsin mukaisen toiminnan	3. %/oppilasmäärä	80 %	Oppilaita 1,7 / laite

Perustelut (resurssit ja muut toimintaedellytykset)

Tuotetaan joustavasti tarvittavia palveluja kuntalaisille tehokkaasti ja taloudellisesti. Erilaisten hankerahojusten (erillisrahoituksen) aktiivinen hakeminen ja saaminen vahvistaa talouden tasapainoa ja kehittämistä.

Kulttuurilautakunta (toimi 31.5.2017 saakka)Vastuhenkilö: *Piritta Rossi*

Palvelutoiminnan kuvaus (toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö)
Kirjasto-, kulttuuri- ja museopalveluiden tuottaminen kuntalaisille sekä kaupungin kulttuuritoimijoiden tukeminen, osallistaminen ja kuntalaisten omaehtoisen sivistystarpeen tyydyttäminen. Palveluita ohjaavat seuraavat lait: kirjastolaki 1998/904 ja kirjastoasetus 6.6.2013/406, laki kuntien kulttuuritoiminnasta 728/1992, ja museolaki 1992/799 – lainmuutos 1996/1166, 1998/644, 2005/877.

Suunnittelukauden 2017 – 2019 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

1. Kirjastotoiminnan kehittäminen, lasten, nuorten ja ikäihmisten huomioiminen kirjastopalveluiden toiminnassa: tasa-arvo, saavutettavuus ja Outi-yhteistyön tiivistäminen
2. Kulttuuritarjonnan laadun ja monipuolisuuden ylläpitäminen, kaupunkilaisten osallistaminen, lasten ja nuorten kulttuurin huomioiminen, alueellisen kulttuuritoiminnan järjestäminen
3. Kruununmakasiinin näyttelysisältöjen suunnittelun ja toteutuksen jatkaminen. Toiminnallisen ja osallistavan museotoiminnan vakiinnuttaminen. Kokoelmien inventointi jatkuu, kokoelmapolitiikkaa aletaan toteuttaa.

Toiminnan tavoitteet, mittarit/tunnusluvut ja niiden tavoitetaso vuodelle 2017				
Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit/Tunnusluvut	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2017
1. Toiminnan laatu ja monipuolisuus sekä lasten ja nuorten kulttuurin huomioiminen	1. Tapahtumien järjestäminen	1. Tapahtumamäärät ja kävijämäärät	Yli 50 tapahtumaa, yli 12 000 kävijää	Saavutettu 87 tapahtumaa, yli 18 000 kävijää
2. Kirjastotoimen kehittäminen	2. Toimivien kirjastopalveluiden takaaminen, Outi-yhteistyön tiivistäminen	2. Käyttö vakiintunut	Perustaso taattu	Saavutettu
3. Museotoimen kehittäminen edelleen	3. Kruununmakasiinin toimintojen vakiinnuttaminen, kokoelmien inventointi	3. Käyttö vakiintunut, kokoelmapolitiikka käytössä	Käytössä esteettömät ja monipuoliset museopalvelut, kokoelmat hallinnassa	Saavutettu
4. Monipuolisen ja laadukkaan kulttuuritarjonnan ylläpitäminen, kaupunkilaisten osallistaminen toimintaan, verkostoituminen	4. Toiminnan kehittäminen ja monipuolisen kulttuuritarjonnan ylläpitäminen, alueellinen kulttuuritarjonta	4. Tapahtumamäärät ja kävijämäärät	Yli 200 tilaisuutta, yli 20 000 kävijää	Saavutettu 445 tilaisuutta, yli 58 000 kävijää

Nuorisolautakunta (toimi 31.5.2017 saakka)

Vastuuhenkilö: Ari Pietarinen

Palvelutoiminnan kuvaus (toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö)
Raahen nuorisotoimi huolehtii nuorisolain toteuttamisesta Raahen kaupungissa. Nuorisotoimi vastaa nuorisotyön peruspalveluiden järjestämisestä, koordinoinnista ja kehittämisestä. Se edistää yhteistyössä muiden kasvattajatahojen kanssa raahelaisten nuorten sosiaalista vahvistumista sekä osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia. Toimintamuotoina ovat nuorisotilatoiminta, osallisuutta edistävän toiminnan tukeminen, nuorisotiedotus, järjestötyö, kulttuurinen ja liikunnallinen nuorisotyö, ehkäisevä ja erityisnuorisotyö, etsivä nuorisotyö, työpajatoiminta sekä muut paikallisiin tarpeisiin soveltuvat toimintamuodot.

Suunnittelukauden 2017 – 2019 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

1. Nuorten hyvinvoinnin, aktiivisuuden ja osallisuuden edistäminen
2. Toimintakulttuurin ja -edellytysten (henkilöstö, tilat, menetelmät, käyttötalous) jatkuva parantaminen
3. Nuorisotyöttömyyden vähentäminen ja tehostettu koulutus- ym.palveluihin ohjaus (nollatoleranssi)

Toiminnan tavoitteet, mittarit/tunnusluvut ja niiden tavoitetaso vuodelle 2017				
Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit/Tunnusluvut	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2017
Nuorten sosiaalinen vahvistaminen	1. Riittävät ja helposti saavutettavat nuorisopalvelut	1. Toiminnan volyymi ja kontaktipinta - tilojen aukioloaika ja kävijämäärä	- 2 500 h/v - 12 500 kk/v	- 1 958 h/v - 10 275 kk/v

Nuorisotyöttömyyden vähentäminen	2. Asiakaslähtöinen palveluihin ohjaaminen siirtymävaiheissa.	- tapahtumien lkm ja osallistujamäärä 2. - nuorten määrä - palveluihin ohjaukset ja sijoittuminen työhön tai koulutukseen	- 45 kpl/v - 6 500 hlö/v - 130 - 90 - 50%	- 41 kpl /v - 6 632 hlö/v -157 -205 -43%
Nuorten päihteiden käytön vähentäminen	3. Varhainen puuttumisen nuorten päihteiden käyttöön ja käytön aloittamiseen johtaviin olosuhteisiin	3. - ehkäisevän työn asiakkuudet - lait.huum.kok.lkm - tosi humalassa väh.kerran/kk. (kouluterveyskyselyn mukaan)	- 80/500 - alle maan kunnan keskiarvon	- 112 - toteutui - ei toteutunut
Osallisuuden lujittuminen	4. Nuoria kuullaan heitä koskevilla asioissa	4. kuulemistilaisuuksien lkm	- 2 kpl	- 2 kpl

Perustelut (resurssit ja muut toimintaedellytykset)

Nuorisolaki: Nuorisotyö ja –politiikka kuuluvat kunnan tehtäviin. Organisaatioon kuuluu nuorisotoimenjohtaja, seitsemän nuoriso-ohjaajaa, kaksi kerho-ohjaajaa, kaksi työvalmentajaa sekä kaksi etsivää nuorisotyön- tekijää, seitsemän nuorisotilaa, leirikeskus, skeittihalli, liikennepuisto sekä tilat työvalmennukselle ja etsivälle työlle. Toimintaa ohjaa nuorisolautakunta. Kaupungissa toimii nuorisovaltuusto. Lautakunnan toimintakate v. 2016 on 792 194 € = 0,58 % kaupungin kokonaistoimintakatteesta

Liikuntalautakunta (toimi 31.5.2017 saakka)

Vastuhenkilö: Aki Huhtala

Palvelutoiminnan kuvaus (toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö)

Liikuntatoimen tarkoitus on luoda edellytykset kunnan asukkaiden liikunnalle järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa, tukemalla kansalaistoimintaa ja rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja. Liikuntatoimi tukee toiminnallaan Raahen vetovoimaisuutta, viihtyvyyttä ja tunnettavuutta.

Suunnittelukauden 2017 – 2019 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

1. Liikuntapaikkojen turvallisuuden, tasokkuuden, saavutettavuuden parantaminen
2. Kunto- ja terveysliikunnan ja liikuntaneuvonnan kehittäminen
3. Liikuntatoimen, liikuntajärjestöjen ja muiden yhteiskytökumppaneiden välisen yhteistyön ja vuorovaikutuksen kehittäminen
4. Ulkoisen ja sisäisen viestinnän, menetelmien ja toimintatapojen kehittäminen

Toiminnan tavoitteet, mittarit/tunnusluvut ja niiden tavoitetaso vuodelle 2017

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit/Tunnusluvut	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2017
Tulojen ja menojen taseapaino	Toimintakate TA:n mukainen	Toteutunut toimintakate	TA:n mukaan	1. Toteuma TA:oon verrattuna 93,7 %

Yhteistyö toimialojen kesken	Toteuttaa investoinnit ja kehitys- ja kunnossapitohankkeet yhteistyössä eri toimialojen kesken	Hankkeiden toteutumistaso	Toteutunut tai edistynyt hanke	2. Toteutunut
Yhteistyö urheilujärjestöjen ja muiden alan toimijoiden kesken	Parantaa ja kehittää yhteistyötä seurojen kesken	Yhteisesti asetetut tavoitteet	Toteutunut yhteistyö, sekä yhdessä asetettujen tavoitteiden toteutuminen	3. Toteutunut
Viestinnän ja asiakaspalvelun parantaminen	Sähköisen ajanvarausjärjestelmän käyttöönotto	Tilojen varausten siirtäminen vähitellen verkkoon	Varauksien tekeminen ja varauslistojen luettavuus sähköisesti aloitettu	4. Osin toteutunut, kehitettävää edelleen
Liikuntapaikkojen kunnossapidon ja olosuhteiden kehittäminen	Liikuntapaikkojen kunnon, toimivuuden ja käyttäjäystävällisyyden parantaminen	Liikuntapaikkojen kunnon, toimivuuden ja käyttäjäystävällisyyden paraneminen. Positiivinen palaute.	Tilanne parantunut vuoden aikana edellisvuodesta	5. Toteutunut
Laadukkaat palvelut	Toiminnan (liikuntaneuvonta, tarjottu liikuntatoiminta, asiakaspalvelu) kehittäminen	Tilaisuuksien / asiakkuuksien määrä	Tyytyväinen ja innostunut asiakas	6. Toteutunut

Perustelut (resurssit ja muut toimintaedellytykset)

Terveys-, ja kuntoliikunnan sekä liikuntaneuvonnan kehittäminen on tärkeää, jotta liikuntatoimi osaltaan pystyy vastaamaan väestön hyvinvoinnin parantamisesta.

Liikuntaolosuhteiden parantaminen ja kehittäminen täytyy olla jatkuvaa, jotta kaupunki pystyy tarjoamaan laadukkaat ja ajantasaiset liikuntapaikat asiakkailleen, sekä kilpailutoimintaan. Tässä toiminnassa paikallisten seurojen panos on merkittävä; suunnittelussa ja toteutuksessa.

Yllä oleviin perusteluihin liittyen myös sähköisessä asiointissa ja palveluista tiedottamisessa (viestintä) on kehitettävää. Sähköisen asioinnin kehittäminen tukee monia osa-alueita liikuntatoimen toiminnassa ja tiedottamisessa ulkoisesti sekä sisäisesti.

Yhteistyö paikallisten ja alueellisten toimijoiden (varsinkin samalla sektorilla toimivien) kanssa on tärkeää. Poikkihallinnollinen yhteistyö kaupungin eri hallintokuntien välillä on välttämätöntä liikuntatoimen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Tulosalue: Hallinto

Vastuuhenkilöt: Ritva Mattila 1.1.–30.9.2017, Lucina Hänninen 1.10.–31.12.2017

1 000 €	Alkuperäinen TA 2017	TA- muutokset	TA 2017 muut. jälkeen	Toteuma 2017	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Toimintatuotot yht.				2	2
Toimintakulut yht.	-979		-979	-780	199
Toimintakate	-979		-979	-778	202

Tulosalue: Varhaiskasvatuspalvelut

Tulosyksiköt: Päivähoidon hallinto, päivähoidon yhteiset kustannukset, perhepäivähoito, päiväkodit, ryhmäperhepäiväkodit, lasten kotihoidon tuki, leikkitoiminta

Vastuuhenkilö: Kati Haarala

1 000 €	Alkuperäinen TA 2017	TA- muutokset	TA 2017 muut. jälkeen	Toteuma 2017	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Toimintatuotot yht.	1 175		1 175	1 167	-8
Toimintakulut yht.	-13 128		-13 128	-13 062	66
Toimintakate	-11 954		-11 954	-11 896	58

Tulosalue: Opetus

Tulosyksiköt: Esiopetus, koulut, Merikadun koulukeskus, perusopetus

Vastuuhenkilöt: Ritva Mattila 1.1.–30.9.2017, Lucina Hänninen 1.10.–31.12.2017

1 000 €	Alkuperäinen TA 2017	TA- muutokset	TA 2017 muut. jälkeen	Toteuma 2017	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Toimintatuotot yht.	823		823	1 037	215
Toimintakulut yht.	-25 331		-25 331	-24 794	537
Toimintakate	-24 508		-24 508	-23 757	751

Tulosalue: Nuorisopalvelut

Vastuuhenkilö: Ari Pietarinen

1 000 €	Alkuperäinen TA 2017	TA- muutokset	TA 2017 muut. jälkeen	Toteuma 2017	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Toimintatuotot yht.	131		131	134	3
Toimintakulut yht.	-895		-895	-854	41
Toimintakate	-763		-763	-720	43

Tulosalue: Kulttuuri- ja museopalvelut

Vastuuhenkilö: Piritta Rossi

1 000 €	Alkuperäinen TA 2017	TA- muutokset	TA 2017 muut. jälkeen	Toteuma 2017	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Toimintatuotot yht.	77		77	148	72
Toimintakulut yht.	-950		-950	-955	-6
Toimintakate	-873		-873	-807	66

Tulosalue: Vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus

Vastuuhenkilö: Ritva Mattila

1 000 €	Alkuperäinen TA 2017	TA- muutokset	TA 2017 muut. jälkeen	Toteuma 2017	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Toimintatuotot yht.	258		258	343	85
Toimintakulut yht.	-1 924		-1 924	-1 921	3
Toimintakate	-1 666		-1 666	-1 578	88

Tulosalue: Kirjastopalvelut

Vastuuhenkilö: Timo Töyräs

1 000 €	Alkuperäinen TA 2017	TA- muutokset	TA 2017 muut. jälkeen	Toteuma 2017	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Toimintatuotot yht.	34		34	56	22
Toimintakulut yht.	-1 324		-1 324	-1 312	12
Toimintakate	-1 289		-1 289	-1 256	34

Tulosalue: Liikuntapalvelut

Vastuuhenkilö: Aki Huhtala

1 000 €	Alkuperäinen TA 2017	TA- muutokset	TA 2017 muut. jälkeen	Toteuma 2017	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Toimintatuotot yht.	71		71	88	17
Toimintakulut yht.	-994		-994	-952	42
Toimintakate	-923		-923	-864	58

VarhaiskasvatuspalvelutVastuhenkilö: *Kati Haarala*

Palvelutoiminnan kuvaus (toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö)
<p>Varhaiskasvatuspalvelut tarjoaa varhaiskasvatustilain mukaista laadukasta hoitoa, kasvatusta ja opetusta siinä muodossa ja siinä laajuudessa mikä on lapsen ja perheen tarve. Varhaiskasvatuspalveluiden tulosalueeseen kuuluu päiväkotien esiopetus, kunnallinen päivähoito, yksityinen päivähoito (yksityisen hoidon tuki ja kuntalisä) sekä kotihoidontuki. Päivähoito, esiopetus, yksityisen hoidon tuki ja kotihoidontuki ovat lakisääteisiä palveluita, joita määrittelee varhaiskasvatustilain sekä asetukset ja perusopetuslaki. Laki määrittelee myös henkilöstön määrän suhteessa lasten määrään sekä lasten tarvitseman erityistuen ja avustajan tarpeen. Toiminnan päämääränä on olla osaltaan vaikuttamassa siihen, että raahelaiset lapset saavat elää iloisen, huolettoman ja turvallisen lapsuuden.</p> <p>Kunnallinen päivähoito: 9 päiväkotia, 2 ryhmäperhepäivähoitokotia, 25 perhepäivähoitajaa Yksityinen päivähoito: 7 päiväkotia, 20 – 25 perhepäivähoitajaa</p>

Suunnittelukauden 2017 – 2019 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet
<ol style="list-style-type: none"> Päiväkotien kunnostaminen, uusien tilojen rakentaminen ja päivähoitopaikkojen lisääminen. <ul style="list-style-type: none"> Antinkankaan koulun ja päiväkodin (monitoimitalo) rakennusprojektin eteneminen suunnitelman mukaisesti. Tilasuunnitelman mukainen päiväkotien kunnostaminen ja rakentaminen: Saloisten päiväkotia, Onnelan päiväkotia, Satulehdon päiväkodin laajennus, Pattasten päiväkotia, Metsätähden päiväkotia, Kirkkokadun päiväkotia → mahdollisuuksien mukaan alueen koulujen yhteydessä (sujuva polku pienestä lapsesta isommaksi koululaiseksi) Ryhmäperhepäiväkotien muuttaminen päiväkotiryhmiksi huomioiden varhaiskasvatuksen tilojen rakentamisen kokonaisuus Toiminnan Yhteiskunnan tuomiin muutoksiin reagoiminen oikea-aikaisesti - varhaiskasvatustilain muuttui, kauppojen aukioloajat vapautuivat, uusi Varhaiskasvatustilain tulee voimaan elokuussa 2017, muut yhteiskunnan muutokset ja niiden vaikutukset varhaiskasvatuspalveluihin <ul style="list-style-type: none"> → Vuorohoidon, osapäivä- ja osaviikkohoidon, avoimen toiminnan sekä palvelunohjauksen kehittämisen. → Monipuolinen palvelutarjonta: päiväkodit, perhepäivähoito, yksityinen päivähoito, avoin päiväkotitoiminta Tieto- ja viestintätekniiikan (TVT) edistäminen; tietotekniikan ja ohjelmistojen saattaminen ajanmukaiseksi, sähköiseen asiointiin sekä tuntiperusteiseen laskutukseen siirtyminen. Mobiiliin aktiivinen käyttö ja hyödyntäminen. Lapsen ja huoltajien osallisuus sisällöllisenä varhaiskasvatuksen tavoitteena sujuvana jatkumona pienryhmätoiminnan kehittämisen rinnalla

Toiminnan tavoitteet, mittarit/tunnusluvut ja niiden tavoitetaso vuodelle 2017				
Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit/Tunnusluvut	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2017
1. Asiakas saa tarvitsemansa palvelun sujuvan palveluprosessin kautta tasapuolisesti	1. Palvelu järjestetään lain edellyttämässä puitteissa	1. Aika jonka kuluessa palvelutarve toteutuu	1. 2vk - 4kk	Toteutunut pääsääntöisesti

koko kunnan alueella	<p>Vuorohoito toimii laadukkaasti ja kustannustehokkaasti</p> <p>Palveluohjaus osaksi palveluprosessia</p>	<p>Perheet tyytyväisiä palveluun (kysely) Henkilöstöresurssi mitoitettu oikein</p> <p>Yksi numero, josta perheet saavat perustiedon varhaiskasvatuspalveluista (päivähoidosta)</p>	<p>asteikolla 1-5 tyytyväisyys ka 4</p> <p>palveluohjauksen puhelinnumero ja soitto-ajat</p>	<p>Kaikille yhteinen laatuksely tekemättä</p> <p>Palveluohjauksen puhelinnumero on, soittoaikoja ei ole vielä toteutettu</p>
2. Laadukas palvelu	2. Varhaiskasvatuksen laadun kehittäminen	2. Kehityskeskustelujen toteuttaminen	2. 100 % kaikilla tasoilla	97 %
3. Turvalliset sisä- ja ulkotilat lapsille ja työntekijöille	<p>3. Antinkankaan monitoimitalon (sis. päiväkotia) eteneminen aikataulun mukaan</p> <p>Onnelan ja Saloisten päiväkotien suunnittelun eteneminen</p> <p>Satulehdon päiväkodin laajennuksen suunnittelu</p>	3. Rakennettujen ryhmien määrä	3. suunnitteilla olevat ryhmät	<p>Monitoimikeskus etenee suunnitelmien mukaan</p> <p>Onnelan päiväkodista (koulukeskus) päätökset tehty, Saloisten päiväkodin päätösprosessi etenee</p> <p>Satulehdon päiväkodin suunnittelu etenee, mutta Pattasten päiväkodin rakentaminen ohittaa aikataulullisesti Satulehdon laajennuksen</p>
4. Varhaiskasvatuspalveluissa on asianmukaisesti koulutettu ja työhönsä ja yhteisiin tavoitteisiin sitoutunut henkilöstö	4. Henkilöstön työkyvyn ja täydennyskoulutuksen toteuttaminen	<p>4. Keskimääräiset koulutuspäivät</p> <p>-vähintään 1 koko henkilöstölle suunnattu koko päivän koulutus</p> <p>Työhyvinvointitilaisuudet</p>	<p>4. 3pv/hlö</p> <p>1 koko henkilöstöä koskeva koulutuspäivä toteutuu</p> <p>2krt/ vuosi</p>	<p>Toteutui 95 %</p> <p>Toteutui</p> <p>Toteutui</p>

5. Taloudellisesti ja tehokkaasti toteutetut varhaiskasvatuspalvelut, sähköisten palveluiden laajentuminen	5. Varhaiskasvatustoiminnan asiakaslähäinen ja monipuolinen toteuttaminen taloudellisesti Sähköisen järjestelmän uudistaminen ajanmukaiseksi	5. Täyttöaste- ja käyttötästavoite	5. Täyttöaste 100 %, käyttöaste 85 % / 75 %	Käyttöaste yhteensä 84 %
--	---	------------------------------------	---	--------------------------

Perustelut (resurssit ja muut toimintaedellytykset)

Varhaiskasvatuslaki on muutoksessa. Uudistettu laki astui voimaan 1.8.2015. Tämän myötä ryhmien koko rajattiin ryhmiksi, joissa on enintään kolmen kasvatusvastuullisen (lastentarhanopettaja, lastenhoitaja) sallima määrä lapsia (4 alle 3v lasta/ kasvattaja, 7 yli 3v lasta/ kasvattaja). 1.8.2016 voimaan tulleissa muutoksissa säädökset sallivat henkilöstön mitoituksen suhteessa lapsimäärään olevan yli 3v osalta 8 entisen 7 sijaan. Lisäksi subjektiivista oikeutta rajattiin. Raahen kaupunki ei rajannut subjektiivista oikeutta (lukuun ottamatta loma-aikoja) eikä kasvattanut ryhmäkokoja. Näille oli sekä selkeät taloudelliset että pedagogiset perusteet. Vuorohoidon kehittäminen jatkuu edelleen ja tulevan vuoden aikana on tärkeää löytää sekä laadullisesti että taloudellisesti kestävä malli ja toimintatapa, jotta lakisääteiset velvoitteet sekä varhaiskasvatuslain että työntekijöiden osalta toteutuu.

Varhaiskasvatuksen tilasuunnitelman mukaan eteneminen on tärkeää. Tilojen kunto vaihtelee. Antinkan monitoimitalon (Vihastenkari päiväkotina) toteutus etenee suunnitelman mukaan niin, että uudet tilat ovat käytössä vuonna 2018. Vihannin koulukeskuksen suunnittelu etenee. Tähän koulukeskukseen yhdistyy Onnelan päiväkotina, joka toimii tällä hetkellä kolmessa eri toimipisteessä. Saloisten päiväkodin suunnittelu osana Saloisten yläkoulun rakentamista etenee. Pattijoen alueella Satulehdon laajennus on askel toimiviin tiloihin ja siihen, että etäryhmistä voidaan luopua, Pattisten päiväkodin suunnittelua unohtamatta. Myös Kirkkokadun päiväkodin peruskorjaus tulee ajoittaa suunnittelukaudelle.

Varhaiskasvatuspalveluissa siirrytään yhä laajemmin sähköiseen asiointiin. Ohjelmistot tulee tukea helppoa asiointia, palvella perheitä ja henkilökuntaa erilaisissa arjen tilanteissa yhä paremmin. Palveluohjaus, mobiili, hoitoaikojen sähköinen ilmoittaminen, Wilman käyttö esiopetuksessa, Pedanetin käyttö, Titania ja muut arkea tukevat sähköiset palvelut on tärkeää ottaa käyttöön suunnittelukauden aikana. Lisäksi TVT-asian eteneminen myös arjen työssä sisältyy sekä esiopetussuunnitelman että tulevan VASU2017 tavoitteisiin. Palvelut suunnitellaan yhdessä ICT-palveluiden kanssa. Vuoden 2017 laaja henkilöstön koulutus suunnataan TVT:aa tukeviin tavoitteisiin.

Talousarviossa on huomioitu henkilöstökulujen muutos vuorohoidon tarpeen muuttuessa. Lisäksi talousarvioon on lisätty leasing-kuluja liittyen perhepäivähoidon ja päiväkotien sähköiseen palveluun (mobiilikirjaus, sähköinen hoitoaikojen ilmoittaminen). Lisäksi ateria- ja puhtauspalveluista siirretyt pesulapalveluihin mitoitettut rahat oli alimitoitettu, joten pesulapalvelut on huomioitu realistisesti.

Päivähoito		2012	2013	2014	2015	2016	2017
Hoitopaikat 31.12.							
- Päiväkodit	Paikka	617	688	719	712	704	755
- päiväkotien määrä	lkm	8	9	9	9	9	9
- Ryhmäperhepäiväkodit	Paikka	36	36	36	36	24	24
- ryhmäperhepäiväkotien määrä	lkm	3	3	3	3	2	2
- Perhepäivähoito	Paikka	141	144	130	124	117	104
- perhepäivähoitajien määrä	lkm	29	30	27	26	25	22
Lapsia kokopäivähoidossa 31.12.							
- päiväkodissa yhteensä	Lapsi	499	560	584	582	594	691
- perhepäivähoidossa (+ ryhm.) yht.	Lapsi	184	176	177	172	141	133
Lapsia osapäivähoidossa 31.12.							
- päiväkodissa yhteensä	Lapsi	118	151	152	153	151	35
- perhepäivähoidossa (+ ryhm.) yht.	Lapsi	13	12	13	19	14	10
Hoitopäivät							
- päiväkodit	Hoitopäiv	93 421	109 842	110 910	110 083	112 456	115 181
- ryhmäperhepäiväkodit	Hoitopäiv	10 358	7 266	6 989	7 719	6 066	4 461
- perhepäivähoito	Hoitopäiv	20 486	21 986	19 775	19 826	18 203	17 034
Yhteensä	Hoitopäiv	124 265	139 094	137 674	137 628	136 725	136 676
Esiopetuspäivät							
- päiväkodeissa	Päivät	31 219	33 133	34 466	33 142	34 471	32 176
Käyttöaste							
- päiväkodit	%	78,40	83,11	80,64	77,79	79,28	77,58
- ryhmäperhepäiväkodit							
- päiväryhmikset	%	85,18	84,40	90,57	90,20	83,26	87,41
- perhepäivähoito	%	84,80	88,17	88,01	87,49	87,3	87,2
Leikkitoiminta	Lapsi	51	47	50	39	43	40
Kotihoidon tuen saajat	Lapsi	621	765	657	534	614	512
Yksityisenhoidon tuen saajat	Lapsi	228	232	267	287	240	285

* sisältää myös päiväkotien eskaripaikat

** sis. myös lapset jotka sekä eskarissa että hoidossa

*** sis. myös pelkässä eskarissa (päiväkodeissa) olevat lapset

Opetus / Perusopetus

Vastuuhenkilöt: Ritva Mattila 1.1.–30.9.2017, Lucina Hänninen 1.10.–31.12.2017

Palvelutoiminnan kuvaus (toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö)
Perusopetuksen tulosalue vastaa Raahen kaupungin perusopetuksen järjestämisestä tukien oppilaiden kasvua ihmisyhteisen ja vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antaa heille elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja. Tavoitteena on edistää sivistystä, tasa-arvoisuutta, kansainvälisyyttä ja estää syrjäytymistä. Turvataan oppilaiden yhdenvertaisuus koko kunnan alueella.

Suunnittelukauden 2017 – 2019 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

1. Laadukas opetus- ja ajanmukainen välineistö
2. Monialainen yhteistyö turvaa tuetun kasvun ja oppimisen polun ja ehkäisee syrjäytymistä
3. Tehokas asioiden valmisteluprosessi ja toimivat palveluketjut

Toiminnan tavoitteet, mittarit/tunnusluvut ja niiden tavoitetaso vuodelle 2017

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit/Tunnusluvut	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2017
1. TVT-välineistö uuden opsin vaatimusten mukaiseksi	Opettajilla ja oppilaille mahdollisuus toteuttaa uutta opsia tv-t-laitteistoa hyödyntäen	Laitteet/oppilas/koulu	Valtakunnallinen taso	1,7 opp / laite
2. Terveelliset ja turvalliset toimitilat	Tilat mahdollistavat koulunkäynnin ja työskentelyn.	toteutuma	toteutuu	Tarvittavat toimenpiteet toteutettu (Saloinen: väistötilat, Vihanti: väliaikais-tilat)
3. Hyvinvoinnin parantaminen	Kehityskeskustelut Osaava ja riittävä henkilöstö	toteutuma % Koulutuspäivät	100 % > 3	97 % opettajat 3/hlö, ohjaajat 2/hlö

Perustelut (resurssit ja muut toimintaedellytykset)

Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö tuottaa asiakaslähtöisesti ja osallistavasti laadukkaat palvelut.

Opetus / Lukio

Vastuuhenkilö: Heikki Peltoniemi

Palvelutoiminnan kuvaus (toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö)
Raahen lukion tehtävänä on antaa opiskelijoilleen laaja yleissivistys, jatko-opintokelpoisuus ja edistää työelämäntietoisuutta. Lukio tukee opiskelijan edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen.

Suunnittelukauden 2017 – 2019 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

1. Opiskelijahuollon kehittäminen
2. Digitalisaatio
3. Koulun toiminnan itsearvioinnin kehittäminen

Toiminnan tavoitteet, mittarit/tunnusluvut ja niiden tavoitetaso vuodelle 2017				
Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit/ Tunnusluvut	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2017
1. Lukion ja yläkoulu-opiskelijahuollon yhteistyö	1. Kehitetään sellaisia toimintamalleja opiskelijahuoltolain puitteissa, jotka mahdollistavat varhaisen puuttumisen.	1. Opiskelijahuoltolain mukaiset kriteerit.	1. Tukipalvelujen saavutettavuus määräajassa/valtakunnallinen kouluterveyskysely Lukion keskeyttäneiden määrä alle valtakunnallisen tason.	Määräaika toteutuu. Kouluterveydenhoitajalle pääsy koettiin vaikeammaksi kuin maassa keskimäärin. Lukion keskeyttäneiden määrä ylitti valtakunnallisen tason (Raahen lukio 6,2 %, Suomi 3,1 %). Raahessa poikien kouluviiväytyvyys alhaisempi kuin maassa keskimäärin.
2. Sähköiset oppimisympäristöt ja koejärjestelmät	2. Sähköisten oppimisympäristöjen käyttö valmentaa opiskelijoita uudistuvaan ylioppilaskokeeseen.	2. Sähköisen materiaalin käyttö osana opetusta, sähköiset kurssikokeet.	2. Digitaalisen materiaalin käyttö lisääntyy nykyisestä.	Sähköisten kurssikokeiden määrä lisääntyi noin 50 %.
3. Opiskelijoiden osallisuus	3. Opiskelijahuoltolain ja opetussuunnitelman mukainen opiskelijoiden osallisuus koulun toiminnan kehittämiseen toteutuu. 4. Kehitetään arviointijärjestelmää OPLA:n hyväksynnän laatukäsikirjan mukaisesti.	3. Arviointikyselyn tulokset.	4. Opiskelijat osallistuvat koulun toiminnan kehittämiseen, opiskelijakunta toimii aktiivisesti osana kouluyhteisöä.	51,4 % opiskelijoista kokee olevansa tärkeä osa kouluyhteisöä (koko maassa keskimäärin 54,4 %). Toteutui, opiskelijat toteuttivat arvioinnin kehittämiseen liittyvän kyselyn.

Perustelut (resurssit ja muut toimintaedellytykset)

Opiskelijahuoltolaki, uusi opetussuunnitelma ja uudistuva ylioppilastutkinto edellyttävät muutoksia toimintatavoissa. Koulukeskus mahdollistaa uudenlaisen yhteistyön esimerkiksi opiskelijahuollossa sekä vapauttaa resursseja opetuksen kehittämiseen.

Opetustoimen tunnusluvut	2013	2014	2015	2016	2017
Koulujen lukumäärä					
- peruskoulut	15	15	15	15	15
- lukiot	2	2	1	1	1
Esiopetusoppilaat	122	125	127	105	129
Perusopetuksen oppilaat	2 908	2 916	2 940	2 947	2 993
Lukion oppilaat	362	346	340	339	338
Kuljetusoppilaat	558	559	575	626	693
Pidennetyn opetusvelvollisuuden oppilaat	33	38	43	42	47
Ap-lp toiminnassa olleet oppilaat	176	180	178	124	141

Kulttuuripalvelut (kulttuuritoimi ja Kauppaporvarin kulttuuri- ja kongressitilat)Vastuhenkilö: *Piritta Rossi*

Palvelutoiminnan kuvaus (toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö)
Kulttuuripalveluiden tehtävä on tuottaa kulttuuri- ja kokouspalveluita sekä tukea kaupungin kulttuuritoimijoita. Kulttuuritoiminnan tehtävät perustuvat lakiin kuntien kulttuuritoiminnasta (3.8.1992/728)

Suunnittelukauden 2017 – 2019 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

1. Tuotettavan kulttuuritarjonnan laatu ja monipuolisuus sekä raahelaisten kulttuuritoimijoiden tukeminen
2. Lasten ja nuorten huomioiminen kulttuuripalveluiden toiminnassa: tasa-arvo ja saavutettavuus.
3. Kaupunkilaisten osallistaminen, alueellinen kulttuuritoiminta
4. Verkostoituminen ja yhteistyön lisääminen kaupungin sisällä sekä alueellisesti ja valtakunnallisesti.

Toiminnan tavoitteet, mittarit/tunnusluvut ja niiden tavoitetaso vuodelle 2017

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit/Tunnusluvut	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2017
Toiminnan laatu ja monipuolisuus sekä lasten ja nuorten kulttuurin huomioiminen	1. Tapahtumien järjestäminen	1. Tapahtumamäärät ja kävijämäärät	yli 50 tapahtumaa, yli 12 000 kävijää	Saavutettu 87 tapahtumaa, yli 18 000 kävijää
	2. Raahelaisten kulttuurijärjestöjen ja toimijoiden tukeminen	2. Avustusten jako (kpl ja €)	yli 20 avustuskohdetta, 51 000 €	Saavutettu 28 kohdetta, 52 000 €
	3. Lasten ja nuorten huomioiminen kulttuuritapahtumissa	3. Lapsille ja nuorille suunnattujen tapahtumien järjestäminen	yli 15 tilaisuutta, yli 1 500 osallistujaa	Saavutettu 28 tilaisuutta, yli 6000 kävijää
Yhteistyön lisääminen kaupungin sisällä sekä alueellisesti ja valtakunnallisesti	4. Kauppaporvarin kulttuuri- ja kongressitilojen kehittämisen	4. Tapahtumamäärät ja kävijämäärät	yli 200 tilaisuutta, yli 20 000 kävijää	Saavutettu 445 tilaisuutta, 58 918 kävijää
	5. Yhteistyön lisääminen	Näkyvyys, tunnetuus hyvänä yhteistyökumppanina, osallistaminen	Yhteistyön tuoma taloudellinen hyöty	Saavutettu

MuseopalvelutVastuhenkilö: *Eija Turunen*

Palvelutoiminnan kuvaus (toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö)
Raahen museon tehtävänä on aineelliseen ympäristöön liittyvien perinteiden, esineiden ja rakennusten sekä luonnon säilyttäminen, tutkiminen, suojelu ja tunnetuksi tekeminen sekä kotiseututyön ja historian harrastuksen edistäminen.

Suunnittelukauden 2017 – 2019 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

1. Kruununmakasiiniin tulevien näyttelysisäلتöjen suunnittelun ja toteutuksen jatkaminen. Kokoelmien inventoinnin ja digitoinnin jatkaminen.

2. Kulttuurihistoriallisen perinne- ja museotyöasiantuntijuuden kehittäminen ja turvaaminen. Riittävien henkilöstöressurssien turvaaminen.
3. Monipuolisten museopalveluiden tarjoaminen käytettävissä olevien resurssien puitteissa.

Toiminnan tavoitteet, mittarit/tunnusluvut ja niiden tavoitetaso vuodelle 2017

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit/Tunnusluvut	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2017
1. Kruununmakasiinin toimintojen suunnittelun ja toteutuksen jatkaminen	1. Näyttelytilojen sisällöntuotanto. Suomi 100v – juhlavuoteen liittyvä näyttely	1. Kiinnostavat näyttelyt, esteettömät ja monipuoliset museopalvelut	5 000 kävijää	yht. 4 280 kävijää, muu tilankäyttö 715 hlöä
2. Museokokoelmien inventoinnin jatkaminen	2. Uusien varastotilojen myötä kokoelmien hallinta helpompaa ja järjestelmällisempää	2. Kokoelmien laadun, määrän ja kunnan arvioiminen jatkuu Raahen museon kokoelmapolitiikan mukaisesti	Inventoinnin myötä kokoelmien määrä tarkentuu.	Kokoelmien inventointia jatkettu suunnitelmien mukaisesti
3. Museokokoelmien digitoinnin jatkaminen	3. Valokuvakokoelmat sähköiseen muotoon, muun kokoelman siirtäminen sähköiseen ohjelmaan jatkuu	3. Mm. valokuvia n 36 000 kpl, luetteloituja esineitä 15 200 ja lukematomia luetteloimattomia esineitä	Digitoinnin myötä kokoelmien käyttö ja tutkiminen helpottuu	Kokoelmien digitointia jatkettu suunnitelmien mukaisesti
4. Nk. vanhojen museokohteiden toiminnan varmistaminen	4. Kruununmakasiinimuseo ja Pakkahuoneen museo avoinna ympäri vuoden. Muut kohteet taloudellisten resurssien mukaan	4. Nk. vanhojen museokohteiden kävijämäärien pysyttäminen nykytasolla	Näissä kohteissa yhteensä 6 000 kävijää	Näissä kohteissa yhteensä 9 690 kävijää

Perustelut (resurssit ja muut toimintaedellytykset)

Raahen museotoiminta keskittyy edelleen Kruununmakasiinimuseon toimintojen kehittämiseen. Näyttelyiden sisällöntuotantoa jatketaan. Kokoelmien inventointia, luettelointia ja digitointia jatketaan Raahen museon kokoelmapolitiikan mukaan. Pakkahuoneen museon vakiintuneet toiminnot jatkuvat edelleen. Sove-liuksen talon, Apteekkimuseon sekä kotiseutumuseoiden kohteita pidetään auki taloudellisten resurssien mukaan. **Kotiseutumuseoiden pitäminen avoinna esimerkiksi heinäkuun ajan 5 pv/vko (ke-su) vaatisi kahden henkilön palkkaamiseksi yhteensä 3 516,52 € lisää budjettiin (2 864,32 € määräaikaisten palkkoihin ja 652,20 € sotumaksuihin.)**

Vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus / Raahe-opisto

Vastuuhenkilö: Ritva Mattila

Palvelutoiminnan kuvaus (toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö)

Raahe-opisto on kansalaisopisto, jonka tehtävänä on järjestää vapaan sivistystyön mukaista opetusta Raahessa ja Pyhäjoella. Tavoitteena on tarjota kuntalaisille mahdollisimman monipuolisesti, laadukkaasti ja tasa-arvoisesti osallistumismahdollisuuksia eri harrastekursseihin. Opistotoiminta edistää osallistujien monipuolista kehittymistä ja hyvinvointia. Raahe-opisto järjestää myös lapsille ja nuorille taiteen perusopetusta kuvataiteessa ja käsityöissä. Raahe-opisto on kaikkien yhteinen hyväntuulinen oppimiskeskus.

Suunnittelukauden 2017 – 2019 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet
1. Raahе-opisto on kestäväen kehityksen opisto 2. Vahvistamme paikallista kulttuuriperinnettä ja luomme uutta perinnettä 3. Raahе-opisto on laadukas, viihtyisä työ- ja oppimisympäristö

Toiminnan tavoitteet, mittarit/tunnusluvut ja niiden tavoitetaso vuodelle 2017				
Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit/Tunnusluvut	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2017
1. Saavutettavuus	Opiskelijamäärä	Opiskelijoiden osuus väestöstä	yli 10 % koko alueen väestöstä	13,35 %
	Uusien opiskelijoiden määrä	% opiskelijoista	4 %	6 %
2. Talouden ja toiminnan yhteensovittaminen	talous tasapainossa	budjetin toteuma	alle 100 %	toteutunut
3. Työhyvinvointi	Työtyytyväisyys	kysely 1-5 asteikolla	4	4.3
	Osaaminen	Osaamiskartoitus asteikko eri osa-alueilla 1-5	3,5	3.7
	Sairastavuus	sairauspoissaolot pv/v	alle kaupungin keskiarvon	toteutunut
	Kehityskeskustelut kaikkien kanssa	% henkilökunnasta	100 %	toteutunut

Perustelut (resurssit ja muut toimintaedellytykset)
Raahе-opisto sopeuttaa toimintansa taloudellisten edellytysten mukaiseksi.

Vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus / Musiikkiopisto

Vastuuhenkilö: Kristina Leskinen

Palvelutoiminnan kuvaus (toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö)
Taiteen perusopetuslakiin (633/1998) perustuvan musiikin laajan oppimäärän mukaisen opetuksen tarjoaminen seutukunnan lapsille ja nuorille.

Suunnittelukauden 2017 – 2019 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet
Laadukas ja monipuolinen opetus Paikallinen ja seutukunnallinen yhteistyö Korkeatasoinen kulttuuritoimija ja kulttuurikasvatusta tuottava oppilaitos

Toiminnan tavoitteet, mittarit/tunnusluvut ja niiden tavoitetaso vuodelle 2017				
Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit/Tunnusluvut	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2017

- Musiikkipedagogisen osaamisen ja työhyvinvoinnin ylläpitäminen	- Henkilöstön koulutus - Omat toimivat toimitilat	- Koulutuspäivät - Sairauspoissaolojen vähentäminen	- 2 kpl/ päätoim. henk. - Sairauspoissaolojen vähentäminen	- 3 kpl/ päätoim. henk. - Sairauspoissaoloja edelleen
- Tietotekniikka osa opettajien työtehtäviä	- Wilman toimivuus ja käyttö - Webtallennuksen ja Populuksen käyttö	- Kehittäminen ja henkilökunnan perehdyttäminen	- Opettajat hallitsevat ja käyttävät em. ohjelmia	- Toteutunut
- Kulttuuritoimija	- Verkostoituminen paikallisten ja seutukunnallisten toimijoiden kanssa - Yhteistyö perusopetuksen kanssa	- Yhteistyössä järjestetyt konsertit ja tapahtumat - Oppilaitoksen omat konsertit	- 20 kpl	- 25 kpl
- Kulttuurikasvatus	- Henkilöstön sitoutuminen kulttuuri- kasvatusstyöhön	- Koululaiskonsertit - Musiikkiyhteistyö kouluilla sekä muiden toimijoiden kanssa	- 2 kpl - 2 vkoh	- 4 kpl - 2 vkoh

Perustelut (resurssit ja muut toimintaedellytykset)

Opettajien osaamisen ja työhyvinvoinnin ylläpitäminen luo hyvää ilmapiiriä työpaikalle ja luo perustaa laadukkaalle opetukselle. Paikallisen ja seutukunnallisen verkostoitumisen ja yhteistyön kautta suuremmat konserttikokonaisuudet ovat mahdollisia toteuttaa kustannustehokkaasti. Yhteistyö tukee henkilöstön ja oppilaiden osaamista ja innovatiivisuutta sekä mahdollistaa resurssien hyödyntämisen.

Omat toimitilat mahdollistavat opettajien yhteistyön nykyisen viidessä toimipaikassa opettamisen sijaan. Myös tasaveroiset työtilat opettajakunnalla ovat tärkeä yhdenvertaisuuden mittari.

Vapaa sivistystyön ja taiteen perusopetuksen tunnusluvut	2013	2014	2015	2016	2017
Raahe-opisto, opiskelijat	3 349	3 074	3 208	3 100	3 100
Musiikkiopisto, oppilaat	401	401	436	441	464

KirjastopalvelutVastuuhenkilö: *Timo Töyräs*

Palvelutoiminnan kuvaus (toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö)
<p>Raahen kaupunginkirjasto pyrkii turvaamaan tasapuolisesti kuntalaisten mahdollisuuksia tietoon, kirjallisuuden ja taiteen harrastamiseen ja monipuoliseen itsensä kehittämiseen ja elämyksiin.</p> <p>Kirjasto tarjoaa asiakkaidensa käyttöön uusiutuvan kirjastoaineiston, henkilökunnan asiantuntemuksen, tiedonhakupalveluja, sähköisiä palveluja, mahdollisuuden internetin ja langattoman verkon käyttöön sekä näyttelytilan, ryhmähuoneet, hiljaisen lukutilan ja tutkijanhuoneet.</p> <p>Kirjasto tekee yhteistyötä eri tahojen kanssa, josta esimerkkinä on lasten lukemaan innostaminen yhteistyössä koulujen ja päiväkotien kanssa.</p> <p>Suomen julkinen kirjastoverkko muodostuu kaupunkien/kuntien yleisistä kirjastoista, tieteellisistä kirjastoista sekä oppilaitosten kirjastoista.</p> <p>Pääkirjaston lisäksi kuntalaisia palvelee kolme lähikirjastoa; Pattijoki, Haapajoki-Piehinki -alue, ja Vihanti. Kirjastoauto käy kerran viikossa Alpuassa, Korvenkylässä, Lampinsaarella ja Lumimetsässä. Kirjastoauto-palvelut ostetaan Haapaveden kaupungilta.</p> <p>Kirjaston peruskäyttö on kirjastolain mukaan maksutonta. Kunnat vastaavat lakisääteisten yleisten kirjasto-palvelujen järjestämisestä ja ne saavat siihen myös valtionrahoitusta.</p>

Suunnittelukauden 2017 – 2019 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet
<ol style="list-style-type: none"> Kirjastotoimen kehittämisellä mahdollistetaan tulevaisuuden palvelukyky. Erityishuomio kiinnitetään lapsiin ja nuoriin ja varttuneeseen väestöön. OUTI-yhteistyön omaksuminen. Kirjasto toteuttaa ydintehtävänäään kuntalaisten sivistyksellisiä perusoikeuksia, tiedon ja kulttuurin saatavuutta.

Toiminnan tavoitteet, mittarit/tunnusluvut ja niiden tavoitetaso vuodelle 2017				
Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit/Tunnusluvut	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2017
1. Kirjastotoimen kehittämisellä mahdollistetaan tulevaisuudessa palvelukyky.	1. Asiakkaiden käytössä on uusiutuva ja monipuolinen kirjastoaineisto.	1. Hankinnat/asukas	400 kirjaa / 1 000 as.	242
		poistot kokoelmasta	8 % kirja-kokoelmasta	2,16 %
2. Kirjasto toteuttaa ydintehtävänäään kuntalaisten sivistyksellisiä perusoikeuksia, tiedon ja kulttuurin saatavuutta.	2. Asiakaslähtöisen palvelun takaa riittävä ja osaava henkilökunta.	ja suoritteet / asukas	18 lainaa / as.	15,48
		2. Henkilömäärä/asukas,	0,8 - 1 / 1 000 as.	0,74
	korkea-koulutuskinto henkilökunnasta	asetuksen edellyttämä 45 %	32 %	
	3. Kirjasto järjestää toimintaansa tukevaa oheistoimintaa.	3. Järjestetyt oheistoiminnot ja niihin osallistuneiden määrät	100 kpl osallistujat 2 700	480 4 588
4. Täydennyskoulutuksella ylläpidetään henkilöstön työmotivaatiota ja ammattitaitoa.	4. Koulutuspäivät	6 pvä/työntekijä		2,16

	5. Riittävien kirjastopalveluiden saatavuus kuntalaisille.	5. Palvelupaikan etäisyys/asukas	80 %:lla asukkaista palvelu 2 km etäisyydellä	62 %
--	--	----------------------------------	---	-------------

Perustelut (resurssit ja muut toimintaedellytykset)

Kirjastotoimen keskeinen tavoite v. 2017–2019 on saada vuoden 2015 syksyllä hankerahoituksen turvin käynnistetty palvelumuotoilutyön jatkaminen ja saattaminen käytäntöön.

Henkilöstön kannalta lähivuosina on oleellista saada henkilöstön määrä ja koulutusrakenne kirjastoasetuksen ja laatusuosituksen mukaiseksi.

Lähikirjastojen uudistamiseen esitetään erillistä määrärahaa investoinneista. Lisäksi tarvitaan määrärahaa pääkirjaston verhojen uusimiseen.

Pääkirjaston palautusautomaatin laajentaminen palautusprosessien nopeuttamiseksi.

Outi-kimpan välisen yhteistyön tiivistäminen.

Vuonna 2015 tehdyt palkankorotukset aiheuttivat 45 000 euron vajeen kirjaston budjettiin.

Tulokertymää on vähennettävä n. 10 000 €. Muutos johtuu uudesta kirjastolaista (astuu voimaan 1.1.2017), jonka perusteella esim. kirjaston varausmaksut poistuvat. Lisäksi kirjaston perimät kaukolainamaksut vähentyvät OUTI-kimpan myötä.

Rakennetun ympäristön lautakunta

Rakennetun ympäristön lautakunta

Vastuuhenkilö: Pasi Alatalo

1 000 €	Alkuperäinen TA 2017	TA- muutokset	TA 2017 muut. jälkeen	Toteuma 2017	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Myyntituotot	2 346		2 346	2 264	-82
Maksutuotot	497		497	428	-69
Tuet ja avustukset	15		15	49	35
Muut toimintatuotot	6 894		6 894	7 229	334
Toimintatuotot yht.	9 751		9 751	9 969	218
Valmistus omaan käyttöön	381		381	659	278
Henkilöstökulut	-4 921		-4 921	-4 842	79
Palvelujen ostot	-4 062		-4 062	-4 231	-169
Ostot tilikauden aikana	-3 231		-3 231	-3 670	-438
Avustukset	-421		-421	-362	59
Vuokrat	-580		-580	-630	-50
Muut toimintakulut	-22		-22	-88	-66
Toimintakulut yht.	-13 237		-13 237	-13 822	-585
Toimintakate = valtuustoon nähden sitova	-3 105		-3 105	-3 194	-89
Poistot	-3 145		-3 145	-3 187	-42
Ulkoiset					
Myyntituotot	1 863		1 863	1 790	-73
Maksutuotot	485		485	426	-59
Tuet ja avustukset	15		15	49	35
Vuokratuotot	3 733		3 733	3 582	-152
Muut toimintatuotot	486		486	928	442
Toimintatuotot yht.	6 582		6 582	6 775	193
Valmistus omaan käyttöön	381		381	659	278
Henkilöstökulut	-4 921		-4 921	-4 842	79
Palvelujen ostot	-3 228		-3 228	-3 492	-264
Ostot	-3 231		-3 231	-3 661	-430
Avustukset	-421		-421	-362	59
Vuokrat	-279		-279	-302	-23
Muut toimintakulut	-22		-22	-88	-66
Toimintakulut yht.	-12 102		-12 102	-12 748	-646
Toimintakate	-5 140		-5 140	-5 314	-174
Sisäiset					
Myyntituotot	482		482	473	-9
Maksutuotot	12		12	2	-10
Vuokratuotot	2 654		2 654	2 717	63
Muut toimintatuotot	22		22	2	-20
Toimintatuotot yht.	3 169		3 169	3 194	25
Palvelujen ostot	-834		-834	-739	95
Ostot tilikauden aikana				-9	-9
Vuokrat	-301		-301	-327	-26
Toimintakulut yht.	-1 135		-1 135	-1 074	60
Toimintakate	2 035		2 035	2 120	85
Vyörytykset					
Tekninen toimi	628		628	603	-26
Vyörytystulot yht.	628		628	603	-26
Keskushallinto	-183		-183	-283	-100
Hallintopalvelut	-151		-151		151
Tekninen toimi	-628		-628	-603	26
Vyörytysmenot yht.	-963		-963	-886	76
Kokonaiskustannukset	-6 585		-6 585	-6 665	-80

Tekninen lautakunta (toimi 31.5.2017 saakka)

Vastuhenkilö: Pasi Alatalo

Palvelutoiminnan kuvaus (toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö)
<p>Tehtävänä on:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kehittää toimialansa toimintaa, taloutta ja organisaatiota - tarjota monipuolisia, turvallisia ja tarpeita vastaavia kaavoitus- ja asumisratkaisuja kuntalaisille ja elinkeinoelämälle - tuottaa ja ylläpitää terveellisiä, turvallisia ja viihtyisiä yhdyskuntateknisiä palveluja ja kunnan tarvitsemia toimitiloja taloudellisesti ja tarkoituksenmukaisesti - toimia kaupungin tielautakuntana ja jätehuoltoviranomaisena

Suunnittelukauden 2017 – 2019 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

1. Taloudellisen toimintamallin käytön tehostaminen hyödyntämällä asiakaspalautteita palveluprosessien kehittämisessä.
2. Suurhankkeiden toteuttaminen sekä kuntalaisten ja ympäristövaikutusten huomioiminen päätöksenteossa.
3. Hallinnonuudistuksen toteuttaminen päätösten mukaisesti

Toiminnan tavoitteet, mittarit/tunnusluvut ja niiden tavoitetaso vuodelle 2017

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit/Tunnusluvut	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2017
Palveluprosessien parantaminen ja tehostaminen asiakaspalautteita hyödyntäen.	1. Taloudellinen toimintamalli käytössä kaikilla tulosalueilla	1. Työohjelmien toteuttaminen	80 %	95 %
Laadukas johtaminen edistää asiakastytyväisyyttä ja vahvistaa henkilöstön työhyvinvointia.	2. Henkilöstön työssäjaksamisen tukeminen ja sairauspoissaolojen vähentäminen.	2. Koulutus Sairauspoissaolot Työpaikkakokoukset (ka tulosalue)	2 pv/hlö < 14 pv/hlö 4 krt/v	2 pv/hlö 7,9 pv / hlö 4 krt/v
Maanhankinta etupainotteinen.	3. Riittävä ja monipuolinen tonttitarjonta	3. Tonttitarpeen tehokkaampi markkinointi	90 % tarpeesta	50 % (asuintonttitarjonnan monipuolisuus ei ole riittävä)
Liikennejärjestelmän kehittäminen	4. Turvallinen, viihtyisä ja loppuun asti toteutettu ympäristö.	4. Tilastoitujen liikenneonnettomuuksien määrä vähenee kaupungin hallinnoimilla liikenneväylillä	< vuoden 2016 taso	Toteutunut ennakkotietojen mukaan (tark tiedot tulevat myöhemmin keväällä)

Perustelut (resurssit ja muut toimintaedellytykset)

Teknisen keskuksen henkilöstöstä vaihtui 9 % v. 2017. Rekrytoinnit toteutettiin henkilöstösuunnitelman mukaisesti. Tekninen lautakunta kokoontui viisi kertaa. Kesäkuussa voimaan tulleen hallinnon uudistuksen mukaisesti tekninen lautakunta ja ympäristölautakunta yhdistyivät rakennetun ympäristön lautakunnaksi, joka kokoontui seitsemän kertaa. Lautakunnan nimeämä lupa- ja valvontajaosto kokoontui neljä kertaa.

Suurhankkeiden osalta Ferrovan Oy:n (Mustavaara Oy) sekä hankkeen osallisten kanssa on tehty tiivistä yh-

teistyötä aktiivisesti hankkeen mahdollistamiseksi ja työ jatkuu v. 2018. Tekninen lautakunta kävi keväällä 2017 tutustumassa Hanhikivi- hankkeeseen ja sen tuomiin mahdollisuuksiin.

Sähköisiä palveluita on kehitetty ja otettu käyttöön eri tulosalueilla esim. Lupapiste.fi rakennusvalvonnassa ja Claudia-hankinta-/sopimusjärjestelmä hallinnossa. Sähköinen kokousjärjestelmä otettiin kokonaisuudessaan käyttöön lautakunta- ja jaostotyöskentelyssä.

Ympäristölautakunta (toimi 31.5.2017 saakka)

Vastuuhenkilöt: Satu Kaipio 1.1.–28.2.2017, Hannu Paasovaara 1.3.–13.8.2017 ja Jonna Hakala 14.8.–31.12.2017

Palvelutoiminnan kuvaus Rakennus- ja ympäristövalvonta

Rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävinä on MRL:n mukaiset rakennusvalvontatehtävät, joihin kuuluvat mm.

- rakentamisen ohjaus, neuvonta sekä valvonta
- rakennus-, toimenpide-, purkamis-, maisematyö-, sekä maa-ainesottoluvat
- vastaavien ja muiden työnjohtajien hyväksyminen
- viranomaiskatselmukset
- rakennetun ympäristön hoitoon liittyvä valvonta
- suunnittelutarve- ja poikkeamislupahakemusten tarkistus
- tietojen välittäminen VRK:lle
- valvoa ympäristönsuojeluasioita, tehdä lakien mukaisia päätöksiä sekä osallistua kunnan/kaupungin organisaatiossa yhteistyöhön ympäristönsuojeluun liittyvissä asioissa
- huolehtia kunnissa ympäristönsuojelua koskevasta tiedottamisesta, koulutuksesta sekä valistuksesta
- huolehtia ympäristön tilan seuraamisesta

Toiminta-alueena Raahen kaupunki sekä Siikajoen ja Pyhäjoen kunnat

Suunnittelukauden 2017 – 2019 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

1. Vaikuttaa terveellisen, turvallisen ja viihtyisän elinympäristön rakentumiseen
2. Toiminta-alueen kuntien lupatoiminnan yhtenäinen, sujuva ja oikeudenmukainen käsittely
3. Toimintakulujen kattaminen pääosin lupamaksuilla
4. Henkilöstön ammattitaidon ylläpitäminen täydennyskoulutuksilla

Toiminnan tavoitteet, mittarit/tunnusluvut ja niiden tavoitetaso vuodelle 2017

(=valtuustoon nähden sitovia)

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit/Tunnusluvut	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2017
Taloudellisuus	1. tulojen kasvu	1. tulot/menot	78 %	58 %
Tehokkuus	2. tehokkuuden ylläpito	2. luvat kpl/htv	95 kpl/htv	105 kpl/htv
Lupien käsittelyaika	3. säilyy ennallaan	3. ka. vrk/lupa	10 vrk	12 vrk
Virheettömyys	4. säilyy ennallaan	4. valitus- %	1 %	1 %
Katselmusten toimitus	5. säilyy ennallaan	5. vrk pyynnöstä	4 vrk	5 vrk

Perustelut (resurssit ja muut toimintaedellytykset)

Toiminta perustuu kuntien väliseen ja hyväksymään yhteistoimintasopimukseen. Yhteistoimintasopimuksen kustannusten jakoa tullaan tarkastelemaan kuntiin kohdistuvien työmäärien mukaiseksi erityisesti Pyhäjoen ydinvoimalahankkeen osalta.

Ympäristölautakunnan alaisuudessa toimii 4 rakennustarkastajaa, 3 ympäristösihteeriä ja 2 lupasihteeriä, joiden toimipiste on Raahen tekninen palvelukeskus Pattijoella. Lisäksi Pyhäjoella toimii Pyhäjoen palkkalis-
talla oleva rakennusvalvonnan kanslisti, joka hoitaa myös muita teknisen sektorin tehtäviä.

Mittaustoiminnan hoitavat Raahen mittausosasto ja Pyhäjoen osalta Kalajoen mittausosasto. Yhteistoi-
minta toimii moitteettomasti.

Tulosalue: Hallinto

Vastuuhenkilö: Pasi Alatalo

1 000 €	Alkuperäinen TA 2017	TA- muutokset	TA 2017 muut. jälkeen	Toteuma 2017	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Toimintatuotot yht.				5	5
Toimintakulut yht.	-674		-674	-639	35
Toimintakate	-674		-674	-634	40

Tulosalue: Kuntatekniikka

Tulosyksiköt: Liikennealueet, ympäristö- ja liikunta-alueet, kone- ja varastopalvelut, jätehuolto

Vastuuhenkilö: Paula Pihkanen

1 000 €	Alkuperäinen TA 2017	TA- muutokset	TA 2017 muut. jälkeen	Toteuma 2017	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Toimintatuotot yht.	2 168		2 168	2 179	11
Valmistus omaan käyttöön	251		251	377	126
Toimintakulut yht.	-5 972		-5 972	-6 010	-39
Toimintakate	-3 553		-3 553	-3 455	98

Tulosalue: Tilahallinta

Tulosyksiköt: Hallinto ja rakennuttaminen, kiinteistöhoito

Vastuuhenkilö: Olli Silvennoinen

1 000 €	Alkuperäinen TA 2017	TA- muutokset	TA 2017 muut. jälkeen	Toteuma 2017	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Toimintatuotot yht.	4 825		4 825	4 723	-102
Valmistus omaan käyttöön	120		120	60	-60
Toimintakulut yht.	-4 857		-4 857	-5 503	-645
Toimintakate	88		88	-720	-808

Tulosalue: Maankäyttö ja mittaus

Vastuuhenkilö Risto Karhu

1 000 €	Alkuperäinen TA 2017	TA- muutokset	TA 2017 muut. jälkeen	Toteuma 2017	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Toimintatuotot yht.	2 130		2 130	2 691	561
Valmistus omaan käyttöön	10		10	53	43
Toimintakulut yht.	-941		-941	-839	102
Toimintakate	1 199		1 199	1 904	705

Tulosalue: Rakennus- ja ympäristövalvonta

Vastuuhenkilöt: Satu Kaipio 1.1.–28.2.2017, Hannu Paasovaara 1.3.–13.8.2017 ja Jonna Hakala 14.8.–31.12.2017

1 000 €	Alkuperäinen TA 2017	TA- muutokset	TA 2017 muut. jälkeen	Toteuma 2017	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Toimintatuotot yht.	628		628	372	-256
Valmistus omaan käyttöön				1	1
Toimintakulut yht.	-793		-793	-663	130
Toimintakate	-165		-165	-290	-125

Hallinto

Vastuuhenkilö: Pasi Alatalo

Palvelutoiminnan kuvaus (toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö)
Tukipalvelut johtaa, hallinnoi sekä tuottaa teknisen palvelukeskuksen kokonaistoimintaa tukevia palveluja, sisältäen vastuun teknisen lautakunnan toiminnasta.
Tehtävänä on: <ul style="list-style-type: none"> - johtaa, valvoa ja vastata palvelukeskuksen hallinnosta, toiminnasta, taloudesta ja henkilöstöasioista - tuottaa teknisen palvelukeskuksen eri tulosalueille toimistopalveluja, mm. laskutus, venepaikka-vuokraukset, palkkakirjaukset, laskujen käsittely, tulostus ja arkistointipalvelut - palvella kuntalaisia ja ohjata heidät oikealle ”luukulle”

Suunnittelukauden 2017 – 2019 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet
<ol style="list-style-type: none"> 1. Hallinnon uudistuksen aiheuttamien muutosten toteuttaminen 2. Tukipalveluprosessien toimivuuden turvaaminen toimintoja kehittämällä ja laatua parantamalla. 3. Henkilöstöresurssien turvaaminen ja tehokas käyttö. 4. Tavoitteiden huomioiminen toiminnassa ja sektorirajat ylittävän yhteistyön edistäminen.

Toiminnan tavoitteet, mittarit/tunnusluvut ja niiden tavoitetaso vuodelle 2017				
Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit/Tunnusluvut	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2017
Työyhteisön hyvinvoinnin ja tiedonkulun parantaminen.	1. Yhteistoiminnan kehittäminen ja selkeä viestintä.	1. Johtoryhmän kokoukset / osallistumisprosentti Työpaikkakokoukset / osallistumisprosentti	11 krt/v, 95 % 4 krt/v, 95 %	10 krt 90% 7 krt 98 %
Laadukkaan asiakaspalvelun ja palvelutarjonnan ylläpitäminen.	2. Tehokas talouden seuranta	2. Käyttötalouden toteutumaportti	11 krt/v	10 krt/v
Varhaisen välittämisen mallin hyödyntäminen	3. Ammattitaidon kehittäminen ja henkilöstön työssä jaksamisen tukeminen	3. Koulutuspäivät/hlö Sairauspoissaolot (tepa yhteensä)	2 pv/hlö < 14 pv/hlö	2 pv/hlö 12,8 pv

Perustelut (resurssit, haasteet ja muut toimintaedellytykset)
Toimintavuonna toteutettu hallinnon uudistaminen saavutti tavoitteensa lautakuntien yhdistämisessä ja organisaation toimintatapojen yhtenäistämässä asetetun aikataulun mukaisesti.

Kuntatekniikka

Vastuuhenkilö: Paula Pihkanen

Palvelutoiminnan kuvaus (toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö)
<p>Kuntatekniikan tulosalue vastaa väylien ja alueiden kunnossapidosta ja rakentamisesta. Tulosalueen tehtävinä ovat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liikennealueiden, puistojen ja liikunta-alueiden kunnossapito ja rakentaminen • kone-, korjaus- ja kuljetustoiminta • talous- ja puistometsien hoito • jätehuollon toimintojen järjestäminen • keskusvaraston toiminta • työpajatoiminnan operatiivinen toiminta • joukkoliikenne yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa

Suunnittelukauden 2017 – 2019 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet
<ol style="list-style-type: none"> 1. Hoitaa ja ylläpitää turvallista ja viihtyisää liikenneympäristöä, puistoja sekä liikunta- ja virkistyspaikkoja. 2. Jätehuollon toimintojen ja vastaanoton järjestäminen jätelain ja uusien jätehuoltomääräysten mukaisesti. 3. Yhdyskuntateknisten toimintojen yhtenäistäminen ja tasapuolinen palvelutarjonta kuntatekniikan palveluissa koko kunnan alueella.

Toiminnan tavoitteet ja mittarit/tunnusluvut vuodelle 2017				
Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit/Tunnusluvut	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2017
1. Kuntalaislähtöisyys	1. Yhdyskuntateknisten toimintojen yhtenäistäminen ja tasapuolinen palvelutarjonta kuntatekniikan palveluissa.	1. Omaisuuskartoitus ja yhtenäisen kustannuseurannan kehittäminen.	valmiusaste 95 %	Ei toteutunut. Dokumentointia tekevä toimenhaltija oli pitkällä sairauslomalla.
2. Kuntalaislähtöisyys, hyvinvoivat kuntalaiset.	2. Turvallinen, viihtyisä ja loppuun asti toteutettu ympäristö ja sen kustannustehokas ylläpito.	2. Tilastoitujen liikenneonnettomuuksien määrä vähenee kaupungin hallinnoimilla liikenneväylillä	< vuoden 2016 taso	On toteutunut ennakkotietojen mukaan. Tarketiedot vuodelta 2017 saadaan myöhemmin keväällä.
3. Uudistumisvalmius	3. Joukkoliikennesuunnitelman käytännön toteuttaminen	3. Kustannusten hallintaa ja määrärahan riittävyys	100 %	Toteutui.
4. Kuntalaislähtöisyys, sektorirajat ylittävä yhteistyö	4. Työpajakokeilussa olevien henkilöiden osallistuminen korjaus- ja kunnossapitotöihin	4. Käytetty tuntimäärä	>50 %	Toteutui >80 %.

Perustelut (resurssit ja muut toimintaedellytykset)
<p>Tehtävät hoidetaan kuntatekniikan työntekijöiden toimesta Raahen kaupungin omistamalla konekalustolla täydennettynä yksityisten urakoitsijoiden tarjoamalla palveluilla. Vakinaisen henkilöstön määrä on 37. Viime</p>

vuosina laajentuneet kunnossapitoalueet ja työresurssien niukkuus, aiheuttavat haasteita käytännön toiminnassa. Myös sääolosuhteet ovat kuluina vuosina runsaiden sateiden ja kovien tuulien vuoksi lisänneet kunnossapidon tarvetta ja toiveita/vaatimuksia asukkaiden taholta.

Kuntatekniikan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet täyttyivät vuonna 2017 lähes kokonaan. Talousarvion toteutumiseen vaikutti myös se, että oman konekaluston käyttöä on investointikohteilla tehostettu paremman aikataulusuunnittelun ansiosta.

Työpajatoiminta on nykyisin kokonaan Kampusalueella. Yhteistyö työpajan ja teknisen puolen välillä sujuu hyvin. Työpajalaiset ovat mukana monissa tehtävissä ja on erittäin tärkeää, että heillä on merkityksellistä tekemistä.

Kuntatekniikan investointiohjelman mukaiset työt toteutuivat v. 2017 lähes täysin. Pyhtilänkankaan kaava-alueen sekä Tokolan teollisuusalueen rakentaminen olivat suurimmat työkohteet.

Tilahallinta

Vastuuhenkilöt: Olli Silvennoinen

Palvelutoiminnan kuvaus (toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö)

Tilahallinta vastaa Raahen kaupungin omistamien julkisten kiinteistöjen ja huoneistojen arvosta, tuottavuudesta ja tehokkaasta käytöstä. Tilahallinta tarjoaa Raahen kaupungin palvelutuotannolle turvalliset, terveelliset, tarkoituksenmukaiset ja kilpailukykyiset toimitilat sekä tilapalvelut.

Suunnittelukauden 2017 – 2019 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

1. Terveelliset ja turvalliset toimitilat
2. Menojen ja tulojen tasapainottaminen
3. Energian käytön tehostaminen ja seurannan kehittäminen
4. Avoin, vuorovaikutteinen, nopeasti reagoiva sekä asiakkaan perustarpeet ymmärtävä asiakaspalvelu

Toiminnan tavoitteet, mittarit/tunnusluvut ja niiden tavoitetaso vuodelle 2017

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit/Tunnusluvut	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2017
Palvelut ovat taloudellisia ja vastaavat asiakkaan tarpeita.	1. Kustannustehokkuus	1. Ylläpitokustannus €/m ²	2,50 €/m ²	3,03 €/m ²
	Tilojen tehokas käyttö	Käyttöaste	> 90 %	91 %
Toteutetaan sisäilmatoselvitysten mukaiset parannustoimenpiteet	2. Työohjelman toteuttaminen	2. Työohjelma	> 80 %	95 %
Tyhjillään olevista, tuottamattomista kiinteistöistä luopuminen	3. Purkaminen/myynti	3. kpl/vuosi	2 kpl/vuosi	3 kpl (rakenn) 2 kpl (osakk)

Perustelut (resurssit ja muut toimintaedellytykset)

Tilojen ylläpitoon ja korjauksiin ei ole pystytty kohdentamaan tarpeeksi resursseja, mikä on näkynyt kunnan heikkenemisenä. Rakennusten sisäilman laadussa esiintyy edelleen ongelmia ja altisteisten työpisteiden tunnistamiseen sisäilmariskeissä tulee kiinnittää huomiota tulevaisuudessa entistä enemmän.

Suurimpana rakennushankkeena on ollut Antinkankaan monitoimitalo, joka on työllistänyt keskimäärin noin 70 henkilöä vuoden aikana ja se valmistuu ja otetaan käyttöön vuoden 2018 aikana. Vihannin ja Saloisten kouluhankkeiden suunnittelu on edennyt; Vihannin koulun osalta kilpailutusvaiheeseen ja Saloisten koulun osalta hankesuunnitelman hyväksymisvaiheeseen.

Kiinteistöjen ylläpidon kannattavuuteen on tarpeen kiinnittää huomiota ja panostaa tavoitteena olleeseen vuokrausjärjestelmän kehittämiseen. Toimistotilojen osalta vuokrauksessa otettiin käyttöön tilakohtainen vuokrausjärjestelmä.

Tarvittavien tilojen määrää on aiheellista tarkastella kriittisesti palveluverkon tarpeet huomioiden.

Energian käytön tehostamista ja seurannan kehittämistä tulee jatkaa kustannusten nousun kompensoimiseksi.

Maankäyttö ja mittaus (taulukko sisältää myös kehittämislautakuntaan kuuluvan kaavoituksen tulosityskön tavoitteet ja niiden toteuman)

Vastuuhenkilö: Risto Karhu

Palvelutoiminnan kuvaus (toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö)

Kaavoitus vastaa maankäyttö- ja rakennuslain mukaisten Raahen kaupungin yleis- ja asemakaavojen laadinnasta. Kaavoitusta ohjaavat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja maakuntakaava. Kaavoitus palvelee jatkuvana toimintana yhteiskunnan kaikkia osa-alueita ja niiden maankäyttöön ja rakentamiseen liittyviä tarpeita.

Maankäyttö vastaa kartta-, mittaus- ja kiinteistönmuodostuspalvelusta ja hallinnoi kaupungin maaomaisuutta.

Suunnittelukauden 2017 – 2019 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

1. Maankäyttö- ja rakennuslain 77 a § mukaisten tuulivoima-alueiden yleiskaavojen laadinta (Kaupunkistrategia 2014)
2. Mustavaaran Kaivos Oy:n vanadiinitehtaan YVA -prosessi ja kaavoitus (Kaupunkistrategia 2014)
3. Valtatien 8 kehittämisen edellyttämä suunnittelu ja kaavoitus (Maankäytön ja liikenteen 2015 yhteensovittamisen uudelleenarviointi ja liikennesuunnittelu)
4. Raahen liikekeskustan kehittäminen ja muiden kaupungin kehityksen edellyttämien asemakaavojen laadinta (Maankäyttö – ja rakennuslain § 51)
5. Riittävän teollisuus- ja asuintonttitarjonnan turvaaminen
6. Rekisterinpitoalueen laajentaminen

Toiminnan tavoitteet, mittarit/tunnusluvut ja niiden tavoitetaso vuodelle 2017

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit / Tunnusluvut	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2017
Suurhankkeiden kaavoitus (Kaupunkistrategia 2014)	1. Tuulivoima-alueiden ja Mustavaaran Kaivos Oy:n vanadiinitehtaan yleis- ja asemakaavojen laadinta	1. Valmiusaste	100 %	100 % (saavutettu)
Valtatien 8 kehittämishanke yhteistyössä ELY -keskuksen kanssa sekä Mettalanmäen osayleis- ja asemakaava	2. Valtatien 8 ja Mettalanmäen yleis- ja asemakaavoitus	2. Valmiusaste	100 %	100 % (saavutettu)
Raahen liikekeskustan kehittäminen	3. Liikekeskustan kaupunkikuvallinen ja -rakenteellinen kehittäminen yhteistyössä elinkeinoelämän toimijoiden kanssa-> kaavarunkovaihe ja Rautatien tontin asemakaava	3. Valmiusaste	50 %	50 % (saavutettu)

Maankäyttö- ja rakennuslain § 51 mukaisten asemakaavojen laadinta, yleiskaavojen uudistaminen kaupunkikehityksen edellyttämällä tavalla	4. Vireillä olevien ja vireille tulevien asema- ja yleiskaavojen laadinta kaavoitusohjelman mukaisesti	4. Kaavoitusohjelma / valmiusaste	80 %	50 % (22 hankkeesta 11 edennyt luottamuselin-käsittelyssä v. 2017 aikana)
Kaupungin maapoliitiikka	5. Raahen maapoliittisen ohjelman ajantasaistaminen	5. Valmiusaste	100 %	50 % (pohja-aineistoa kerätty, kesken)
Riittävä tonttitarjonta	6. Asuin-, teollisuus- ja palvelutuotannon tontteja on saatavilla kysyntää vastaavasti	6. Valmiusaste	90 %	50 % (asuintonttitarjonnan monipuolisuus ei ole riittävä)
Rekisteripitoalueen laajentaminen	7. Pattijoen asemakaava-alueen ottaminen kaupungin rekisteripitoalueeksi	7. Valmiusaste	35 %	35 % (saavutettu)

Perustelut (resurssit ja muut toimintaedellytykset)

Kaupungin kehittyminen edellyttää kaavoitusta (maankäytön suunnittelua) ja varautumista tuleviin tarpeisiin. Toiminta on kaavoituksen, kantakartan ylläpidon ja kiinteistönmuodostustehtävien osalta lakisääteistä ja jatkuvaa toimintaa.

1. Kaupunkistrategian mukaisten suurhankkeiden (tuulivoima ja vanadiinitehdas) toteuttaminen edellyttää maankäyttö- ja rakennuslain mukaisten yleiskaavojen laadinnan ja työn edellyttämät riittävät henkilöresurssit.
2. Valtatien 8 kehittämisuunnittelussa otetaan huomioon tulevat maankäytön tarpeet. Suunnittelu tapahtuu yhteistyössä ELY -keskuksen kanssa.
3. Raahen liikekeskustan kehittämishanke on laajuudeltaan hyvin mittava. Tavoitteet ja tuleva kaupunkirakenne esitetään kaavarunkosuunnitelmana, jonka pohjalta keskustan asemakaavat voidaan vaiheittain uudistaa kaupungin kehityksen edellyttämällä tavalla.
4. Maankäyttö- ja rakennuslain 51 §:n mukainen asemakaavojen laadinta sitä mukaa kuin kaupungin kehitys, erityisesti asuntotuotannon tarve, taikka maankäytön ohjaustarve sitä edellyttää. Raahen keskeisten taajama-alueiden osayleiskaava ohjaa asemakaavoitusta, joka lakisääteisenä toimintana on jatkuvaa. Yleiskaavojen laadinta ja niiden tarkistaminen vastaamaan maankäytön tulevia tavoitteita on myös jatkuvaa toimintaa. Kaavoituksen tulee tapahtua suunnitellusti, jotta kaupungin tonttitarjonta säilyy vetovoimaisena ja monipuolisena.
5. Kaupungissa tulee olla riittävä ja monipuolinen tonttitarjonta asuin-, teollisuus- ja palvelutuotannon tarpeisiin ottaen huomioon suurhankkeiden johdosta odotettavissa oleva tonttikysynnän lisääntyminen.
6. Rekisteripitoalueen laajentaminen Pattijoen asemakaavoitetulle alueelle on perusteltua kaupungin kiinteistörekisterinpidon kannalta.

8.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Tuloslaskelman toteutuminen 31.12.2017 (1 000 €)

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2017	Poikkeama
Toimintatulot					
Myyntituotot	15 430	-1	15 429	15 090	-339
Maksutuotot	1 958		1 958	2 000	42
Tuet ja avustukset	3 285	-75	3 210	3 213	3
Muut toimintatuotot	8 343	11	8 354	8 755	401
Toimintatulot yht.	29 015	-65	28 950	29 058	108
Valmistus omaan käyttöön	381		381	660	279
Toimintamenot					
Henkilöstökulut	-46 854	-203	-47 057	-45 524	1 533
Palvelujen ostot	-102 022	38	-101 984	-99 742	2 241
Ostot tilikauden aikana	-6 683	-21	-6 704	-7 023	-318
Avustukset	-6 218	-12	-6 230	-7 143	-912
Vuokrat	-4 758	-4	-4 762	-4 919	-158
Muut toimintakulut	-481	-21	-502	-311	192
Toimintamenot yht.	-167 017	-223	-167 240	-164 660	2 580
Toimintakate	-137 621	-288	-137 909	-134 944	2 965
Verotulot	90 930		90 930	90 892	-38
Valtionosuudet yht.	54 685		54 685	54 537	-148
Rahoitustulot ja -menot:					
Korkotulot	600		600	581	-19
Muut rahoitustuotot	2 000		2 000	3 971	1 971
Korkomenot	-800		-800	-1 075	-275
Muut rahoitusmenot	-1 500		-1 500	-2 036	-536
Rahoitustulot ja -menot, netto	300		300	1 440	1 140
Vuosikate	8 294	-288	8 006	11 926	3 920
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 940		-6 940	-6 647	293
Arvonalentumiset					0
Tilikauden tulos	1 354	-288	1 066	5 279	4 213
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)					0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 354	-288	1 066	5 279	4 213
Tavoitteet ja tunnusluvut:					
Toimintatuotot / Toimintamenot, %	12,4		12,4	12,7	0,3
Vuosikate / Poistot, %	119,5		119,5	179,4	59,9
Vuosikate, euroa/asukas	330		330	477	147
Kertynyt yli-/alijäämä	4 135		4 135	12 558	8 423
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	165		165	502	337

= valtuustoon nähden sitova

Tuloslaskelman toteutuminen

Toimintatuotot

Talousarviossa toimintatuottoja ennakoitiin kertyvän 29,0 milj. euroa. Tilinpäätöksessä tulojen toteuma on 29,1 milj. euroa, joten tuloja kertyi 0,1 milj. euroa ennakoitua enemmän. Toteutuneisiin toimintatuottoihin sisältyy ulkoisia eriä 19,6 milj. euroa ja sisäisiä eriä 9,5 milj. euroa. Seuraavassa tuloerien merkittävimmät poikkeamat:

- Myyntituloja toteutui 339 t€ ennakoitua vähemmän: keskushallinto -452 t€ (johtaminen +96 t€, ICT-palvelut -501 t€), kehittämiskeskuksen projektitoiminta + 106 t€, tulevaisuuslautakunta +79 t€ ja rakennetun ympäristön lautakunta -82 t€ (tilahallinta + 29 t€, rakennus- ja ympäristövalvonta -126 t€).
- Maksutuottaja kertyi 42 t€ ennakoitua enemmän: tulevaisuuslautakunta + 158 t€ ja rakennetun ympäristön lautakunta -69 t€.
- Tukia ja avustuksia kertyi talousarvion mukaan: keskushallinto -90 t€, kehittämislautakunta -83 t€, tulevaisuuslautakunta +143 t€ ja rakennetun ympäristön lautakunta +35 t€.
- Muita toimintatuottoja kertyi yhteensä 8,8 milj. euroa. Tästä vuokratulojen osuus on 7,6 milj. euroa ja muiden toimintatulojen osuus 1,2 milj. euroa. Vuokratulot toteutuivat suunnitelman mukaan. Muita toimintatuloja kertyi 449 t€ ennakoitua enemmän (maa-alueiden myyntivoitot +250 t€, muut maankäyttökorvaukset +80 t€ ja kiinteistöjen myyntivoitot +130 t€).

Toimintakulut

Talousarvioon oli arvioitu toimintakuluja yhteensä 167,2 milj. euroa. Tilinpäätöksen toteuma on 164,7 milj. euroa, joten säästöjä syntyi 2,5 milj. euroa. Toteutuneet toimintakulut sisältävät ulkoisia eriä 155,2 milj. euroa ja sisäisiä eriä 9,5 milj. euroa. Seuraavassa suurimmat poikkeamat:

- Henkilöstökulut alittuivat 1,5 milj. eurolla, tästä eläkemenoperusteisten ja varhaiseläkeperusteisten ennakkomaksujen osuus on 1,1 milj. euroa. Henkilöstökulujen oikaisuksi on kirjattu taseen pakollisissa varauksissa ollut eläkevarauksen purku, 187 t€.
- Palvelujen ostoista säästy 2,2 milj. euroa, josta on Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymän maksuosuuden osuus 2,0 milj. euroa. Lisäksi henkilöstöpalveluissa säästy 100 t€, ICT-palveluissa 150 t€ ja kehittämislautakunnalla 160 t€, kunta ylitystä tapahtui tulevaisuuslautakunnalla 82 t€ ja rakennetun ympäristön lautakunnalla 169 t€.
- Ostoihin käytettiin 318 t€ talousarviossa ennakoitua enemmän: rakennetun ympäristön lautakunnan ylitys 438 t€ (tilahallinta 391 t€) kun puolestaan tulevaisuuslautakunnalla säästy 109 t€.
- Avustukset ylittyivät 0,9 milj. eurolla: suurin poikkeama on Raahen Seudun Uimahallisäätiölle maksettu lisäavustus 1,2 milj. euroa. Kehittämislautakunnalla säästy 109 t€, tulevaisuuslautakunnalla 180 t€ ja rakennetun ympäristön lautakunnalla 59 t€.
- Vuokria maksettiin 157 t€ talousarviossa ennakoitua enemmän: keskushallinto +36 t€ (ICT-palvelut + 90 t€, ateria- ja puhtauspalvelut -60), kehittämislautakunta - 64 t€, tulevaisuuslautakunta +125 t€ ja rakennetun ympäristön lautakunta + 50 t€.
- Muita toimintakuluja toteutui 192 t€ budjetoitua vähemmän, minkä johtuu pääosin siitä, että hankkeisiin budjetoidut menot on kirjattu käytön mukaisiin menolajeihin.

Toimintakate

Vuoden 2017 toimintakatteeksi muodostui -134,9 milj. euroa. Kun talousarvion mukainen toimintakate on -137,9 milj. euroa, on toimintakate 3,0 milj. euroa ennakoitua parempi. Toimintatulojen ja -kulujen tarkastelussa ovat mukana myös sisäiset tulot ja menot, joiden osuus on

sekä tulojen että menojen osalta sama, 9,5 milj. euroa, minkä vuoksi sisäisten erien nettovai-
kutukset toimintakatteeseen on nolla.

Toimintakate on valtuustoon nähden sitova erä. Toimintakatteen toteutuminen on esitetty
toimielimittäin sivulla 125 olevassa taulukossa ”yhteenveto valtuuston hyväksymien määrära-
hojen toteutumisesta vuonna 2017”.

Verotulot ja valtionosuudet

Verotuloja kertyi 38 t€ ja valtionosuuksia 148 t€ talousarviossa ennakoitua vähemmän. Mo-
lemmat erät ovat valtuustoon nähden sitovia eriä.

Rahoitustulot ja -menot

Talousarviossa rahoitustulojen ja -menojen nettototeumaksi arvioitiin 0,3 milj. euroa, mikä on
valtuustoon nähden sitova erä. Toteuma oli kuitenkin 1,4 milj. euroa, mikä on 1,1 milj. euroa
ennakoitua parempi.

Korkotulot toteutuivat talousarvion mukaisesti. Muut rahoitustulot toteutuivat 1,9 milj. euroa
suurempana, mikä johtuu lähinnä koronvaihtosopimusten vastakauppasopimuksen koroista.
Korkokulut toteutuivat lähes 0,3 milj. euroa ennakoitua suurempana, mikä johtuu koronvaihtosopimukseen liittyvän vastakaupan korkojaksotuksen kirjauksesta. Muita rahoitusmenoja toteutui 0,5 milj. euroa ennakoitua enemmän, josta suurin osa syntyi rahoitusarvopapereiden tilinpäätöspäivän mukaisen arvon alentumisesta.

Vuosikate Talousarvion mukainen vuosikate on 8,0 milj. euroa. Kun tilikauden vuosikatteen muodostui 11,9 milj. euroa, on vuosikate 3,9 milj. euroa ennakoitua parempi. Vuosikatteen poikkeama muodostuu pääosiltaan edellä esitettyjen toteutumien poikkeamista talousarvioon nähden.

Poistot Poistoja kirjattiin yhteensä 6,6 milj. euroa, mikä on 0,3 milj. euroa vähemmän kuin talousarviossa ennakoitiin. Toteumaan sisältyy 0,3 milj. euron lisäpoisto käytöstä poistetun rakennuksen (Rautatalo) alaskirjauksesta.

Tilikauden ylijäämä

Tilinpäätöksen ylijäämäksi muodostui 5,3 milj. euroa, mikä on 4,2 milj. euroa talousarviota parempi. Poikkeama muodostuu edellä selostetuista tekijöistä.

VEROTULOJEN ERITTELY

Verotulot (1.000 €)	Talousarvio 2017	TA-muutos	Talousarvio muutoksen jälkeen	Toteuma 2017	Poikkeama
Kunnan tulovero	81 800		81 800	81 210	-590
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 800		2 800	3 473	673
Kiinteistövero	6 330		6 330	6 210	-120
Yhteensä	90 930		90 930	90 892	-38

Vuosi	Tulovero- prosentti	Verotettava tulo, milj. €	Muutos-% edell.vuoteen
2012	20,00	400,45	2,26
2013	21,00	406,89	1,61
2014	21,00	397,44	-2,32
2015	21,00	395,79	-0,42
2016	21,00	390,88	-1,24

Kiinteistöveroprosentit	vv. 2012-2013	vv. 2014-2017
Yleinen kiinteistövero	0,90 %	1,00 %
Vakituisen asunnon kiinteistövero	0,32 %	0,50 %
Muun asuinrakennuksen kiinteistövero	0,92 %	1,00 %
Rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistövero	3,00 %	3,00 %
Voimalaitoksen kiinteistövero	1,40 %	2,85 %

ERITTELY VALTIONOSUUKSISTA

Valtionosuudet (1 000 €)	Talousarvio 2017	TA-muutos	Talousarvio muutoksen jälkeen	Toteuma 2017	Poikkeama
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus, ml. tasaukset	56 448		56 448	56 405	-43
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-1 763		-1 763	-1 868	-105
Yhteensä	54 685		54 685	54 537	-148

8.3 Investointiosan toteutuminen

INVESTOINNIT 2017

1 000 €	TA 2017	TA-muutos	TA 2017 yht.	Tot. 2017	Poikk.
<i>= valtuustoon nähden sitova erä</i>					
8001 Kiinteä omaisuus					
Toimintatuotot	500		500	1 233	733
Toimintamenot	-150	-45	-195	-490	-295
Netto	350	-45	305	743	438
8003 Aluelautakunnan investointihankkeet					
Toimintatuotot				34	34
Toimintamenot	-375		-375	-374	1
Netto	-375		-375	-340	35
8004 Ent. Vihannin kunnan alueen investoinnit					
Toimintamenot	-100		-100	-78	22
Netto	-100		-100	-78	22
8006 ICT-menot, keskitetyt					
Toimintamenot	-650		-650	-452	198
Netto	-650		-650	-452	198
8007 Ateriapalvelun irtaimisto					
Toimintamenot	-65		-65	-46	19
Netto	-65		-65	-46	19
8010 Osakkeet ja osuudet					
Toimintatuotot				321	321
Netto				321	321
8043 Kulttuuritoimen irtaimisto					
Toimintamenot	-17		-17	-17	
Netto	-17		-17	-17	
8044 Kuntatekniikan irtaimisto					
Toimintatuotot	16		16	25	9
Toimintamenot	-175		-175	-189	-14
Netto	-159		-159	-164	-5
8049 Keskushallinnon irtaimisto/kh					
Toimintamenot	-15		-15	-14	1
Netto	-15		-15	-14	1
8107 "Sininen talo" Merikatu 18					
Toimintamenot	-522	522			
Netto	-522	522			
8109 Muu tilahallinta					
Toimintamenot	-350		-350	-366	-16
Netto	-350		-350	-366	-16
8114 Kruununmakasiini					
Toimintatuotot				3	3
Toimintamenot				-3	-3
Netto				0	0

1 000 €	TA 2017	TA-muutos	TA 2017 yht.	Tot. 2017	Poikk.
<i>= valtuustoon nähden sitova erä</i>					
8118 Antinkankaan koulu					
Toimintatuotot	370		370	370	
Toimintamenot	-7 180		-7 180	-7 375	-195
Netto	-6 810		-6 810	-7 005	-195
8125 Paloasema tilojen modernisointi					
Toimintatuotot	70		70	70	
Toimintamenot	-841	-245	-1 086	-1 083	3
Netto	-771	-245	-1 016	-1 013	3
8126 Saloisten koulu, hankesuunn.					
Toimintamenot	-50		-50	-37	13
Netto	-50		-50	-37	13
8128 Vihannin monitoimitalo					
Toimintamenot	-50		-50	-38	12
Netto	-50		-50	-38	12
8201 Liikenneturvallisuushankkeet					
Toimintamenot	-70		-70	-72	-2
Netto	-70		-70	-72	-2
8203 Valtatie 8 -järjestelyt					
Toimintamenot	-20		-20	-22	-2
Netto	-20		-20	-22	-2
8204 Muut katutyöt					
Toimintamenot	-2 945	245	-2 700	-2 782	-82
Netto	-2 945	245	-2 700	-2 782	-82
8206 Kevyenliikenteen väylät					
Toimintamenot	-220		-220	-160	60
Netto	-220		-220	-160	60
8207 Puistot ja muut yleiset alueet					
Toimintamenot	-190		-190	-171	19
Netto	-190		-190	-171	19
8208 Urheilu- ja retkeilyalueet					
Toimintatuotot				72	72
Toimintamenot	-250		-250	-334	-84
Netto	-250		-250	-262	-12
8209 Venelaiturit ja -väylät					
Toimintatuotot	35		35	0	-35
Toimintamenot	-190		-190	-155	35
Netto	-155		-155	-155	
8212 Muu julkinen käyttöomaisuus					
Toimintamenot	-270		-270	-270	
Netto	-270		-270	-270	

1 000 €	TA 2017	TA-muutos	TA 2017 yht.	Tot. 2017	Poikk.
= valtuustoon nähden sitova erä					
8212 Muu julkinen käyttöomaisuus					
Toimintamenot	-270		-270	-270	
Netto	-270		-270	-270	
8217 Ympäristöhankkeet					
Toimintamenot	-125		-125	-124	1
Netto	-125		-125	-124	1
8229 Kunnallistekniset järjestelyt					
Toimintamenot	-75		-75	-75	
Netto	-75		-75	-75	
8237 Luontoympäristön parantaminen					
Toimintatuotot	13		13	11	-2
Toimintamenot	-78		-78	-76	2
Netto	-65		-65	-65	
8240 Liikekeskustan katujen pk.					
Toimintamenot	-70		-70	-66	4
Netto	-70		-70	-66	4
8242 Linja-autoaseman kortteli + Fellm.					
Toimintamenot	-60		-60	-15	45
Netto	-60		-60	-15	45
8243 Pattijoen kaup.osan kuiv.suunn.					
Toimintamenot	-30		-30	-30	
Netto	-30		-30	-30	
Investoinnit yhteensä					
Toimintatuotot	1 004		1 004	2 139	1 135
Toimintamenot	-15 098	477	-14 621	-14 915	-259
Netto	-14 094	477	-13 617	-12 776	841

8.4 Rahoitusosan toteutuminen

Talousarvion rahoitusosan toteutumisvertailu 31.12.2017

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
1 000 €					
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	8 295	-288	8 007	11 926	3 919
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät				-908	-908
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-15 098	477	-14 621	-14 915	-294
Rah.osuudet inv.menoihin	488		488	560	72
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	516		516	1 579	1 063
Toiminta ja investoinnit, netto	-5 799	189	-5 610	-1 757	3 853
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset	617	0	617	617	0
Antolainasaamisten vähennykset	617		617	617	0
Lainakannan muutokset	5 039	0	5 039	339	-4 700
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	16 400		16 400		-16 400
Pitkäaik.lainojen vähennys	-11 361		-11 361	-11 361	0
Lyhytaik.lainojen muutos				11 700	11 700
Vaikutus maksuvalmiuteen	-143	189	46	-802	-848
Tavoitteet ja tunnuslukujen tavoitearvot:					
Toim. ja invest. rahavairran kertymä	-15 696		-15 696	9 337	25 033
Lainanhoitokate	0,8		0,8	1,0	0,2
Kassan riittävyys, pv.	78		78	84	6

8.5 Yhteenveto valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

YHTEENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIIEN MÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMISESTA VUONNA 2017							
	Sitovuus	Määrärahat (1 000 €)					
		N/Netto B/Brutto	Alkuper. TA 2017	TA- muutos	TA 2017 nuut. jälkeä	Toteuma 2017	Poikk.
Käyttötalousosa							
10	Keskusvaalilautakunta	N	-43		-43	-65	-21
12	Tarkastuslautakunta	N	-75		-75	-50	25
14	Kaupunginvaltuusto	N	1 130		1 130	1 051	-79
15	Aluelautakunta	N	-100		-100	-103	-3
16	Kaupunginhallitus	N	-91 136	-10	-91 146	-89 627	1 520
20	Kehittämislautakunta	N	-1 335	-278	-1 614	-1 300	313
30	Tulevaisuuslautakunta	N	-42 955		-42 955	-41 655	1 300
50	Rakennetun ympäristön ltk.	N	-3 105		-3 105	-3 194	-89
	Käyttötal.yht.		-137 621	-288	-137 909	-134 944	2 965
Tuloslaskelmaosa							
	Verotulot	B	90 930		90 930	90 892	-38
	Valtionosuudet	B	54 685		54 685	54 537	-148
	Rahoitustuotot ja -kulut	N	300		300	1 440	1 140
Investointiosa							
8001	Kiinteä omaisuus	N	350	-45	305	743	438
8003	Alueltk:n investointihankkeet	N	-375		-375	-340	35
8004	Ent. Vihannin kunnan al. inv.	N	-100		-100	-78	22
8006	ICT-menot, keskitetyt	N	-650		-650	-452	198
8007	Ateriapalvelun irtaimisto	N	-65		-65	-46	19
8010	Osakkeet ja osuudet	N				321	321
8043	Kulttuuritoimen irtaimisto	N	-17		-17	-17	0
8044	Kuntatekniikan irtaimisto	N	-159		-159	-164	-5
8049	Keskushallinnon irtaimisto/kh	N	-15		-15	-14	1
8107	"Sininen talo", Merikatu 18	N	-522	522			
8109	Muu tilahallinta	N	-350		-350	-366	-16
8118	Antinkankaan koulu	N	-6 810		-6 810	-7 005	-195
8125	Paloaseman tilojen modernis.	N	-771	-245	-1 016	-1 013	3
8126	Saloisten koulu, hankesuunn.	N	-50		-50	-37	13
8128	Vihannin monitoimitalo	N	-50		-50	-38	12
8201	Liikenneturvallisuuishankkeet	N	-70		-70	-72	-2
8203	Valtatie 8 -järjestelyt	N	-20		-20	-22	-2
8204	Muut katutyöt	N	-2 945	245	-2 700	-2 782	-82
8206	Kevyenliikenteen väylät	N	-220		-220	-160	60
8207	Puistot ja muut yleiset alueet	N	-190		-190	-171	19
8208	Urheilu- ja retkeilyalueet	N	-250		-250	-262	-12
8209	Venelaiturit ja -väylät	N	-155		-155	-155	
8212	Muu julkinen käyttöomaisuus	N	-270		-270	-270	
8217	Ympäristöhankkeet	N	-125		-125	-124	1
8229	Kunnallistekniset järjestelyt	N	-75		-75	-75	
8237	Luontoympäristön parantam.	N	-65		-65	-65	
8240	Liikekeskustan katujen pk.	N	-70		-70	-66	4
8242	Linja-autoasem.kortteli + Fellm.	N	-60		-60	-15	45
8243	Pattijoen kaup.osan kuiv.suunn.	N	-30		-30	-30	
	Investoinnit yht.		-14 094	477	-13 617	-12 776	842
Rahoitusosa							
	Antolainauksen muutokset	N	617		617	617	0
	Lainakannan muutokset	N	5 039		5 039	339	-4 700
	Yhteensä = vaikutus maksuvalmiuteen		-144	189	45	106	61

9 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT**9.1 Kunnan tuloslaskelma****Tuloslaskelma 2017**

Ulkoinen

	2017		2016	
	euroa		euroa	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	8 439 960,41		8 750 373,39	
Maksutuotot	1 991 536,20		2 063 105,95	
Tuet ja avustukset	3 209 660,02		3 392 684,09	
Vuokratuotot	4 804 804,21		5 293 588,00	
Muut toimintatuotot	<u>1 186 333,06</u>	19 632 293,90	<u>715 199,94</u>	20 214 951,37
Valmistus omaan käyttöön		659 501,35		472 983,00
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-34 929 560,88		-34 463 548,52	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-9 015 302,43		-10 370 640,57	
Muut henkilösivukulut	-1 579 428,52		-1 867 360,55	
Palvelujen ostot	-93 083 040,66		-94 286 114,13	
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-7 005 558,40		-6 875 548,01	
Avustukset	-7 142 698,74		-6 336 094,14	
Muut toimintakulut	<u>-2 480 122,75</u>	-155 235 712,38	<u>-2 137 133,27</u>	-156 336 439,19
Toimintakate		-134 943 917,13		-135 648 504,82
Verotulot		90 892 495,74		92 076 908,23
Valtionosuudet		54 537 258,00		53 367 780,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	580 780,23		563 192,58	
Muut rahoitustuotot	3 970 634,57		2 678 816,81	
Korkokulut	-1 074 953,90		-388 169,38	
Muut rahoituskulut	<u>-2 036 139,92</u>	1 440 320,98	<u>-1 705 674,09</u>	1 148 165,92
Vuosikate		11 926 157,59		10 944 349,33
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 647 080,78		-7 249 789,74	
Arvonalentumiset	0,00	-6 647 080,78	1 819,12	-7 247 970,62
Tilikauden tulos		5 279 076,81		3 696 378,71
Poistoeron lisäys (+) tai vähennys (-)				2 395 446,40
Tilikauden ylijäämä/alijäämä		5 279 076,81		6 091 825,11

9.2 Kunnan rahoituslaskelma

Rahoituslaskelma 2017

	2017		2016	
	euroa		euroa	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	11 926		10 944	
Tulorahoituksen korjaukset	-908	11 018	-460	10 484
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-14 915		-14 198	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	560		400	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	<u>1 579</u>	<u>-12 776</u>	<u>2 910</u>	<u>-10 888</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta		-1 758		-404
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys			-1 633	
Antolainasaamisten vähennys	<u>617</u>	617	<u>353</u>	-1 280
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-11 361		-12 922	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	<u>11 700</u>	339	<u>16 300</u>	3 378
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	12		15	
Vaihto-omaisuuden muutos	-409		-118	
Saamisten muutos	-1 527		-5 301	
Korottomien velkojen muutos	<u>9 180</u>	<u>7 256</u>	<u>-426</u>	<u>-5 830</u>
Rahoituksen rahavirta		8 212		-3 732
Rahavarojen muutos		6 454		-4 136
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	42 551		36 097	
Rahavarat 1.1.	<u>36 097</u>	6 454	<u>40 233</u>	-4 136

9.3 Kunnan tase

Tase 2017

VASTAAVAA	31.12.2017	31.12.2016	VASTATTAVAA	31.12.2017	31.12.2016
	€	€		€	€
PYSYVÄT VASTAAVAT	186 481 592,32	180 258 428,07	OMA PÄÄOMA	75 315 930,13	70 036 853,32
Aineettomat hyödykkeet	656 338,92	843 264,21	Peruspääoma	62 758 335,48	62 758 335,48
Aineettomat oikeudet	563 737,26	690 526,06	Ed.tilikausien yli-/alijäämä	7 278 517,84	1 186 692,73
Muut pitkävaikutteiset menot	92 601,66	152 738,15	Tilikauden yli-/alijäämä	5 279 076,81	6 091 825,11
Aineelliset hyödykkeet	123 583 324,27	116 183 431,23	PAKOLLISET VARAUKSET		196 238,54
Maa- ja vesialueet	20 389 159,87	19 866 310,35	Eläkevaraukset		196 238,54
Rakennukset	54 346 414,65	54 462 160,34	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	513 904,32	511 830,53
Kiinteät rakenteet ja laitteet	34 051 946,47	34 268 663,80	Valtion toimeksiannot	8 292,72	19 778,90
Koneet ja kalusto	1 812 826,45	1 858 156,79	Lahjoitusrahastojen pääomat	300 086,93	298 555,77
Muut aineelliset hyödykkeet	257 263,12	257 263,12	Muut toimeksiantojen pääomat	205 524,67	193 495,86
Enn.maksut ja kesker. hank.	12 725 713,71	5 470 876,83			
Sijoitukset	62 241 929,13	63 231 732,63	VIERAS PÄÄOMA	167 608 832,31	158 089 565,44
Osakkeet ja osuudet	43 678 756,50	44 053 546,08	Pitkäaikainen	43 918 264,25	47 798 916,29
Muut lainasaamiset	17 902 752,72	18 519 648,52	Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	35 800 844,76	47 108 470,60
Muut saamiset	660 419,91	658 538,03	Saadut ennakot	714 264,20	689 634,40
			Muut velat	811,29	811,29
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	469 618,91	479 962,13	Siirtovelat	7 402 344,00	
Valtion toimeksiannot	18 530,05	30 016,23	Lyhytaikainen	123 690 568,06	110 290 649,15
Lahj.rahastojen erityiskatteet	299 468,93	298 038,77	Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	108 807 625,84	97 160 953,00
Muut toimeksiantojen varat	151 619,93	151 907,13	Ostovelat	7 572 850,95	6 098 096,17
			Muut velat	939 426,99	1 643 204,93
VAIHTUVAT VASTAAVAT	56 487 455,53	48 096 097,63	Siirtovelat	6 370 664,28	5 388 395,05
Vaihto-omaisuus	751 444,55	341 885,00	VASTATTAVAA	243 438 666,76	228 834 487,83
Aineet ja tarvikkeet	200 672,20	193 976,26			
Keskeneräiset tuotteet	520 600,06	117 235,50			
Muu vaihto-omaisuus	30 172,29	30 673,24			
Saamiset	13 184 781,49	11 657 407,54			
Pitkäaikaiset saamiset	6 205 820,54	781 990,02			
Muut saamiset	600 351,54	781 990,02			
Siirtosaamiset	5 605 469,00				
Lyhytaikaiset saamiset	6 978 960,95	10 875 417,52			
Myyntisaamiset	2 901 886,03	3 069 575,53			
Muut saamiset	1 343 602,84	1 583 586,68			
Siirtosaamiset	2 733 472,08	6 222 255,31			
Rahoitusarvopaperit	40 705 139,96	35 188 209,04			
Osakkeet ja osuudet	2 004 781,08	1 893 151,55			
Sijoitukset rahamarkkinainstrum.	2 081 478,92	3 691 870,69			
Joukkovelkakirjalainasaamiset	17 358 002,13	19 260 027,14			
Muut arvopaperit	19 260 877,83	10 343 159,66			
Rahat ja pankkisaamiset	1 846 089,53	908 596,05			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	243 438 666,76	228 834 487,83			

9.4 Konsernituloslaskelma

	2017 1 000 €	2016 1 000 €
Toimintatuotot	117 153	125 075
Toimintakulut	-239 001	-241 835
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	8	42
Toimintakate	-121 840	-116 717
Verotulot	89 970	91 106
Valtionosuudet	61 457	53 368
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	47	104
Muut rahoitustuotot	3 950	2 616
Korkokulut	-3 096	-2 538
Muut rahoituskulut	-2 065	-1 751
Vuosikate	28 425	26 187
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-18 551	-19 164
Arvonalentumiset	-47	
Tilikauden tulos	9 828	7 023
Tilinpäätössiirrot	-311	72
Tilikauden verot	-32	-132
Laskennalliset verot	-76	42
Vähemmistöosuudet	-5	-39
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	9 403	6 968

9.5 Konsernin rahoituslaskelma

	2017		2016	
	1 000 €		1 000 €	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	28 425		26 187	
Tilikauden verot	-32		-132	
Tulorahoituksen korjaukset	-906	27 487	446	26 501
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-29 783		-30 919	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	560		400	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	<u>2 513</u>	<u>-26 710</u>	<u>832</u>	<u>-29 686</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta		777		-3 185
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	7		40	
Antolainasaamisten vähennys		7		40
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	7 139		4 491	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-16 502		-17 322	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	<u>12 502</u>	3 139	<u>17 345</u>	4 514
Oman pääoman muutos		376		231
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	31		25	
Vaihto-omaisuuden muutos	-480		-169	
Saamisten muutos	-2 647		-2 146	
Korottomien velkojen muutos	<u>10 060</u>	<u>6 964</u>	<u>-2 737</u>	<u>-5 027</u>
Rahoituksen rahavirta		10 486		-242
Rahavarojen muutos		11 263		-3 427
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	66 618		55 355	
Rahavarat 1.1.	<u>55 355</u>	11 263	<u>58 782</u>	-3 427

9.6 Konsernitase

KONSERNITASE

<u>VASTAAVAA</u>	31.12.2017	31.12.2016	<u>VASTATTAVAA</u>	31.12.2017	31.12.2016
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	323 007	312 350	OMA PÄÄOMA	87 998	75 414
Aineettomat hyödykkeet	2 438	1 205	Peruspääoma	62 758	62 758
Aineettomat oikeudet	1 456	275	Arvonkorotusrahasto	4 663	4 663
Muut pitkävaikut. menot	840	839	Muut omat rahastot	4 747	4 272
Ennakkomaksut	142	91	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	6 427	-3 247
			Tilikauden yli-/alijäämä	9 403	6 968
Aineelliset hyödykkeet	310 377	301 466			
Maa- ja vesialueet	25 689	25 145	VÄHEMMISTÖOSUUDET	5 194	5 746
Rakennukset	180 013	176 937			
Kiinteät rakenteet ja laitteet	73 623	77 315	PAKOLLISET VARAUKSET	1 908	2 006
Koneet ja kalusto	13 028	13 879	Eläkevaraukset	196	196
Muut aineelliset hyödykk.	501	480	Muut pakolliset varaukset	1 712	1 810
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	17 523	7 710	KONSERVIRESERVI	1035	1293
Sijoitukset	10 192	9 679	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 806	1 295
Osakkuusyhtiöosuudet	4 588	6 270			
Muut osakkeet ja osuudet	5 174	3 130	VIERAS PÄÄOMA	320 621	307 350
Joukkovelkakirjalainasaamiset		51	Pitkäaik. korollinen vieras pääoma	140 055	155 047
Muut lainasaamiset	83	39	Pitkäaik. koroton vieras pääoma	21 422	13 803
Muut saamiset	348	190	Lyhytaik. korollinen vieras pääoma	121 357	103 227
			Lyhytaik. koroton vieras pääoma	37 786	35 274
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 632	1 153			
			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	418 562	393 104
VAIHTUVAT VASTAAVAT	93 923	79 602			
Vaihto-omaisuus	2 034	1 554			
Saamiset	25 272	22 694			
Pitkäaikaiset saamiset	6 494	1 008			
Lyhytaikaiset saamiset	18 778	21 686			
Rahoitusarvopaperit	42 408	37 089			
Rahat ja pankkisaamiset	24 210	18 265			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	418 562	393 104			

10 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

	Sivu
1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	
1.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	133
1.2 Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot	134
1.3 Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet	134
2 Tuloslaskelman liitetiedot	
2.1 Toimintatuotot tehtäväalueittain 31.12.	136
2.2 Verotulojen erittely	136
2.3 Valtionosuuksien erittely	136
2.4 Palvelujen ostojen erittely	136
2.5 Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista	137
2.6 Pakollisten varausten muutokset	138
2.7 Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja –tappiot	139
3 Tasetta koskevat liitetiedot	
3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	
3.1.1 Arvonkorotukset	140
3.1.2 Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	140
3.1.3 Sijoitukset	140
3.1.4 Omistukset muissa yhteisöissä	141
3.1.5 Saamiset tytäryhteisöiltä sekä kuntayhtymiltä joissa kunta on jäsenenä	142
3.1.6 Siirtosaamiset	142
3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	
3.2.1 Oma pääoma	143
3.2.2 Pitkäaikainen vieras pääoma	143
3.2.3 Erittely pakollisista varauksista	143
3.2.4 Erittely pitkä- ja lyhytaikaisista veloista tytäryhteisöille ja kuntayhtymille joissa kunta jäsenenä	144
3.2.5 Sekkilimiitti	144
3.2.6 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	144
4 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot	
4.1 Vuokrasopimusten mukaisten vuokrien jäljellä olevien määrien yhteissumma	145
4.2 Annetut vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta ja muiden puolesta	145
4.3 Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	145
4.4 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt	145
5 Henkilöstöä, luottamushenkilömaksuja ja tilintarkastajan palkkiota koskevat liitetiedot	147
6 Intressitahotapahtumat	147
7 Konsernin liitetiedot	148

1 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Verotulot on kuitenkin kirjattu tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintameno-
noo vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun suunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa 2.5 ”Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista”.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintameno-
noo.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen keskihintaperiaatteen mukaisesti hankintameno-
noo tai sitä alemman todennäköisen hankintameno-
noo tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintameno-
noo tai sitä alempaan tilinpäätöspäivän mukaiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaiset ovat koronvaihtosopimuksia. Koronvaihtosopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa, jolloin kaupunki on sitonut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koron kiinteään korkoon. Näiden sopimusten osalta rahavirrat kirjataan korkokulujen oikaisueränä. Sopimukseen sisältyy myös vastakkaisia sopimuksia, joiden rahavirrat nettona nollautuvat. Näiden sopimusten rahavirrat kirjataan bruttona rahoitustuloihin ja – menoihin. Yhden vastakauppasopimuksen solmimiseen liittyvä palkkio, jonka kaupunki sekä saa että maksaa, on kirjattu sekä siirtovelaksi että siirtosaamiseksi ja näitä eriä jaksotetaan kokokulujen oikaisuksi sopimusten juoksuajan. Sopimukset ovat voimassa 24.11.2025 asti. Koronvaihtosopimusten käyvät arvot on ilmoitettu vastuuliitetiedossa.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintameno-
noo vähennykseksi.

Raahen kaupungin ja Vihannin kunnan vuoden 2013 alussa toteutuneen yhdistymisen johdosta saatu yhdistymisavustus ja valtionosuuksien vähenemisen korvaus on kirjattu maksuperusteen mukaan tuotoksi tuloslaskelman erään Tuet ja avustukset.

1.2 Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Vuoden 2017 siirtovelkoihin sisältyy 7,5 milj. euroa ja siirtosaamisiin 6,5 milj. euroa koronvaihtosopimuksen vastakauppaan liittyviä eriä, jotka jaksotetaan tulevina vuosina korkomenoihin ja näiden oikaisuksi. Vuoden 2016 taseessa näitä eriä ei ole.

Muilta osin liitetiedot ovat vertailukelpoisia edelliseen vuoteen nähden.

1.3 Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt ja ne kuntayhteisöt, joissa Raahen kaupunki on jäsenenä. Myös osakkuusyhteisöjen tilinpäätöstiedot on yhdistetty konsernitilinpäätökseen. Yhdistelemättä on jätetty Sofia Lybeckerin säätiö toiminnan vähäisyyden vuoksi.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistuksen eliminoinnissa noudatetaan Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston konserniyleisohjeen mukaisesti menetelmää, joka olennaisilta osiltaan vastaa hankintamenomenetelmää. Aikaisemmin tapahtuneiden hankintojen omistuseliminointeja ei ole takautuvasti muutettu, mutta tulevaisuudessa hankinnoissa noudatetaan päivitetyn yleisohjeen mukaista menettelytapaa. Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty konserniyhtiöiden omistusosuutta vastaava määrä osakkuusyhtiöiden voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksista.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konsernitilinpäätöksessä on eliminoitu konserniyhtiöiden väliset sisäiset tuotot ja kulut, sisäinen voitonjako, keskinäiset saamiset ja velat sekä olennaiset sisäiset katteet. Olennaiset konserniyhteisöjen maksamat kiinteistöverot on eliminoitu konsernitilinpäätöksen verotuloista.

Vähemmistöosuudet

Muiden kuin konserniyhteisöjen omistusta vastaavat osuudet tytäryhteisöjen tuloksista ja omista pääomista on merkitty konsernin tuloslaskelmassa ja konsernin taseessa omiksi eriksi. Vähemmistöosuus on erotettu kustakin oman pääoman erästä erikseen. Vähemmistöosuuden erottamisessa on noudatettu kuntakonserniyleisohjetta.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on jaettu konsernituloslaskelmassa laskennallisten verojen muutokseen ja tilikauden yli- tai alijäämään sekä konsernitaseessa omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhtiöiden rakennusten poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi yhtiöiden omien ilmoitusten perusteella ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa ty-

täryhtiöiden poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Vapaaehtoiset varaukset ja poistoerot

Konsernitaseessa poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on jaettu konsernituloslaskelmassa laskennallisten verojen muutokseen ja tilikauden yli- tai alijäämään sekä konsernitaseessa omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Konsernitilinpäätöstä laadittaessa on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin kaupungin tilinpäätöksessä. Konsernissa on käytetty koronvaihtosopimuksia pelkästään suojaustarkoituksiin. Koronvaihtosopimusten vaikutus korkokuluihin kirjataan suojattavien lainojen korkokulujen oikaisueränä. Koronvaihtosopimusten käyvät arvot on ilmoitettu vastuuliitetiedossa.

Uudet konserniyhtiöt

Tilikauden aikana ei ole hankittu uusia konserniyhtiöitä.

Rakennemuutokset

Raahepolis on myynyt kaikki omistamansa 52 prosenttia Lapaluodon Puu Oy:n osakkeista. KT Oy Rautasatula on sulautunut Raahen Seudun Asuntosäätiöön. Vihannin Kehitys Oy on sulautunut Raahepolis Oy:öön. KT Oy Kummatin omistusosuus As Oy Raahen Kuokkatie 1:ssä on vähentynyt 57 prosentista 43 prosenttiin ja tytäryhtiö on muuttunut konsernin osakkuusyhtiöksi. KT Oy Kummatin omistusosuus Asunto Oy Raahen Vaahteratie 2:ssa on muuttunut 49 prosentista 41 prosenttiin, Asunto Oy Raahen Tornitalossa 68 prosentista 73 prosenttiin, Asunto Oy Pihlajakukantie 7:ssä 71 prosentista 65 prosenttiin ja Asunto Oy Raahen Vaahteratie 1:ssä 88 prosentista 82 prosenttiin. Raahepolis Oy:n omistusosuus konsernin tytäryhtiö Kt Oy Raahen Kauppaporvarissa on vähentynyt 0,13 prosenttiyksikköä.

2 Tuloslaskelman liitetiedot**2.1 Toimintatuotot tehtäväalueittain 31.12.**

Ulkoiset toimintatuotot tehtäväalueittain (1 000 €)	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Yleishallinto	1 642	1 720	2 925	2 525
Kehittämislautakunta	768	329	1 046	642
Tulevaisuuslautakunta	6 108	13 007	2 919	3 248
Sosiaali- ja terveystoiminta	71 539	72 005	336	492
Rakennetun ympäristön lautakunta	36 857	36 661	6 774	7 010
Muut palvelut (tukipalvelut)	239	1 354	5 632	6 299
Valmistus omaan käyttöön sisältyy konsernin toimintatuottoihin			(660)	(473)
<i>Ulkoiset toimintatuotot yhteensä</i>	117 153	125 076	19 632	20 215

2.2 Verotulojen erittely

Verotulot (1 000 €)	2017	2016
Kunnan tulovero	81 210	82 720
Osuus yhteisöveron tuotosta	3 473	3 087
Kiinteistövero	6 209	6 270
<i>Verotulot yhteensä</i>	90 892	92 077

2.3 Valtionosuuksien erittely

Valtionosuudet (1 000 €)	2017	2016
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	56 405	55 988
<i>Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus</i>	9 965	9 185
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-1 868	-2 620
<i>Valtionosuudet yhteensä</i>	54 537	53 368

2.4 Palvelujen ostojen erittely

Palvelujen ostojen erittely (1 000 €)	Kunta	
	2017	2016
Asiakaspalvelujen ostot	79 169	80 841
Muiden palvelujen ostot	13 914	13 445
<i>Kunnan palvelujen ostot yhteensä</i>	93 083	94 286

2.5 Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista kunnan tilinpäätöksessä

Poistonaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

Pysyvät vastaavat	Poistomenetelmä
Aineettomat hyödykkeet	
Aineettomat oikeudet	
käyttöoikeudet	ei poisteta
määräaik. käyttöoik.	poistetaan käyttöajan kuluessa tasapoistoin
Muut pitkävaik.menot	
perustamis- ja järj.menot	tilikauden kuluksi
tutkimus- ja keh.menot	tilikauden kuluksi
konserniliikearvo	
liikearvo	
atk-ohjelmistot	tasapoisto 3 vuotta
Muut	tasapoisto 4 vuotta
Aineelliset hyödykkeet	
Maa- ja vesialueet	ei poisteta
Maa-alueet, sataman ruoppausmassat	ei poisteta
Maa-alueet, Someronlahti	ei poisteta
Rakennukset ja rakennelmat	
Asuinrakennukset	
kiviset	tasapoisto 50 vuotta
puiset	tasapoisto 40 vuotta
Hallinto- ja laitosrakennukset	
kiviset	tasapoisto 50 vuotta
puiset	tasapoisto 40 vuotta
teräsrakenteiset	tasapoisto 40 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	
kiviset	tasapoisto 30 vuotta
puiset	tasapoisto 20 vuotta
teräsrakenteiset	tasapoisto 40 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	tasapoisto 30 vuotta
Talousrakennukset	tasapoisto 30 vuotta
Muut rakennukset ja rakennelmat (kasvihuoneet)	tasapoisto 20 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet	
Kadut, tiet, torit ja puistot	menojäännöspoisto 15%
Sillat, laiturit ja uimalat	menojäännöspoisto 15%
Satamalaituri	tasapoisto 40 vuotta jäännös-/romuarvo 5%
Laiturivarustus	tasapoisto 30 vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet	menojäännöspoisto 10%
Ruoppausurakka	tasapoisto 30 vuotta jäännös-/romuarvo 5%
Merimerkit	tasapoisto 30 vuotta
Vedenjakeluverkosto	menojäännöspoisto 10%
Sähköjohdot, muuntoasemat ja ulkovalaistuslaitteet	menojäännöspoisto 15%
Puh.verkko, keskusasema ja alakeskukset	menojäännöspoisto 20 %

Muut putki- ja kaapeliverkot		menojäännöspoisto 15%
Sähkö-, vesi-yms.laitosten laituskoneet ja laitteet		menojäännöspoisto 15 %
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet		menojäännöspoisto 15 %
Liikenteen ohjauslaitteet		menojäännöspoisto 20 %
Vesihuollon kiinteät rakenteet ja laitteet		menojäännöspoisto 20%
Viemärlait. kiinteät rakenteet ja laitteet		menojäännöspoisto 20%
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet		menojäännöspoisto 20%
Koneet ja kalusto		
Rautaiset alukset		tasapoisto 15 vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet		tasapoisto 10 vuotta
Muut kuljetusvälineet		
	henkilöautot	tasapoisto 5 vuotta
	kuorma-autot	tasapoisto 10 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet		tasapoisto 10 vuotta
Muut raskaat koneet		
	tiehöylä	tasapoisto 15 vuotta
Muut kevyet koneet		tasapoisto 5 vuotta
Atk-laitteet		tasapoisto 3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet		tasapoisto 3 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat		käytön mukainen poisto
	hiekkakuopat	
	kivilouhinnat	
	turvesuot	
	muut	
Arvo- ja taide-esineet		ei poistoa
Keskeneräiset hankinnat		ei poistoa

Käyttöomaisuusarvopaperit ja pitkäaikaiset sijoitukset

Osakkeet ja osuudet	ei poistoa
---------------------	------------

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, on kunnassa kirjattu vuosikuluksi.

2.6 Pakollisten varausten muutokset

1 000 €	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Eläkevastuu 1.1.	196	207	196	207
Lisäykset tilikaudella	0	0	0	0
Vähennykset tilikaudella	-196	-11	-196	-11
Eläkevastuu 31.12.	0	196	0	196
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1. (shp)	2 041	1 580		
Lisäykset tilikaudella	97	460		
Vähennykset tilikaudella				
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12. (shp)	2 137	2 040		

2.7 Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

1 000 €	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	650	348	650	348
Rakennusten luovutusvoitot	145	95	130	95
Osakkeiden luovutusvoitot	12			
Muut luovutusvoitot	95	19	25	6
Luovutusvoitot yhteensä	902	462	805	449
Muu toimintakulut				
Maa-alueiden luovutustappiot	21		21	
Kiinteistön luovutustappio	19		19	
Osakkeiden ja osuuksien luovutustappiot	80		54	
Muut luovutustappiot	0	49	0	
Luovutustappiot yhteensä	120	49	94	0

2.8 Osinkotuottojen erittely

Osinkotuottojen erittely	2017	2016
Osinkotuotot muista yhteisöistä	443	361
Yhteensä	443	361

3 Tasetta koskevat liitetiedot

3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

3.1.1 Arvonkorotukset

1000	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1	4 663	4 663		
Arvonkorotukset				
Arvonkorotusten purku				
Arvo 31.12.	4 663	4 663	0	0
Arvonkorotukset yhteensä 31.12.	4 663	4 663	0	0

3.1.2 Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet v. 2017 (1 000 €)										
	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet						
	Aineet- tomat oikeudet	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Yhteensä	Maa- ja vesi- alueet	Raken- nukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennako- maksut ja kesk.er.h.	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	691	153	843	19 866	54 462	34 269	1 858	257	5 471	116 183
Lisäykset tilikauden aikana		45	45	595	11		286		13 976	14 868
Rahoitusosuudet									560	560
Vähennykset tilikauden aikana				72	420					493
Siirrot erien välillä	226	2	228		2 918	2 723	293		-6 161	-228
Tilikauden poisto	353	107	460		2 624	2 939	624			6 187
Poistamaton hankintameno 31.12.	564	93	656	20 389	54 346	34 052	1 813	257	12 726	123 583
Kirjanpitoarvo 31.12.	564	93	656	20 389	54 346	34 052	1 813	257	12 726	123 583
Olennaiset lisäpoistot - Rautatalo					309					
Yhteensä					309					

Muihin pitkävaikutteisiin menoihin on vuonna 2014 aktivoitu sataman kehittämismenoja yhteensä 102 898 €. Poistoaika 4 vuotta. Tämän poistamaton hankintameno 31.12.2017 on 23.581 €.

3.1.3 Sijoitukset

Pysyvien vastaavien sijoitukset v. 2017 (1 000 €)									
	Osakkeet ja osuudet					Laina- ja muut saamiset			Sijoitukset
	Osakkeet konserni- yhtiöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kunta- yhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Saamiset konserni- yhteisöt	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	27 232	245	15 002	1 575	44 054	19 107	71	19 178	63 232
Lisäykset					0	2		2	2
Vähennykset				375	375	616	1	617	992
Siirrot erien välillä					0				0
Hankintameno 31.12.	27 232	245	15 002	1 200	43 679	18 493	70	18 563	62 242
Kirjanpitoarvo 31.12.	27 232	245	15 002	1 200	43 679	18 493	70	18 563	62 242

3.1.4 Omistukset muissa yhteisöissä

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt						
Nimi	Koti- paikka	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Konsernin osuus (1 000 €)		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
<u>Yhdistelty hankintamenomenetelmällä:</u>						
As Oy Pihlajakukantie 7	Raahe		65 %	636	24	5
As Oy Raahen Fellmannipuistokatu 6	Raahe		59 %	638	4	
As Oy Raahen Vaahteratie 1	Raahe		82 %	1 018	33	
As Oy Rantakatu 51 (Tornitalo)	Raahe		73 %	2 343	153	
Kiinteistö Oy Kummatti	Raahe	97,46 %	97,46 %	539	34 086	-45
Kiinteistö Oy Raahen Kauppaporvari	Raahe	34,54 %	77,34 %	9 289	270	
Kiinteistö Oy Raahen Liikuntahalli	Raahe	55,50 %	83,53 %	486	38	-39
Kiinteistö Oy Reiponporvari	Raahe		61,62 %	1 709	184	
Kiinteistö Oy Vihannin Kantti	Raahe	100 %	100 %	45	2 127	
Ollinsaaren Keskus Oy	Raahe	25,56 %	73,26 %	227	33	-4
Raahen Aikuisluterilainen kirkon koulutuskeskus	Raahe	100 %	100 %	2 531	93	-273
Raahen Energia Oy	Raahe	100 %	100 %	8 191	15 769	1 140
Raahen Osaamiskeskus Oy	Raahe		77,86 %	188	425	55
Raahen Satama Oy	Raahe	100 %	100 %	2 369	11 758	721
Raahen Seudun Asuntosäätiö	Raahe	75 %	75 %	3 172	14 130	-7
Raahen Seudun Uimahallisäätiö	Raahe	100 %	100 %	119	15 824	
Raahen Tuulienergia Oy	Raahe		75 %	833	5 187	
Raahen Vesi Oy	Raahe	100 %	100 %	5 107	17 508	6
Raahepolis Oy	Raahe	100 %	100 %	11 676	18 270	66
Rannikon Wanha Meijeri Oy	Raahe	46,38 %	94,20 %	110	175	19
Vihannin Lämpö Oy	Raahe		100 %	599	1 020	256
			Yhteensä	51 187	137 087	1 896
Yhdistelemättömät tytäryhteisöt ja -säätiöt						
Sofia Lybeckerin säätiö	Raahe	100 %	100 %			
Kuntayhtymät						
<u>Yhdistetty jäsenosuuden suhteessa:</u>						
Pohjois-Pohjanmaan liitto	Oulu	8,60 %	8,60 %	112	293	27
Pohjois-Pohjanmaan Sairaanhoidopiiri	Oulu	5,38 %	5,38 %	8 550	13 591	188
Raahen Koulutuskuntayhtymä	Raahe	77,86 %	77,86 %	7 181	1 793	45
Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymä	Raahe	73,34 %	73,34 %	5 342	16 428	74
			Yhteensä	21 185	32 105	334
Osakkuusyhteisöt						
As Oy Raahen Kuokkatie 1	Raahe		43 %	664	2	-1
As Oy Raahen Pietarinkanava	Raahe		40,20 %	985	156	
As Oy Raahen Vaahteratie 2	Raahe		41 %	509	14	
Kiinteistö Oy Raahen Pikkuporvari	Raahe		40 %	1 672	255	3
Vihannin Vesi Oy	Raahe	34,77 %	39,99 %	833	736	16
			Yhteensä	4 663	1 162	18

3.1.5 Saamiset tytäryhteisöiltä sekä kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä

Saamisten erittely (1 000 €)	2017 Pitkä- aikaiset	2017 Lyhyt- aikaiset	2016 Pitkä- aikaiset	2016 Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		843		1 084
Siirtosaamiset		6		
Yhteensä		849		1 084
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		387		440
Siirtosaamiset		1 388		1 579
Yhteensä		1 775		2 019
Saamiset yhteensä		2 624		3 103

3.1.6 Siirtosaamiset

(1 000 €)	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Pitkäaikaiset siirtosaamiset:				
Muut siirtosaamiset (koronvaihtosopimuksesta)	5 605		5 605	
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä	5 605		5 605	
Lyhytaikaiset siirtosaamiset:				
Tulojäämät				
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	204	212	142	135
Siirtyvät korot	1 026	100	1 024	97
Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymä			1 388	1 579
ALV-saamiset	10			
Rahoitusosuudet	80			
Tasausrahastolaskutus	61			
Arvopaperisaamiset	0	4 282	0	4 282
Tuet ja avustukset	12	270		
Muut tulojäämät	969	1 694	179	129
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	2 363	6 558	2 733	6 222

3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

3.2.1 Oma pääoma

Oman pääoman erittely					
	(1 000 €)	Konserni		Kunta	
		2017	2016	2017	2016
Peruspääoma 1.1.		62 758	62 758	62 758	62 758
Lisäykset					
Vähennykset					
Peruspääoma 31.12.		62 758	62 758	62 758	62 758
Arvonkorotusrahasto 1.1.		4 663	4 663		
Lisäykset					
Vähennykset					
Arvonkorotusrahasto 31.12.		4 663	4 663		
Muut omat rahastot		4 272	4 041		
Vahinkorahasto pääoma 1.1.					
Siirrot rahastoon					
Muu muutos		475	231		
Vahinkorahaston pääoma 31.12.					
Muut rahastot yhteensä		4 747	4 272		
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.		-3 158	-3 158	7 279	1 187
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.		6 427	-3 158	7 279	1 187
Tilikauden ylijäämä/alijäämä		9 403	6 879	5 279	6 092
Oma pääoma yhteensä		87 999	75 414	75 316	70 037

3.2.2 Pitkäaikainen vieras pääoma

Pitkäaikaiset velat		
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua (1 000 €)	2017	2016
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	7 835	12 626
Pitkäaikaiset velat yhteensä	7 835	12 626

3.2.3 Erittely pakollisista varauksista

Pakolliset varaukset (1 000 €)	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Muut pakolliset varaukset				
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu	2 137	1 810		
Muut pakolliset varaukset yhteensä	2 137	1 810	0	0

3.2.4 Erittely pitkä- ja lyhytaikaisista veloista tytäryhteisöille sekä kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä

Vieras pääoma				
(1 000 €)	2017		2016	
	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		330		194
Muut velat				42
Siirtovelat		1226		15
Yhteensä		1 556		251
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat		2 484		2 653
Muut velat		52		58
Yhteensä		2 536		2 711
Vieras pääoma yhteensä		4 092		2 962

3.2.5 Sekkitililimiitti

(1 000 €)	2017	2016
Sekkitililimiitti		
Sekkitilin limiitti 31.12. (irtisanottu 8.3.2017)	0	1 000
- siitä käyttämättä oleva määrä	0	1 000

3.2.6 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
(1 000 €)	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Pitkäaikaist siirtovelat				
Velat koronvaihtosopimuksesta	7 402		7 402	
Pitkäaikaiset siirtovelat yhteensä	7 402		7 402	
Lyhytaikaiset siirtovelat:				
Tuloennakot	556	540	202	388
Menojäämät				
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotus	15 072	14 149	4 294	4 186
Korkojaksotukset	347	220	234	184
Raahen Seudun Uimahallisäätiö			1 219	348
Hyvinvointiky. siirtovelka jäsenkunnille	1 613	2 135		
Potilasvakuutusvelka	230			
Tasausrahastolaskutus	145			
Muut menojäämät	1 363	1 770	421	282
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	19 326	18 814	6 370	5 388
Siirtovelat yhteensä	26 728	18 814	13 772	5 388

4 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot**4.1 Vuokrasopimusten mukaisten vuokrien jäljellä olevien määrien yhteissumma**

Vuokravastuut (1 000 €)	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Vuokravastuut				
Vuokravastuu yht., voimassa 31.12.2019 asti	600	900	600	900
- seuraavalla tilikaudella maksettavat	300	300	300	300
Vuokravastuu yht., voimassa 31.3.2022 asti	359	394		
- seuraavalla tilikaudella maksettavat	76	75		
Vuokravastuu yht., voimassa 31.12.2025 asti	765	858		
- seuraavalla tilikaudella maksettavat	97	96		
Vuokravastuu yht., voimassa 30.11.2027 asti	1352	103		
- seuraavalla tilikaudella maksettavat	194	19		
Leasingvastuut yht.	2 451	2 692	2 016	2 269
- seuraavalla tilikaudella maksettavat	961	987	800	828
Yhteensä	5 527	4 947	2 616	3 169

Leasingvuokrasopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuita

4.2 Annetut vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta ja muiden puolesta

Vastuusitoumukset (1 000 €)	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	656	495	100 717	104 449
Jäljellä oleva pääoma	503	336	78 177	77 403
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	7 471	7 980	7 471	7 980
Jäljellä oleva pääoma	6 130	6 459	6 130	6 459

4.3 Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista (1 000 €)	2017	2 016
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	140 010	121 345
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta	93	91

4.4 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt (1 000 €)	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2 016
Järjestelyn tarkoitus				
Sopimusvastuut				
Maankäyttösopimuksista kunnalle aiheutuvat veloitteet (maanomistaja korvaa kustannuksista 35 % eli 275.000 €)			785	785
Arvonlisäveron palautusvastuu	7 675	5 409	6 320	3 566

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt (1 000 €)				
Järjestelyn tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
<i>Jatko-oikeudelliset koronvaihtosopimukset</i>				
Nimellisarvo	50 000	70 000	50 000	50 000
Käypä arvo	-6 264	-14 231	-6 264	-7 682
<i>Koronvaihtosopimukset</i>				
Nimellisarvo	39 666	5 908	528	813
Käypä arvo	-7 486	-203	13	10
<i>Korkokattosopimukset</i>				
Nimellisarvo	168	252		
Käypä arvo	1	-4		
<i>Koron- ja valuutanvaihtosopimukset</i>				
Nimellisarvo	128	145		
Käypä arvo	-15	-13		
<i>Nimellisarvot yht.</i>	89 962	76 305	50 528	50 813
<i>Käyvät arvot yht.</i>	-13 764	-14 451	-6 251	-7 672

5 Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot**Henkilöstömäärä**

	2017	2016
Palvelukeskus/ henkilöstön määrä 31.12.		
Kaupunginhallituksen toimiala	204	218
Kehittämislautakunnan toimiala	44	36
Tulevaisuuslautakunnan toimiala	753	742
Rakennetun ympäristön lautakunnan toimiala	103	88
Yhteensä	1 104	1 084

Henkilöstön lukumäärään on laskettu kunnan koko henkilöstö; vakinaiset, määräaikaiset, sijaisvuoimiset sekä työllistetyt.

Henkilöstökulut

	2017	2016
Henkilöstökulut (1.000 €)		
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan yhteensä	45 524	46 702
Tuloslaskelman henkilöstökuluihin sisältyy aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin aktivoituja henkilöstökuluja	162	103

Henkilöstöä koskevat tarkemmat tiedot ja tunnusluvut esitetään erillisessä henkilöstöraportissa.

Luottamushenkilömaksut

	2017	2016
Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut (1.000 €)		
Keskustan Raahen kunnallisjärjestö	11	12
Raahen Demokraattinen Kunnallisjärjestö ry	9	10
Kokoomuksen Raahen kunnallisjärjestö ry	3	3
Raahen sosiaalidemokraattinen ty	6	6
Muut kunnallisjärjestöt	2	2
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	31	33

Tilintarkastajan palkkiot

	2017	2016
Tilintarkastajan palkkiot (1.000 €)		
Tarkastusyhteisö: BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	13	21
Tilintarkastajan lausunnot	1	
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	2	4
Muut palkkiot		
Tarkastusyhteisö: Ernst & Young Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	4	
Tilintarkastajan lausunnot		
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	2	
Muut palkkiot		
Palkkiot yhteensä	22	25

6 Interessitahotapahtumat

Kunnan ja sen intressitahoihin liittyvät toimet
Kaupunginjohtajan kanssa on (kv 27.3.2017 § 37) solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu 85 000 euron suuruudesta erokorvauksesta.
Kaupunki on antanut tilikaudella Raahen Seudun Uimahallisäätiölle avustusta 1,7 milj. euroa.

7 Konserniyhteisöjen tavoitteet vuonna 2017

Raahen Energia Oy

Toiminnalliset tavoitteet

Yhtiön yhteiset toiminnalliset tavoitteet:

- Johtoryhmätyöskentelyn sekä uuden palaverikäytännön käyttöönotto. **Käytössä**
- Aloitetoinnin käynnistäminen. **Käytössä**
- Varastotilojen suunnittelu sekä rakentamisen aloittaminen. **Suunnittelu tehty, rakentaminen 2018**
- Yhtiön uuden toimistorakennuksen käyttöönotto ja toimintojen siirtäminen ns. ”Siniseen taloon” **.v.2018**

Kaukolämpö:

1) Lämmönjakelun toimitusvarmuuden kehittäminen

- Lapaluodon uuden lämpökeskuksen käyttöönotto. **Valmis**
- Lämpökeskus LK1 varustaminen kiinteällä automaattisella varavoimadieselaggrekaatilla. **v. 2018 varaston yhteyteen**
- Kaukolämpöverkon rakentaminen Kaupunginmetsän teollisuusalueelle, Tokolanperän teollisuusalueelle ja Pyhtilän uudelle asuinalueelle. **Kaupunginmetsä valmis, muut kesken**

2) Kaukolämpöverkoston lämmönsiirtokapasiteetin kasvattaminen

- Kaukolämmön siirtokapasiteetin lisääminen Pattijoelle. **Työ aloitettu**
- Kaukolämmön välipumppaamon ajotapamuutos/saneeraus. **Työ aloitettu**
- Kaukolämpöverkon paineen noston sekä lämpötilan laskemisen mahdollistaminen. **Tehty**

Sähkö:

1) Sähkön toimitusvarmuuden kehittäminen

- Sähkönjakeluverkon rakentaminen Kaupunginmetsän teollisuusalueelle. **Valmis**
- Maakaapeloinnin jatkaminen (Honganpalo). **Valmis**
- Muuntoasemien uusinnan jatkaminen. **Tehty**
- Vanhimpien keskijännitekaapelien ennakoiva kuntokartoitus (osittaispurkausmittauksella). **Tehty**

2) Uudet liiketoiminta avaukset

- Aurinkosähkövoimalan rakentaminen Antinkankaan monitoimitaloon. **Kesken, valmistuu v.2018**
- Sähköautojen latauspisteen rakentaminen Raahen keskustaan. **Kesken, valmistuu v.2018**

Omistajan esittämät tavoitteet, jotka on käsiteltävä yhtiökokouksessa (= valtuustoon nähden sitovat tavoitteet):

- Raahen kaupungin ja Raahen Energia Oy:n huoltovarmuuden kehittäminen ja varavoimakapasiteetin kasvattaminen.
 - o **Tehty jatkuvasti ja jatketaan edelleen**
- Raahen kaupungin ja Raahen Energia Oy:n tietoverkkojen järkevä ja taloudellinen yhteiskäyttö.
 - o **Tehdään koko ajan**
- Yhtiön tulee kesäkuun loppuun mennessä esittää omistajalle ratkaisuehdotus siitä, miten laajakaistan rakentaminen voidaan Raahessa toteuttaa.
 - o **Selvitys tehty, työ jatkuu**
- Tuloutus omistajalle 1,4 % omistajan takaamista lainoista 31.12.2016.
 - o **Toteutunut**
- Yhtiö sitoutuu hallituksen ja yhtiökokouksen päätöksellä uusien konserniohjeiden noudattamiseen.
 - o **Uudet ohjeet vuoden 2018 yhtiökokoukseen**

- Yhtiö hankkii omistajan myönteisen kannan ennen merkittäviin investointeihin ryhtymistä (500.000 euroa).
 - o **Toteutunut**

Taloudelliset tavoitteet (=valuustoon nähden sitovat erät):

Liikevaihto	Voitto (tappio) ennen satunnaisia eriä	Tilikauden voitto / tappio	Vakavaraisuustavoite % <i>*) laskentakaava</i>	Pitkäaikaisten velkojen määrä
13 500 000 €	1 150 000 €	500 000 €	42 %	1.1.2017 7 777 273 € 31.12.2017 6 225 142 €
Toteutuminen 31.12.2017				
13 043 359 €	2 604 436 €	1 140 407 €	46,9 %	6 225 142 €

) Vakavaraisuutta osoittavana tunnuslukuna käytetään omavaraisuusastetta. **Omavaraisuusaste, % = 100 x (Oma pääoma + Vähemmistöosuus + Konsernireservi + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)*

Raahen Satama Oy

Toiminnalliset tavoitteet

- Kokonaistavaraliikenne noin 4,85 milj. tn. Liikenteen määrä on vahvasti sidoksissa maailmantalouden muutoksiin
 - o **Kokonaistavaraliikenne oli yhteensä 4 895 786 tonnia**
- Liiketoiminnan ja infrarakentamisen lyhyen ajan ja pitkän ajan kehityspotut
 - o **Satamayhtiön hallitus hyväksyi uuden strategian ja liiketoimintasuunnitelman**
- EU:n CEF Bothnia Bulk –hankkeen toimenpiteiden valmistelu ja käynnistäminen
 - o **Hanketta on valmisteltu, syväsatama-altaan laajennusruoppaus toteutetaan vuoden 2018 aikana**
- Sataman operatiivisten toimintojen kehittäminen ja tehostaminen
 - o **Uusi satamaoperaattori aloitti toiminnan Lapaluodossa 1.4.2017**
- Laaditaan yhteistyössä Liikenneviraston kanssa esiselvitys Raahen meriväylän ja satama-altaan syventämisestä
 - o **Pohjatutkimukset on tehty sekä ulkoväylällä että satama-altaassa. Esiselvitys valmistuu v. 2018**
- Investoinneista ja niiden rahoituksesta satamayhtiön hallitus päättää erikseen

Omistajan esittämät tavoitteet, jotka on käsiteltävä yhtiökokouksessa (= valtuustoon nähden sitovat tavoitteet):

- Kokonaistavaraliikenne noin 4,85 milj. tn.
 - o **Toteutunut, kokonaistavaraliikenne 4 895 786 tonnia**
- Yhtiö laatii yhteistyössä liikenneviraston kanssa esiselvityksen Raahen meriväylän ja satama-altaan syventämisestä
 - o **Pohjatutkimukset on tehty sekä ulkoväylällä että satama-altaassa. Esiselvitys valmistuu v. 2018**
- Yhtiö toteuttaa EU:n CEF Bothnia Bulk –hankkeen toimenpiteiden valmistelun ja käynnistämisen
 - o **Hanketta on valmisteltu, syväsatama-altaan laajennusruoppaus toteutetaan vuoden 2018 aikana**
- Yhtiö laatii markkinointisuunnitelman sekä kirjallisen toimintaohjelman, johon sisältyy liiketoiminnan ja infrarakentamisen lyhyen ajan ja pitkän ajan kehityspotut
 - o **Satamayhtiön hallitus hyväksyi uuden strategian ja liiketoimintasuunnitelman**
- Yhtiö sitoutuu hallituksen ja yhtiökokouksen päätöksellä uusien konserniohjeiden noudattamiseen
 - o **Uudet konserniohjeet valmistuivat yhtiökokouksen jälkeen**
- Yhtiö hankkii omistajan myönteisen kannan ennen merkittäviin investointeihin ryhtymistä (1 milj. euroa)
 - o **Satamayhtiöllä ei ollut yli 1 milj. euron investointeja**

Taloudelliset tavoitteet (=valtuustoon nähden sitovat erät):				
Liikevaihto	Voitto (tappio) ennen satunnaisia eriä	Tilikauden voitto / tappio	Vakavaraisuustavoite % <i>*) laskentakaava</i>	Pitkäaikaisten velkojen määrä
4 890 000 €	166 000 €	166 000 €	3 %	1.1.2017 11,3 milj.€ 31.12.2017 10,9 milj. €
Toteutuminen 31.12.2017				
5 060 165 €	717 369 €	720 944 €	21,4 %	10,9 milj. €

) Vakavaraisuutta osoittavana tunnuslukuna käytetään omavaraisuusastetta. **Omavaraisuusaste, % = 100 x (Oma pääoma + Vähemmistöosuus + Konsernireservi + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)*

Raahen Vesi Oy**Toiminnalliset tavoitteet**

Raahen Vesi Oy toimittaa asiakkailleen riittävästi hyvälaatuista pohjavettä, huolehtii jätevesien viemäröinnistä ja puhdistamisesta sekä hulevesien johtamisesta toiminta-alueellaan siten, että palvelujen hinta on kohtuullinen, laatu viranomais määräysten mukainen ja toiminta ympäristöä säästävää.

Saneeraus- ja uusinvestoinnit n. 1 milj. € ja lisäksi uusi vesitorni 4 milj. € joka jakautuu vuodelle 2017 1,6 milj. € ja vuodelle 2018 2,4 milj. €. Lisälainoituksen tarve 4 milj. €. Vanhoja lainoja lyhennetään 360.000 €.

- Saneeraus- ja uusinvestoinnit 1 milj. €
 - Investoinnit 31.12.2017 on 1,3 milj. €
- Vesitorni 4 milj. €, vuosi 2017 1,6 m€ ja 2018 2,4 milj. €
 - Vesitornin investointi 31.12.2017 on 1,4 milj. €
- Lainan nosto 4 milj. € ja lyhennykset 360 000 €.
 - 31.12.2017 Lainan nosto 4 milj. € ja lyhennykset 360 000 €.

Omistajan esittämät tavoitteet, jotka on käsiteltävä yhtiökokouksessa (= valtuustoon nähden sitovat tavoitteet)

- Tuloutus omistajalle 1,4 % omistajan takaamista lainoista per. 31.12.2016.
 - **Toteutui**
- Tilikauden tulos positiivinen.
 - **Toteutui**
- Yhtiö toteuttaa uusien kaava-alueiden kunnallistekniikan osaltaan ajantasaisesti.
 - **Toteutui**
- Yhtiö aloittaa vedenjakelun turvaamiseksi vesitornin korvausinvestoinnin jaksottaen sen vuosille 2017- 2018. Hanke rahoitetaan kaupungin takaamalla lainalla. Muilta osin yhtiö hankkii omistajan myönteisen kannan saneeraus- ja uusinvestointien ylittäessä 1,2 milj. €.
 - **Toteutui**
- Yhtiö sitoutuu hallituksen ja yhtiökokouksen päätöksellä uusien konserniohjeiden noudattamiseen.
 - **Investoinnit 1 349 000 euroa. (Talousarvio 1 110 000 €).**

Taloudelliset tavoitteet (=valtuustoon nähden sitovat erät):

Liikevaihto	Voitto (tappio) ennen tilinpäätös- vientejä ja veroja	Tilikauden voitto / tappio	Vakavaraisuustavoite % *) laskentakaava	Pitkäaikaisten velkojen määrä
3,8 milj. €	1 780 €	1 780 €	27 %	1.1.2017 8,9 milj. € 31.12.2017 12,6 milj. €
Toteutuminen 31.12.2017				
4,1 milj. €	375 650 €	5 650 €	26 %	12,6 milj. €

*) Vakavaraisuutta osoittavana tunnuslukuna käytetään omavaraisuusastetta. **Omavaraisuusaste, % = 100 x (Oma pääoma + Vähemmistöosuus + Konsernireservi + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)**

Kiinteistö Oy Kummatti

Toiminnalliset tavoitteet

- Käyttöasteen parantaminen.
 - o **Lasketut edellisestä vuodesta n. 5%, käyttöasteen parantaminen jatkuu**
- Vuokrauskäyttöön sopimattomien asuntojen myynti.
 - o **Toteutunut, myyty 6 osakehuoneistoa**
- Jousikatu 6 A purku tai myynti.
 - o **Toteutunut, purettu kevät 2017**
- Seminaarinkatu 2 – 8 asunto-osakeyhtiöittäminen ja peruskorjaaminen asteittain.
 - o **Ei toteutunut, jatkuu**
- 1 – 2 asunto-osakeyhtiön muodostaminen.
 - o **Ei toteutunut, jatkuu**
- Energiansäästötoimenpiteiden toteuttaminen.
 - o **Sopimus uusittu, jatkuu**
- PTS:n mukaisten korjausten toteuttaminen.
 - o **Toteutunut, jatkuu**
- Erityisryhmien asuttaminen.
 - o **Toteutunut, jatkuu**

Omistajan esittämät tavoitteet, jotka on käsiteltävä yhtiökokouksessa (= valtuustoon nähden sitovat tavoitteet):

- Käyttöasteen parantaminen 90 prosenttiin.
 - o **Ei toteutunut, lasketut n. 5%, käyttöasteen parantaminen jatkuu**
- Jousikatu 6 A:n purku tai myynti.
 - o **Toteutunut**
- Seminaarinkatu 2–8:n asunto-osakeyhtiöittäminen ja peruskorjaaminen asteittain.
 - o **Ei toteutunut, jatkuu**
- 1 – 2 asunto-osakeyhtiön muodostaminen.
 - o **Ei toteutunut, jatkuu**
- Yhtiö huolehtii pitkäjänteisesti asuntojen korjaamisesta.
 - o **Toteutunut, jatkuu**
- Yhtiö huolehtii erityisryhmien asuttamisesta.
 - o **Toteutunut, jatkuu**
- Yhtiö jatkaa vuokrauskäyttöön sopimattomien asuntojen myyntiä ja tarvittaessa muodostaa asunto-osakeyhtiöitä.
 - o **Toteutunut, jatkuu**
- Yhtiö ilmoittaa omistajalle puolivuotis- ja vuosiraportoinnin yhteydessä vapaiden tilojen määrän ja käyttöasteen.
 - o **Vapaita asuntoja on n. 200 kpl, käyttöaste 77 %**

- Yhtiö sitoutuu hallituksen ja yhtiökokouksen päätöksellä uusien konserniohjeiden noudattamiseen.
 - **Toteutunut, jatkuu**
- Yhtiö hankkii omistajan myönteisen kannan ennen merkittäviin investointeihin ryhtymistä (1 milj. euroa).
 - **Toteutunut, jatkuu**
- Yhteistyön tiivistäminen konsernin kiinteistöyhteisöjen välillä ja markkinoinnin tehostaminen.
 - **Yhteistyötä kiinteistöyhteisöjen välillä tehdään lähinnä asumisneuvojatoiminnassa**

Taloudelliset tavoitteet (=valtuustoon nähden sitovat erät):

Liikevaihto	Voitto (tappio) ennen satunnaisia eriä	Tilikauden voitto / tappio	Vakavaraisuus-tavoite % *) laskentakaava	Pitkäaikaisten velkojen määrä
4 950 000 €	- 293 570 €	- 293 570 €	10 %	1.1.2017 34.529.450 € 31.12.2017 33.839.322 € yhden vuoden lainanlyhennyksillä oikaistut luvut: TP 2016 35.134.426 € 31.12.2017 34.444.298 €
Toteutuminen 31.12.2017				
4 442 556 €	- 45 913 €	- 45 913 €	2 %	34.441.940 €

*) Vakavaraisuutta osoittavana tunnuslukuna käytetään omavaraisuusastetta. **Omavaraisuusaste, %** = $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Kiinteistö Oy Vihannin Kantti**Toiminnalliset tavoitteet**

- Kirkkotie 13:n kerrostalon ikkunaremontti vireille.
 - o **Toteutunut**
- huoneistoremontit toteutetaan huoneistojen vapautuessa.
 - o **Toteutunut**
- vuokrausaste 90 %.
 - o **Toteutunut 77 – 86 % laskentatavasta riippuen**
- kiinteistöyhtiö säilyy itsenäisenä yhtiönä.
 - o **Toteutunut**

Omistajan esittämät tavoitteet, jotka on käsiteltävä yhtiökokouksessa (= valtuustoon nähden sitovat tavoitteet):

- Yhtiö jatkaa omana yhtiönään.
 - o **Toteutunut**
- Yhtiö saattaa Kirkkotie 13:n kerrostalon ikkunaremontin vireille ja toteuttaa huoneistojen remontoinnit asuntojen vapautuessa.
 - o **Toteutunut**
- Vuokrausaste 94 %.
 - o **Toteutunut 77 – 86 % laskentatavasta riippuen**
- Yhtiö sitoutuu hallituksen ja yhtiökokouksen päätöksellä uusien konserniohjeiden noudattamiseen.
 - o **Käsitellään kevään 2018 aikana**
- Yhtiö hankkii omistajan myönteisen kannan ennen merkittäviin investointeihin ryhtymistä (500 000 euroa).
 - o **Kiinteistöyhtiöllä ei ollut yli 500 000 euron investointeja.**
- Yhteistyön tiivistäminen konsernin kiinteistöyhteisöjen välillä ja markkinoinnin tehostaminen.
 - o **Asumisneuvojatoiminta yhteistyössä Koy Kummatin ja Raahen S. Asuntosäätiön kanssa**

Taloudelliset tavoitteet (=valtuustoon nähden sitovat erät):

Liikevaihto	Voitto (tappio) ennen satunnaisia eriä	Tilikauden voitto / tappio	Vakavaraisuustavoite % *) laskentakaava	Pitkäaikaisten velkojen määrä
620 000 €	20 000 €	0 €	10 %	1.1.2017 2 087 000 € 31.12.2017 2 073 000 €
Toteutuminen 31.12.2017				
499 303 €	17 192 €	0 €	14 %	2 030 519 €

*) Vakavaraisuutta osoittavana tunnuslukuna käytetään omavaraisuusastetta. **Omavaraisuusaste, % = 100 x (Oma pääoma + Vähemmistöosuus + Konsernireservi + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)**

Raahen Seudun Asuntosäätiö

Toiminnalliset tavoitteet

- Koulukuja 6 A-rapun peruskorjauksen loppuunsaattaminen
 - o **Valmistunut aikataulun mukaisesti**
- talouden tasapainottaminen siten, että säätiö selviää taloudellisesti vaikka suurhankkeet eivät välttämättä toisikaan välitöntä helpotusta tilanteeseen
 - o **Rahoitusjärjestelyjä tehty alkuvuodesta, neuvottelut jatkuvat talvella 2018**
- asuntotarjonnan sopeuttaminen kysyntää vastaavaksi
 - o **Edelleen harkinnassa, lopullisia päätöksiä purkamisesta ei ole tehty, yhteensä 8 rappua tyhjennetty asukkaista ja jätetty peruslämmölle odottamaan lopullista ratkaisua**
- luodaan toimintatapa, jolla pystytään kohentamaan jo kertaalleen peruskorjattujen asuntojen laatutasoa omana työnä edullisesti ja ilman uutta raskasta peruskorjausta
 - o **Kokeilu lähtenyt käyntiin syksyllä Ollinkehä 2 M-O talon huoneistoissa.**
- henkilöstösuunnitelman laatiminen
 - o **Tekeillä, valmistuu kevään 2018 aikana.**

Raahen kaupungin esittämät tavoitteet, jotka on käsiteltävä yhtiökokouksessa (= valtuustoon nähden sitovat tavoitteet):

- Tyhjien asuntojen määrän puolittaminen tehostamalla asuntojen ja niiden läheisyydessä olevien asuinympäristöjen infrastruktuurin markkinointia, muun muassa Fennovoiman eri urakoitsijoille osallistumalla verkostoitumistapahtumiin.
 - o **Toimitusjohtaja on osallistunut kaikkiin Raahessa järjestettyihin infotilaisuuksiin.**
- Säätiö osallistuu yhteisvastuuseen tarjoamalla kuntouttavan työtoiminnan palvelupaikkoja
- Säätiö sitoutuu hallituksen ja säätiön vuosikokouksen päätöksellä uusien konserniohjeiden noudattamiseen.
 - o **Säätiö noudattaa konserniohjeita niiltä osin kuin se voimassa olevien lakien mukaan on mahdollista.**
- Säätiö hankkii kaupungin myönteisen kannan ennen merkittäviin investointeihin ryhtymistä (1 milj. euroa).
 - o **Säätiö voi informoida kaupunkia merkittävistä investoinneista, mutta päätösvaltaa säätiö ei näissä asioissa voi kaupungille delegoida**
- Suositellaan tuottamattomien/huonokuntoisten (korjausaste yli 70 %) kiinteistöjen purkamista
 - o **Purkaminen harkinnassa edelleen, joko puretaan taikka säästetään ydinvoimalan rakentajille tarjottavaksi.**
- Yhteistyön tiivistäminen konsernin kiinteistöyhteisöjen välillä ja markkinoinnin tehostaminen
 - o **Yhteistyötä kiinteistöyhteisöjen välillä tehdään lähinnä asumisneuvonnassa**

Taloudelliset tavoitteet (=valtuustoon nähden sitovat erät):				
Liikevaihto	Voitto (tappio) ennen satunnaisia eriä	Tilikauden voitto / tappio	Vakavaraisuustavoite % *) laskentakaava	Pitkäaikaisten velkojen määrä
5 352 000 €	0 €	0 €	28,0 %	1.1.2017 17,6 milj. € 31.12.2017 16,9 milj. € yhden vuoden lainanlyhennyksillä oikaistut luvut: TP 2016 18,6 milj. € 31.12.2017 17,9 milj. €
Toteutuminen 31.12.2017				
4 652 822 €	- 1 351 007 €	- 8 774 €	21,32 %	18,1 milj. €

*) Vakavaraisuutta osoittavana tunnuslukuna käytetään omavaraisuusastetta. **Omavaraisuusaste, %** = $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Raahepolis Oy

Toiminnalliset tavoitteet

- Raahepolis Oy tarjoaa laadukkaita ja terveitä tiloja liike-elämän käyttöön Raahen kaupungin alueella.
- Raahepolis on luonut palvelumallin kiinteistöhuollon järjestämiseksi.
- Raahepolis Oy on laatinut pitkän tähtäimen korjaussuunnitelman uusille vaihdossa saaduille kiinteistöille.
- Softpolis –kiinteistön taloautomaatio on päivitetty vastaamaan 2000-luvun tarpeita ja energiatehokkuutta.
- Vuokrauspalvelumallin terävöittäminen siten, että vuokraustoiminta vastaa nykyaikaisen liiketilavuokrauksen tarpeita.

Omistajan esittämät tavoitteet, jotka on käsiteltävä yhtiökokouksessa (= valtuustoon nähden sitovat tavoitteet):

- Vihannin Kehitys Oy:n sulautuminen yhden miehen yhtiönä Raahepolis Oy:ön saatetaan loppuun
 - **Sulautuminen on saatettu päätökseen 30.6.2017**
- Yhtiö luo palvelumallin kiinteistöhuollon järjestämiseksi
 - **Yhtiön palvelumalli kiinteistöhuollon järjestämiseksi otettiin käyttöön 1.11.2017**
- Yhtiö laatii pitkätähtäimen kunnossapito- ja korjaussuunnitelman kiinteistöilleen
 - **Vaihdossa 31.12.2016 yhtiölle siirtyneille kiinteistöille on myös laadittu voimassa oleva pitkätähtäimen korjaussuunnitelma.**
- Yhtiö jatkaa tuotantotilojen omistuksien kehittämistä
 - **Tällä hetkellä yhtiö kartoittaa vanhimpien teollisuustilojen mahdollista myyntiä.**
- Tuloutus omistajalle 1,4 % omistajan takaamista lainoista 31.12.2016
 - **Yhtiö on maksanut takausprovisiot vuodelta 2017 puolivuositain.**
- Yhtiö sitoutuu hallituksen ja yhtiökokouksen päätöksellä uusien konserniohjeiden noudattamiseen
 - **Yhtiön hallitus on käsitellyt konserniohjeet ja yhtiö sitoutuu ohjeiden toteuttamiseen siltä osin kuin osakeyhtiölaki sen sallii.**
- Yhtiö hankkii omistajan myönteisen kannan ennen merkittäviin investointeihin ryhtymistä (500.000 euroa)
 - **Yhtiö on aina hankkinut ja hankkii omistajan myönteisen kannan ennen mainitun kokoisia investointeja.**
- Taloudelliset tavoitteet vuodelle 2017
 - **Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet tulee laatia Raahen kaupungille aina edellisen vuoden syyskuun loppuun mennessä. Vuoden 2016 syyskuussa ei ollut tiedossa vielä kaikki omistajan kanssa tehtävät kiinteistövaihdot, joten tavoitteissa voitiin määritellä liikevaihdon kehitys sekä pitkäaikaisten velkojen määrä ainoastaan entisen toteutuman mukaisesti. Pitkään jatkuneet neuvottelut kiinteistövaihdoista toteutuivatkin odottamatta 31.12.2016, jolloin liikevaihdon kehitys ja pitkäaikaisten velkojen määrä olisi tulut arvioida uudestaan. Yhtiön liikevaihto 3,29 milj. euroa jäi toimintavuonna noin**

200.000 euroa asetetusta tavoitteesta. Liikevaihtoa laski Kiiluntien hallien läpilaskutuksen päättyminen sekä BrainCenterin omistuksen muuttuminen. Yhtiön pitkäaikainen lainakanta ilman lyhytaikaisiin siirrettyjä lyhennyseriä oli 16,52 milj. euroa vuoden 2017 lopussa. Lainakannan nousuun vaikutti teollisuustila (Kiiluntie 2) ja liiketilainvestoinnit (Kauppaporvarin, Liiketila 1) elinkeinoelämän kehittämiseksi Raahessa. Nämä investoinnit parantavat kuitenkin jatkossa yhtiön taloudellista tilannetta ja luovat uusia työpaikkoja alueelle.

- Yhtiön tilikauden voitto kasvoi 314 000 euroon ja on siten lähes kaksinkertainen tavoitteisiin nähden. Tilikauden tilinpäätössiirrot ja verot ovat 248 000 euroa, joten tilikauden tulos on 66 000 euroa jääden näin hiukan asetetusta tavoitteesta.
- Yhtiön vakavaraisuus tavoite ylittyi ollen vuoden 2017 lopussa 41,2 %.
- Yhtiön vuokrattavissa olevien tilojen vuokrausaste oli 31.12.2017 97,5 %

Taloudelliset tavoitteet (=valtuustoon nähden sitovat erät):

Liikevaihto	Voitto (tappio) ennen satunnaisia eriä	Tilikauden voitto / tappio	Vakavaraisuustavoite % *) laskentakaava	Pitkäaikaisten velkojen määrä
3 500 000 €	180 000 €	80 000 €	35 %	1.1.2017 : 15,5 milj. € 31.12.2017: 14,7 mij. €
Toteutuminen 31.12.2017				
3 287 000 €	314 000 €	66 000 €	41 %	31.12.2017: 17,9 milj. €

*) Vakavaraisuutta osoittavana tunnuslukuna käytetään omavaraisuusastetta. **Omavaraisuusaste**, % = $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Vihannin Kehitys Oy

Toiminnalliset tavoitteet

- Vihannin Kehitys Oy fuusio on valmis.

Raahen kaupungin esittämät tavoitteet, jotka on käsiteltävä yhtiökokouksessa (= valtuustoon nähden sitovat tavoitteet):

- Vihannin Kehitys Oy:n ja Raahepolis Oy:n sulautuminen saatetaan päätökseen.
 - **Sulautuminen on saatettu päätökseen 30.6.2017**

Taloudelliset tavoitteet (=valtuustoon nähden sitovat erät):

Liikevaihto	Voitto (tappio) ennen satunnaisia eriä	Tilikauden voitto / tappio	Vakavaraisuustavoite % *) laskentakaava	Pitkäaikaisten velkojen määrä
0 €	0 €	0 €	%	€

*) Vakavaraisuutta osoittavana tunnuslukuna käytetään omavaraisuusastetta. **Omavaraisuusaste**, % = $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Raahen Liikuntahalli Oy**Toiminnalliset tavoitteet**

Yhtiön toimialana on omistaa ja hallita liikuntahallirakennusta ja sen monipuoliseen liikunnan harrastamiseen liittyviä tiloja, jotka ovat arkipäivisin oppilaitosten liikuntatuntien käytössä ja iltaisin urheiluseurojen ja työpaikkaliikunnan käytössä. Urheiluseurat järjestävät hallissa myös lukuisia sarjapelejä ja erilaisia turnauksia salibandyssa, futsalissa ja lentopallossa. Liikuntahalli toimii myös hyvänä paikkana erilaisten messutapahtumien järjestämiselle.

Liikuntahallin kuntoarvio ja kuntotutkimukset valmistuivat vuonna 2015. Vuosien 2016 ja 2017 aikana laaditaan ratkaisuehdotus ja rahoitussuunnitelma uuden hallin rakentamiselle uimahallin tontille. **Kesken.**

Syksyllä 2015 käyttöön otetun TIMMI-ajanvarausjärjestelmän hyödyntämistä on jatkettu ja liikuntahallin ulko-oveen asennetaan hallin miehittämättömän käytön mahdollistava pin-koodi –lukijalaite. **Asennettu ja käytössä.**

Toiminnallisia tavoitteita:

- Iltakäytön käyttöaste 90 % **Ennallaan.**
- Tilojen kaupallisen käytön lisääminen **Ennallaan.**

Omistajan esittämät tavoitteet, jotka on käsiteltävä yhtiökokouksessa (= valtuustoon nähden sitovat tavoitteet):

- Iltakäytön käyttöaste vähintään 90 %
 - o **Ennallaan**
- Päiväkäytön käyttöasteen nostaminen
 - o **Ennallaan**
- Tilojen kaupallisen käytön lisääminen
 - o **Ennallaan**
- Kuntokartoituksen ja kuntotutkimuksen perusteella esitetään Raahen kaupungille ja osakkeenomistajille ratkaisuehdotus ja rahoitussuunnitelma uuden hallin rakentamiselle uimahallin tontille
- Yhtiö osallistuu Raahen Liikuntahalli Oy:stä, Raahen Seudun Uimahallisäätiöstä ja jäähallista muodostettavan liikuntayhteisön toimintaan
 - o **Kesken. Odotetaan kaupungin päätöksiä.**
- Yhtiö huolehtii käyttötaksojen ajantasaisuudesta
 - o **Huolehdittu**
- Yhtiö hankkii omistajan myönteisen kannan ennen merkittäviin investointeihin ryhtymistä (200 000 euroa)
 - o **Huomioitu**

Taloudelliset tavoitteet (=valtuustoon nähden sitovat erät):				
Liikevaihto	Voitto (tappio) ennen satunnaisia eriä	Tilikauden voitto / tappio	Vakavaraisuustavoite % <i>*) laskentakaava</i>	Pitkäaikaisten velkojen määrä
241 740 €	- 51 537 €	- 51 537 €	95,46 %	31.12.2017 0 € 31.12.2017 0 €
Toteutuminen 31.12.2017				
224 812,10 €	- 47 423,35 €	-47 423,35 €	92,66 %	0 €

) Vakavaraisuutta osoittavana tunnuslukuna käytetään omavaraisuusastetta. **Omavaraisuusaste, % = 100 x (Oma pääoma + Vähemmistöosuus + Konsernireservi + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)*

Raahen Seudun Uimahallisäätiö

Toiminnalliset tavoitteet

- Raahen Seudun Uimahallisäätiön tarkoituksen on hallita ja ylläpitää omistamaansa Kuntokeidas Vesipekan kiinteistöä ja liikuntatiloja sekä kehittää sen toimintaa.
 - o **Säätiön tarkoituksena ei ole välittömän voiton tai taloudellisen edun tavoittelu. = tilintarkastajan mukaan tämä lause on tarpeeton.**
- Peruskorjaus- ja laajennushankkeen laajennusosa otettiin käyttöön 11.4.2016. Peruskorjausosa otettiin käyttöön 23.9.2016, josta lähtien kiinteistön kaikki liikunta- ja uimahallitilat ovat olleet käytössä.
 - o **Toteutunut**
- Kuntokeidas Vesipekan peruskorjauksessa ja laajennuksessa parannettiin kiinteistön toiminnallisuutta ja taloudellisuutta nykypäivän vaatimuksia vastaavaksi. Tavoitteena on ollut uinti- ja kuntoliikunnan harrastajien olosuhteiden määrällinen ja laadullinen parantaminen, esteettömyys sekä kaupunkilaisten harrastus- ja virkistysmahdollisuuksien lisääminen.
 - o **v. 2017 n. 226 000 käyntikertaa.**
- Hankkeen valmistumisen ja käyttöönoton kaksivaiheisuudesta johtuen vuoden 2016 tulot ja menot ovat olleet normaalista poikkeavat. Vuosi 2017 on hankkeen valmistumisen jälkeen ensimmäinen täyden toiminnan vuosi.
 - o **Toteutunut**
- Hanketta on rahoitettu Kuntarahoitukselta saaduilla Raahen kaupungin takaamilla lainoilla 11,0 milj. euroa (suunnittelu 0,1 milj. euroa + rakentaminen 10,9 milj. euroa) + lisälainalla 3,0 milj. euroa sekä OKM:n 1,2 milj. euron avustuksella. Hankkeen arvioidut kokonaiskustannukset ennen urakoiden taloudellisia loppuselvityksiä ja hallin käynnistämiseen liittyviä tilaajan hankintoja ovat yhteensä 15,2 milj. euroa.
 - o **Toteutuneet kustannukset 15 369,19 euroa.**
- Ylipainehalli Arina Areena on jalka- ja pesäpallon sekä kuntoliikunnan käyttöön tarkoitettu harjoitushalli. hallin markkinointia kehitetään ja nostetaan hallin iltakäytön ja viikonloppujen käyttöaste 90 % (tammi – maaliskuu ja loka – joulukuu). Huhti – syyskuu markkinoidaan eri lajien korvaavana harjoituspaikkana.
 - o **Toteutunut**

Raahen kaupungin esittämät tavoitteet, jotka on käsiteltävä yhtiökokouksessa (= valtuustoon nähden sitovat tavoitteet):

- Säätiön tulee ylläpitää ajantasaista lähipiirirekisteriä.
 - o **Laadittu**
- Säätiön tulee huomioida toimintakertomusta laatiessaan uuden säätiölain asettamat raportointivelvoitteet.
 - o **Huomioitu**
- Säätiö hankkii kaupungin myönteisen kannan ennen merkittäviin investointeihin ryhtymistä (1 milj. euroa).
 - o **Huomioitu**

- Säätiön kirjanpidossa Kuntokeidas Vesipekka ja Arina Areena tulee käsitellä eri kustannuspaikoilla.
 - o **Käsitelty**
- Yhtiö osallistuu Raahen Seudun Uimahallisäätiöstä, jäähallista ja Raahen Liikuntahalli Oy:stä muodostettavan liikuntayhteisön toimintaan.
 - o **Kesken. Odotetaan kaupungin päätöstä.**
- Säätiön tulee seurata maksuvalmiutta ja tulovirtaa ajantasaisesti sekä raportoida näiden kehitys kuukausittain kaupungin konsernijohtolle.
 - o **Seurataan ja käsitellään kuukausittain hallituksen kokouksissa. Konsernijohtolle ei ole raportoitu kuukausittain.**
- Säätiön säännöt uudistetaan vuoden 2017 aikana uuden säätiölain (487/2015) mukaisiksi siten, että säätiön hallituksen jäsenet valitsee Raahen kaupunki kaupunginvaltuuston toimikaudeksi.
 - o **Kesken.**

Taloudelliset tavoitteet (=valtuustoon nähden sitovat erät):

Liikevaihto	Voitto (tappio) ennen satunnaisia eriä	Tilikauden voitto / tappio	Vakavaraisuustavoite % *) laskentakaava	Pitkäaikaisten velkojen määrä
1 548 200 €	- 1 299 470 €	- 1 299 470 €	0,80 %	1.1.2017 15,2 milj. € 31.12.2017 15,2 milj. €
Toteutuminen 31.12.2017	tulos ennen kaupungin avustusta -1 726 923 €			
2 614 992 €	0 €	0 €	0,75%	15,27 milj. €

*) Vakavaraisuutta osoittavana tunnuslukuna käytetään omavaraisuusastetta. **Omavaraisuusaste, %** = $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Raahen Aikuiskoulutuskeskus Oy				
Toiminnalliset tavoitteet				
<ul style="list-style-type: none"> - Muuttuvassa ja muuttuneessa ammatillisen koulutuksen kentässä yhtiö on käytännössä muodostunut kiinteistöyhtiöksi jonka tiloissa ammatillinen koulutus vielä jatkuu <ul style="list-style-type: none"> o Ammatillinen koulutus päätynyt yhtiön tiloissa 30.9.2017 - Ammatillisen koulutuksen siirryttyä yhtiön vastuulta koulutuskuntayhtymälle yhtiöjärjestys uudistetaan <ul style="list-style-type: none"> o Yhtiöjärjestyksen muutosta ei tehdä vaan siihen lisätään määräys yhtiön varojen käytöstä purkutilanteessa. Hallituksen esitys on yhtiökokouksen käsittelyssä vuoden 2018 varsinaisessa yhtiökokouksessa. 				
Omistajan esittämät tavoitteet, jotka on käsiteltävä yhtiökokouksessa (= valtuustoon nähden sitovat tavoitteet):				

Taloudelliset tavoitteet (=valtuustoon nähden sitovat erät):				
Liikevaihto	Voitto (tappio) ennen satunnaisia eriä	Tilikauden voitto / tappio	Vakavaraisuustavoite % *) laskentakaava	Pitkäaikaisten velkojen määrä
Toteutuminen 31.12.2017				1.1.2017 0 € 31.12.2017 0 €
162 763 €	- 273 058€	- 273 058 €	96 %	0 €

*) Vakavaraisuutta osoittavana tunnuslukuna käytetään omavaraisuusastetta. **Omavaraisuusaste**, % = $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

11 LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA**Kirjanpitokirjat:**

Päiväkirja
Pääkirja
Ostoreskontra
Myyntireskontra

Tositelajit:

Tositelaji	Nimi	Tositelaji	Nimi
1	Pankkitositteet	61	Myyntil. Raahen Lukio YO-maksu
2	Kassatositteet	62	Myyntil. Yrityspalvelut
3	Palkkatositteet	63	Myyntil. Kulttuuritoimi
4	Poistot	64	Myyntil. Rakennusvalvonta
9	Webtosite	72	Myyntil. Tontinvuokrat
10	Muistiotositteet	74	Vihannin vanhat myyntilaskut
11	ALV-jako P/V-koodeille	77	Korkolaskut
20	Ostoreskontramaksut	78	Hyvitysten kohdistaminen
21	Ostoreskontralaskut WorkFlow	79	Luottotappiot
22	Ostolaskut käsinkirjatut	85	Sonet varastosiirot
23	Sisäiset laskut, WF	86	Populus-matkalaskut
30	Myyntireskontrasuoritukset	87	Lainat/OpusCapita
31	Myyntil. Kaavoitus ja maankäyttö	92	Laskennalliset SL
32	Myyntil. Kuntouttava työtoiminta	94	Vyörytykset SL
33	Myyntil. Venepaikat	96	Kirjanpidon tulos
34	Myyntil. Kirjasto	97	Kirjanpidon tulos laskenn.
35	Myyntil. Kulttuuri, taiteen perusopetus	98	Sisäisen laskennan tulos
37	Myyntil. Asuinhuon. vuokrat	99	Sis.lask. tulos lask.
39	Myyntil. Keskushallinto		
41	Myyntil. Raahe-opisto		
42	Myyntil. Talouspalvelut		
44	Myyntil. Keskusvarasto		
45	Myyntil. Kauppaporvari		
46	Myyntil. Sivistyspalvelut		
47	Myyntil. Kehittämiskeskus		
48	Myyntil. Musiikkiopisto		
50	Myyntil. Tekninen keskus		
51	Myyntil. Jätehuolto		
52	Myyntil. Tilahallinta		
53	Myyntil. Päivähoito		
54	Myyntil. Toimitilavuokrat/TEVI		
55	Myyntil. Varhaiskasvatus		
56	Myyntil. Ateriapalvelut		
57	Myyntil. Raahen Lukio		
59	Myyntil. Asuntolainat		

12 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Raahen kaupunginhallitus

Raahessa 27. päivänä maaliskuuta 2018

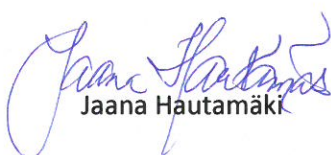
Ari Nurkkala

Jarmo Myllymäki

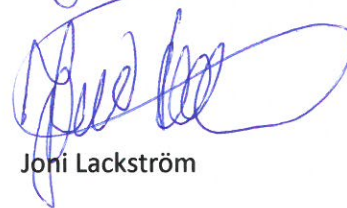
Tarja Ollanketo

Jaana Hautamäki

Aimo Karppinen

Joni Lackström

Teija Larikka

Liisa Lumijärvi

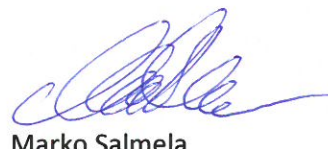
Sari Pekkala

Pekka Poukkula

Vesa Pukkila

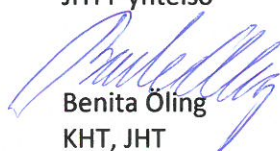
Marko Salmela

13 TILINPÄÄTÖSMERKINNÄT

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Raahessa, 27 päivänä maaliskuuta 2018

Julkispalvelut EY Oy
JHTT-yhteisö

Benita Öling
KHT, JHT